

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

$11^a = 3494$

422 11.158

~~75-3.~~

~~65-10~~

~~0/7612~~

De la bibliothèque du Roi

G V I L L E L M I P O S T E L L I

Comp^e de l'Impr. de M^o. 52

U N I V E R S I T A T E

Libri duo : P 79

In quibus

A S T R O N O M I Æ,

Doctrinæ Cœlestis Com-
pendium.

*Reliqua qua hisce Libris conti-
nentur, Pagina tertia
ostendit.*

Editio tertia.

LUGDVNI BATAVORVM,
Ex officina JOANNIS MAIRE.
c1o 100 xxxv.

GUILLELMVS POSTELLVS

GUILLELMVS POSTELLVS

Lectore candido.

QUUM, post comparatum
huic nostra Iapetia, quā
fabula Europam dixere,
monumentum, quo uni-
versitas Ismaëlitarum possit in uni-
tatē rationis nobiscum reduci, sta-
tuerim quam potero latissime non
tantum Cosmographiam explicare,
sed maxime illas Corographia par-
tes exponere, à quibus universitas
iura processere, ideo Syria sive terra
sancta, & Celtica specialem tracta-
tionē cum sui iuris rationibus cu-
rari recudi. Quum enim receperim
fore ut ipsa Atlantis & cetera re-
giones quæ Ptolemæo fuerunt inco-
gnitæ una cum inventorū historiis
à me in compendium reducantur, &
ex multis Lusitanorum, Hispano-
rumque scriptis ipsorū vulgari lin-
gua expositis Latine emittantur:
satagam interea ne in ocio torpescā,
etiā dum illa scribo, ista recudere,
& ad authoritatis, rationisque pri-
maria

*maria munimentum declarare. Nā
 revera quorsum scopus nostra uni-
 versitatis tendat nemo unquā recte
 probaverit, qui vel Gallia vel Sy-
 ria origines, & quonā inclinato ca-
 pite Rex regum pro nobis luens emi-
 serit, spiritū ignoraverit. Nā tripli-
 citatū basis in Terra Sancta est, Me-
 diū autē prima in Gallias procum-
 bens & super VVesterreichios finem
 nostra habitabilis faciens, usque in
 Gallia nova litus, sūma fœlicitati
 influxum ponit, & sic cœlū suo fa-
 ctori incogitanter consentit. Caterū
 te per Iesum Christū rogatū velim
 candide lector, ut boni hanc nostrā
 quantulamcunque opellā consulas,
 & siquid humani patior, in his &
 in quibuscunq; aliis meis scriptis,
 quū omnia Eccl. Cath. iudicio sub-
 iecta cupiā, condonare & excusare
 digneris. Homon. sum, qui mutuo
 excusationis officio mundū optime
 consistere posse iudico. Vale, Paris.
 in Gervasianis scholis 1. Sept. 1563.*

DE

DE UNIVERSITATE,

Seu de COSMOGRAPHIA COMPENDIUM.

Ratio huius instituti.

UUM sit homini
propositum, ut
tota conatu de-
beat in summum
sue fœlicitatis sco-
pum ferri, sit au-
tem summa ipsius fœlicitas in
animi bonis latissime conqui-
rendis constituta: satagendum
in primis illi est, ut veritatem
ipsam via præstantissima assequa-
tur. Tunc autem verum ipsum
nos assequi certo scimus, quum
non tantum per causam, sed pro-
pter causam maxime in rebus na-

A 3

turali-

turalibus & divinitus conditis
 ipsum cognoscimus. Quum ita-
 que in hoc naturæ templo sit no-
 bis ira ob oculos constituta Cos-
 mopœia, ut in rerum originibus
 earumque loco & tempore tan-
 diu debeat humani ingenii occu-
 patio versari, quoad per causam
 & propter causam omnium Deum,
 ad eius videlicet laudem & ho-
 norem ut maxime poterit fieri,
 cognoscamus: necesse est quo-
 usque Principium, & cœlum &
 terram generali saltem compre-
 hensione concipiamus, nos in co-
 studio versari. Iam vero eo quod
 pauci admodum Philosophi sa-
 tegerunt in providentiæ laudem
 & amorem, origines & causas re-
 rum à se pertractatas convertere,
 sategi librum de Formatione ex
 Hebræis in Latinum vertere, &
 commentatione illustrare: quo
 uno & sacris doctrinis & Plato-
 nicis Pythagoricisve in Timæo
 expo-

expositis summa & lux & concordia ad futura est, ut summa auctoritas & summa ratio una consonent, sicut sunt una à Deo instituta, Quum enim nullus doctrinae author nobis ipso Abrahamo (qui illius doctrinae de originibus primus assertor affirmatur) possit dari antiquior, merito illius Liber rationalis summo in pretio habebitur, qui nobis religiosae veritatis parens est constitutus. Lico enim Enoch ante ipsum de divinis originibus propheticè scripsisse legatur; tamen nec eius opus legitur ita institutum, nec extat in orbe Latino. Superest itaque, postquam Principia & origines mundi tradidi ex Abrahami doctrinis, etiam Locum mundi & Tempus ipsius ita tradere: ut nulla tibi fabulosa, nulla falsa describens, sagam ostendere, quomodo hactenus Deus non tantum in una

A 5 aut

10. DE UNIVERSIT. ?
aut altera Provincia; sed in uni-
verso curam ætæ humanarum
ita habuit: ut toto in orbe sine in-
excusabiles; qui illum sicut Deum
non glorificaverunt. Quum au-
tem ea sint in primo favoris Di-
vini loco ponenda, quæ primo
nata sunt, & primis nobilioribus
que Zodiaci partibus sunt suppo-
sita, opus est ut prima cura de il-
lis populis Deo fuisse ostendatur,
qui primi in ordine & cœlesti
aspectu sunt. Sic non tantum
per causam, sed propter causam
docere videbimur.

*De cœli origine eiusque in-
fluxu, & partibus.*

C O N D I T O in suis Ideis an-
te omnia intellectui agenti
& possibili impactis, mundo, ita
ut salva conditionis à Deo de-
pendentis ordine, mundus sit in
sapientia creata contemporaneus
Deo, sensum ex prima materia
assurrexit

SEU DE COSMŌGŌNIA
assurrexit mundi moles in eam
quam cernimus quantitatem.
Extremitas itaque subtilissima
materiæ primæ suis corruptivis
accidentibus spoliata & defecata
in decem Cœlestium orbium
molem est elevata. Quatuor
elementorum massa remansit ac-
cidentibus corruptivis obvolu-
ta. Ignis una parte seipso in or-
dine elementari subtilior, aër du-
plo, aqua triplo, & terra quadru-
plo seipsa subtilior, rarior, te-
nuior & defecatiores illuc sunt de-
vecta. Et sic ex quatuor ele-
mentis consurrexere decem or-
bes cœlestes, qui non tantum
sunt veluti forma mundi, sed sin-
gulas habent intelligentias mo-
trices: quarum arbitrio inæqua-
lis fit singulorum cœlorum influ-
xus, unde regionum mundi in
eodem parallelo diversitas. Nam
in eadem cœli ratione India est
fœlicissima, Æthiopia arenosa &
infœ-

12 DE UNIVERSITATE
infœlix. Et rursus Beru & novus
orbis fœlicissimus. Ex decem
cœlis septem primi sic habent.
Luna, ut & cæteri sex planetarum
orbis, ab occasu in ortum move-
tur absolvendo orbem 27. die-
bus, sed ad solis coniunctionem
rediens 30. die. Nogah, Cocab, &
Sol annuo cursu absolvunt or-
bem, Maadim qui vehementiæ
fortitudinisque sydus est, bien-
nio hoc ipsum facit. Tzedec ubi
magistratum & æquitatis reli-
giosæ vis residet, 12. annis. Satur-
nus sive Sabtai, qui à quiete &
frigore, lentoreve & consistentia
nomen habet, 30. annis. Octava
sphæra eodem motu renititur
motui diurno, 106. annis uno
gradu, movens secum stellas
fixas. Nona sphæra septem an-
norum millibus super polos posi-
tos in capite primi & septimi si-
gni, absolvit versus polos mundi
suum cursum, movendo stellas
orbis

orbis inferioris. Primum mobile seu decimum cœlum omneis una secum quotidie rapit à mediæ noctis puncto ascendendo ad meridiem , & à meridie descendendo ad mediam noctem, unde prisca superiorum & Inferorum ratio. Quia opus est necessario , ut sub Deo omnia ordine fiant, & nil fiat omnino temere , sunt supra cœlum ordinata decem intelligentiarum genera, omnia illa ordinantia ut in finem certum , quæ mediantibus totidem intelligentiis decem orbibus impactis, moventur hic ut in locum. Est autem in eo loco ubi elementaris ignis esse debebat, Ætherea regio 32. semidiametris terræ à suprema regione aëris distensa , usque ad concavum orbis Lunæ, unde temperamenti substantia ad elementa concilianda advenit. Omnes itaque influxus cœlestes fiunt in
corpo-

corpora & animas non rationales, ab illis duplicibus intelligentiis sed mediante materia Ætheris. Dividitur autem primum mobile, & per consequens novem inferiores sphaeræ, in quinque circulos parallelos, unum obliquum, & duos sibi semper ita transversos, ut ad æquales angulos sese mutuo semper intersecent. Ex parallelis primus est æquator dividens spherā in duo aequalia, cuius poli sunt mundi. Dividitur in trecentas & 60. partes, quas gradus vocant, ut & singuli circuli præcipue maiores, qui sunt Meridianus, Æquator, Horizon, & Obliquus orbis, quarum partium cuilibet in terra respondent sub maioribus circulis sexaginta milia passuum. Alii duo circuli proximi, dicuntur tropici, & sunt termini hic maximorum, ille autem minimorum dierū. Maximi dies, sunt in Principio

SEV DE COSMOGR. IS
 cipio quarti mensis , minimi in
 Principio decimi. Obliquus or-
 bis tantum declinat ab æquato-
 re quantum terminus maximo-
 rum & minimorum dierum à
 mediocribus per 23. gradus vi-
 delicet. Itaque duo minimi cir-
 culi iuxta polos tantum distant à
 polo mundi sive æquatoris,
 quantum distat ab eo obliquus
 orbis , ut nil aliud sint quam si-
 gnum revolutionis poli ipsius
 obliqui orbis. Meridianus circu-
 lus est maximus in 360. gradus
 divisus, transiens per polos mun-
 di & per medium cœli ubi vis
 medio spatio inter ortum & oc-
 casum collocabilis , quem cum
 attigit Sol, in die meridies est: in
 nocte est media nox. Dividitur
 autem in quater 90. gradus ab
 Horizonte, qui & finitor dicitur,
 eo quod separet partem cœli vi-
 sam à non visa. Hic autem divi-
 dit etiam æquatorem in quater
 nona-

nonaginta gradus, nisi his qui recta sub polis habitant, quibus semper Horizon & æquator concurrunt. Sub obliquo orbe feruntur ita septem planetæ, ut duodecim signis aut mensibus dividatur annus per eum. Primum itaque signum est in æquinoctio verno. Secundum, transactis postea 30. gradibus. Itaque assignatis singulis signis aut mensibus 30. gradibus, sunt absoluti 360. gradus. Velim autem aut numeris, aut mensibus qui in sacris sunt, vocari omnes duodecim, eo quod sunt 12. varii cœli influxus, quibus singulis singulæ præsunt intelligentiæ. Nomen a Iano qui & Noachus est, ipsi decimo mensi Ianuario remaneat oportet, eo quod totus Terrenæ naturæ orbis, & potissimum genus humanum hoc illi ipsi Noacho post Deum debet quod superest aquis Diluvii. Possumus autem

autem sine fabulis vocare primum, secundum, tertium, quartum quintum, mensem, &c. aut quintilem, sextilem, septilem, vel Septembrem, Octobrem, Novembrem, Ianuarium, undecembrem & duodecembrem. Sed melius est assuescere nominibus Sanctis, ita ut æquinoctii, verni mensis fiat unius & 30. dierum, & dicatur sic in ordine, 1. Nissan, qui sit pro Aprili, aut pro Martio, Nam lunares sunt menses in Sacris, unde certo Principio non sunt. 2. Aiar, 3. Sivan, 4. Tamuz. 5. Ab, 6. Elul, 7. Tisri, 8. Chesuan, 9. Chisleu, 10. Ianuarius aut Noachius, 11. Sabat, 12. Adar. Intellego autem sic instaurare annum, ut Ianuarius sit cum primo signo accedentis ad nos solis, quando incipiunt dies crescere, quod intercalatis illis 21. diebus quibus nunc deficimus ab æquinoctiorum loco, qui in primo gradu

B

gradu

gradu Arietis cum prima die Aprilis constitui debet, fieri potest. Nam non potest melius corrigi Calendarium, quam ut una semper incedant menses & signa. Ex iis autem angelicis influxibus intelligentiarum duodecim sunt instituti 12. patres legis naturæ, totidem legis scriptæ & 12. legis gratiæ, donec sint totidē restitutionis omnium. Sed sunt sub singulis, seni ministri ita, ut resultant 72. varii influxus particulares, dum singula signa dividuntur in ter denos gradus, ut præ sint denis gradibus ad septentrionem singuli angeli, ad meridiem singuli. Propterea sunt 72. populi post diluvium, 72. animæ intrantes Ægyptum, instauratæ in 72. senibus Moſis alumnis, eadem ratione 72. discipuli Christi, & totidem futuræ Concordiæ orbis sic statutum enim est in cœlo.

De

De temporis, & dierum ratione,

LICET cœlum ipsum (interim dum septem naturę convenientibus intervallis, quos dies vocant, divinitus & cœlitus omnia sensim sunt de privatione & materiæ potentia educta) innumeris fuisset seculis motum, tamen revera nunquam potuisset **HABERE** temporis existentia, nisi fuisset intra cœlum inclusus intellectus numerator, hoc est, homo cuius causa sunt omnia, qui ipse numerum motus notaret. Nugantur itaque Ægyptij, qui multos annos supra sacram chronologiam ponunt, quum nil gesti in illis probent, multo faliora somniarunt Chaldæi cum suis 300. annorum millibus, sed multo maxime & omnium impudentissime Aristoteles, & qui cum eo sensibilis mundi ponunt æternitatem, quia omnia sunt in-

ter homines ipsius temporis stabilendi arbitros probanda. Nec mihi fabulæ interneccionum sunt opponendæ. Nam in sacris habemus diluvio universalia superiores memorias temporis. Subscribendum itaque sacris est. Tempus igitur quum sit numerus motus cœlestis observari secundum aspectum Solis, aut quarumvis stellarum à puncto in punctum redeuntium, certum est tribus primis diebus Geneseos nîl temporis potuisse eo modo constitui. Quum autem intellectus numerator primus sit Adam, certissimum etiam est licet quarto, quinto, & sexti diei maxima parte fuerit tempus, non fuisse tamen computatum nisi à Sabbathi prioris vespere, quæ erat in sexti fine. Licet itaque, ut à Principio ad primam diem omnino necesse est, posset sensu spirituali admitti fuisse illa septem interval-

tervalla creationis , longissime ante , quoad natura ebullivisset , & in eam quam nunc habet mollem crevisset , tamen septenario dierum intervallo fuisse ab intellectu primo numeratore ductum tempus sex dierum , primo necesse est. Quum itaque primam integram viderit Adamus diem Sabbathi duce intellectu agente , & revelatione , opus est ut sex dies ante ipsum collocarit. Quare Dominica dies prima est. Sunt autem huiusmodi dies horarum. 24. singuli , sed horæ non sunt ubivis semper æquales. Nam in minima die sunt 12, & in maxima nocte illi coniuncta sunt. 12. sed tanto longiores quanto breviores erant diurnæ , & contra. Et æquales & inæquales conveniunt in æquinoctiis. Ideo unum anni solaris Principium posuerunt in verno æquinoctio , alterum lunaris anni eo quod Luna in libra ,

septimove mense sole in primo constituto fuit conditus mundus, quia æqualitas est inæqualitate prior, & similis pars dissimilari. Unde certum est sensim ab Aprilis seu primi mensis Principio Solem in observatione anni fefelisse usque ad 25. Martij, seu duodecimi, unde sensim à 1400. annis à 25. ad 10. diem venit. Quare omnia sunt in sua loca reponenda. Diei autem Principium revera à media nocte quum Sol ascendit, capi debet: noctis autem quum descendit. Sunt autem in sacris hebdomades dierum, hebdomadarum, mensium, annorum, de quibus alibi. Dies debent etiam explosis fabulis & feriis dici prima, secunda, tertia, &c. ut omnia instaurentur. Cæterum annus correctus constat 365. diebus, horis 5. minutis 45. secundis 24. ita erratum est singulis 106. annis una die, quia Cæ-

Cæsar's calendarium 5. minutis
& 26. secundis fuit diminutum.
Unde sunt iam ab anno Domini
1545. Intercalandi dies. 21. quo-
rum singuli singulis 106. annis
excrevere. Latini horam divi-
dunt in 50. minuta, sed Hæbræi
longe securius in 1080. partes ob
facilitatem divisionis in $\frac{1}{2}$. 540.

$\frac{1}{3}$. 360. $\frac{1}{4}$. 270. $\frac{1}{5}$. 216. $\frac{1}{6}$. 180. $\frac{1}{9}$. 120.
ob id rationem optimam unio-
nis lunaris Æquinoctio servant,
à qua nos absumus iam per 5.
dies. sic est instaurandus etiam
Chaldaicus aureusve numerus
quinque diebus superius quam
sit: & observanda est ratio suppu-
tandi Hebraica, quæ à sacris He-
bræorum & non à Chaldæis est.

*De Terra & Aqua globo, & de
mutuo elementorum nexu.*

IGNIS in sui substantia nobis
exponit quatuor elementorum
B 4 natu

naturam. Quum enim interiores partes rerum adustarum & potissimum ligni nigras faciat, nobis ostendit verum terræ colorem. Nam proprium coloris terræ nigredo est. Et quia terra est siccissima, ideo ignis puram facit, & resolvit in cineres, qui sunt pura terra, sicissima videlicet. In superficie carbonis ruber est, & ostendit aquæ naturam, quam in suo humido Deus finaliter instituit, ut in vita sit rubra & sanguis, atque animæ sedes. Nam alioqui aqua in se alba est. Sed ab igne sive à calido acquirit hunc colorem decreto Dei, suo nutu sic nobis immortalis vitæ basim demonstrante. Æternus enim ille rubor est, ob vitæ unius æternæ in sanguine hic demonstrari solitæ (quæ forma nostra est) essentiam. Hæc duo tendunt deorsum, & unum globum faciunt violato in aqua naturæ ordine.

dine. Nam debebat undique terra involui aqua, sicut aqua est ab aëre, & aër à sphæra igni destinata obvoluitur circulariter. Unde merito homo tanquam animantium omnium Rex dictus est à summa veritate per aptissimam similitudinem piscis. Quia nisi hic fuisset ordo naturæ violatus, aut nunquam fuisset, aut piscis esset homo. Ignis cœruleus in radice flammæ tendens sursum, notat aërem privatione & habitu nobis cœruleitatem ostendentem. Flamma alba ignis igneus est. Nam ruber ignis non videtur nisi in aquæ ordine, sicut hic est & calidissimus. Aër calidus & potentia humidissimus. Aqua humida sed frigidissima. Terra frigida sed siccissima, & ideo à calido incineratur. Sicut calidum unitur cum humido ad vitæ basim in sanguine aut eius æquivalentia constituendam, sic

B 5

agit

agit aëris humiditas summe pē-
 nerrans & calor moderatus in
 terræ ficcitatem summam & fri-
 giditatem mediocrē. Sicut itaque
 ignis calor summus & ficcitas
 mediocris temperat frigus sum-
 mum & humiditatem aërea debi-
 liorē in aqua, sic fit temperamen-
 tum inter aërem & terram, quæ
 est basis & finis gravium in cen-
 tro, sicut ignis data ipsi ætheri,
 suæ alioqui corruptivæ sedis re-
 gione est basis & finis levium
 versus cœlum. Violato itaque
 à sapientia Dei orbium elemen-
 torum ordine, ex duobus aquæ
 & terræ videlicet factum est
 unum. Similiter propter salu-
 tem universi, ignis actualis, eo
 quod alias omnia assidue cor-
 rumperet, parte tenebrosa intra
 terram abdita, parte clara in stel-
 larum corpora eleuata locum
 quintæ dedit essentiæ, quæ est
 regio Ætherea, cuius substantia
 est me-

est medio quodam inter aëream & igneam substantiam temperamento. Unde verorum Philosophorum sanctissimi dixerunt, ex horizonte, id est, ex concavo orbis Lunæ animarum nostrarum substantiam descendere. Dionysius Cartusianus primo tomo. Concussa igitur terra, pars densissima & saxis, metallisque sca- tens, quæque erat centro proxima, ascendit, inque montes est confirmata. Mari autem & aquis cesserunt ea loca, unde editiores partes sunt elevatæ. Sed quia longe maior copia aquæ quam terræ erat, propterea opus fuit etiam divino imperio dimoveri à terræ superficie & arctari. Nam alioqui in mari videtur tanta esse aquæ sublimitas, antequam ad 40. millia passuum pergat, ut sit quibuslibet altissimis montibus sublimior. Sed divinitus à Deo, & Lunæ motu removetur, ne operiatur

riat terram. Est autem subtilissima aqua constans mare synceræ dulcisque aquæ supra mediam Aëris regionem in refrigerium naturæ & aquarum assidue consumi solitarum instaurationem. Unde summæ nives sub polis, ubi nunquam sol elevat vapores : & summæ pluvix in India tota, quando Sol est in intra tropicorū vertice , ut probamus in Nili augmento, maxime secundo, tertio, quarto & quinto mense. Hinc illius maris , per cataractas cœli illius, aquæ in Diluvio descenderunt. Unde etiam pluvix labroteræ in vere & autumno, quando nil aquæ rursus ascendere versus cœlum videretur. Unde sunt vel, si ad literam intelligi debet, esse possunt cursus fontis Paradisi. Sunt aquæ illæ actu super firmamentum suum in media regione aëris positum, ubi eas aquas, quas assidue & usus consumit, & natu-

ra omnino funditus delet (ut in Alembicis vitreis videtur) Deus assidue ita multiplicat, ut assidue instaurando ponat ibi aquam & nivem sicut lanam. Nam & in aqua & in terra est assiduum elementaris instaurationis fermentum. Quod enim ex igne generentur elementa inferiora, falsum omnino est. Est enim motor & defecator & consumptor solum non multiplicator. Nec enim quicquam procreat, sed destruit, ut etiam ipse cogitur fateri Aristoteles. Consumit enim vegetando & non instaurat. Terræ itaque & aquæ aut commune centrum est, aut omnino proximum. Nam & in itineribus & in Lunæ globo per Eclipsin umbras rotundas videtur eorum una iunctorum rotunditas & globus. Longitudo terræ & aquæ una est ab ortu in occasum secundum Æquatorem & parallelas

lelos, atque climata, quæ ex auctoritate Ptolemæi in magna constructione sunt 19. citra, & totidem ultra lineam quæ est sub æquatore. Alii & maxime Ptolemæus Cosmographus, ponunt 7. citra & 7. ultra. Paralleli sunt illis dupli. Latitudo est secundum meridianum à polo ad polum. Unde quadrifariam dividitur orbis terræ in quater nonaginta gradus quaquaversum tendentibus in sphæra recta mediante finitore posito ad Moluccarum meridianum, & ad finem terræ, ubi primum meridianum posuit Ptolemæus, alioqui à circulo verticali & ab Horizonte fit eadem divisio. Sed non solet sic dividi orbis.

Divisio terra.

IN Asiam, Africam, & Europam divisere olim orbem terræ, sed quia à tribus Noachi, Ianive filiis post

post Diluviem universalem est primo habitata , ita ut Asia fuerit maxima parte Semi , Africa Chami seu Chamesis, Europa Iapeti , opus est vocare Asiam Semiam , Africam Chamiam aut Chamesiam, Europam autem Iapetiam , nisi velimus Asiæ ideo nomen servare, quia illud est impositum ab Asia uxore Iapeti. cui Iapeto fuit universi ius concessum, quum Chamus fuerit constitutus servus eius & illi acqui-rens , & præter suum ius Europæum , iussus fuit ut in Semi tabernaculis habitaret. Præter has tres partes superest apud Antipodes novus orbis quæ est Athlantis à Platone memorata , sed de altero Iapeti nomine vocata. Nam Iapetus Atalus, & Atlas vocalium vario usu dictus est, unde & occidentali parti Africæ & toti mari Athlantico nomen imposuit qui creditus est ibi ob astro-
rum

rum scientiam sustinuisse cœlum in Orpheica autem doctrina, eo quod voluit contra Ithovam superorum Dominum tanquam gygantum Princeps insurgere, detrusus est in inferius Hemispærium ad regnum inferorum sive descendens cœli, ubi cœlum sive superius Hemispærium sustinuisse dictus est. Sed revera hæc est mythologiæ ratio, quia cōcesso iure Regni temporalis ipsius Iapheti filiis, eo quod à regno bene instituto sustineretur, perfectæ religionis cœlū, dixerē à Iove religionis moderatore fuisse detrusum ad suum Hemisphærium temporale. Sed & propter doctrinam qua formavit universum, dictus est humani generis per se & per filium Prometheum (qui & Gomerus Gallus est) author. Asia à Chæmesia dividitur mari rubro & linea ducta ab eo ad mare mediterraneum. A Iapetia

petia autem partim mari mediterraneo ad Ægeum, Helespontum, Bosforum, Euxinum mare, & Meotida, adque angustiis Bosfori Cimmerij transmissam paludem partim Tanai fluvio & Duvina, aut linea ducta à Mæotide ad mare septentrionale. Admittitur inter Iapetiam & Chamesiam mare Mediterraneum per Gibraltaris fretum, quo emittit mare mediterraneum eas aquas, quas à Ponto ex Danubio, Boristhene & Thanai, à Nilo, Bagra, Pado, Rodano, Eberoque magnis fluminibus recepit. Olim cooperuit hoc mare Numidiæ, Ægypti, Asiæ minoris, Schythiæ, Thessaliæ, & Galliæ Cisalpinæ partem ad Venetiam regionem pertinentem. Habet sinus multos sed celebriores versus Iapetiam ad Galliam, Hadriam, Ioniam, Atticam, Thessaliam, Propontidem, Pontum & Mæotida

C

palu-

34 DE UNIVERSIT.
paludem , inde rursus ad Pon-
tum , & transmissa Asia ad sinum
Issicum & Syriam. Inde iuxta
Chamesiam ad Syrtes. Asia ad-
mittit tria maria intra se , Arabi-
cum , quod rubrum dixi , Persi-
cum, & Caspium, quod caret pa-
renti exitu ex maximis flumini-
bus conflatum, Rha, Oxo, Iaxar-
te & similibus. Coniicit autem
non immerito Aristoteles emit-
tere subterraneo fluxu aquas in
mare Ponticum ad ea loca quæ
ῥέματα πόντου vocantur , eo quod
bolis iacta nullum ibi fundum
iuvenit. Nam & marinæ & flu-
viatili aquæ , tota terra confluxi-
lis & pervia est, ut in hoc mari, in
lacu Asphaltite, in Damasceno, in
Nurhino , & omnium maximo
Bono homo in Atlantide Ameri-
ca innumericus aliis patet, ita ut
inde pateat, omnino esse possibi-
le, ut ex quovis altissimo monte
aquæ possint non solum ad qua-
tuor

tuor seiunctissimorum fluvio-
rum Paradisi terrestres fontes
profluere, sed ubilibuerit cursum
flectere. Præter illa, tres habet
lacus in Media, quorum unus
falsissimus est & rotundo sale in
fundo abundans, tribus diebus à
Taurisio urbe. Sic terra undique
mari alluitur. Novis orbis à 50.
gradu in latum versus austrum
usque ad nostrum polum patet,
& mari undique cingitur, habens
ab ortu insulas fortunatas, quas
dicunt hodie Isabellam & Hispani-
olam cum multis aliis. Sic di-
viditur orbis terræ bifariam, aut
secundum cœlum in quatuor
æqualia, aut secundum suas par-
tes aqua nudatas, & sic est Asia,
Chamesia, Iapetia, Athlantis, &
quæ versus Australem polum ali-
cubi aperta est, & quinto in loco
vocanda Chaldio. Sic enim in
dispositionum Cosmographica-
rum libris qui apud Oporinum

sunt typos cū Zohare expectando, vocare ratione alibi dicendum impulsus. Ubique sunt multę insule, sed nusquam gentium maior videtur copia, quam in Moluccis positis ad orientalem Syrię partem. Indię citerior ad Calecutios multas habet. sic & Septentrio, Athlantis, mare Ægeum & sinus Hadriaticus. Verum secundum rationem quinq; parallelorū antiqui dividebant universitatem in quinq; Zonas, duas ad polos inhabitabiles ob frigus, mediā ob calorem. Duas esse habitabiles & contrarias omnino habere tempestates. Sed tota terra ubicunque sit, est habitabilis, & nihil est, quā consuetudine fiat tolerabile: ut ex omnium gentiū facie, quę ubivis detecta est, patet. Licet itaque sub polis sint seni menses noctis, post totidem diei: tamē semper ibi habitant. In media zona dies semper fere æquales nocti,

nocti, tolerabilē æstus reddunt. Ceterum in habitabili illa quę ultra dierum minorum tropicum est, omnino fere est continuum mare, nec quicquam terrę prominet, nisi ad iuga Chamęsiæ & Athlantidos. Est aliquid soli adhuc incogniti sub polo Antipodum nostrorum sive meridiano, quod quicquid, id est, ipsi Athlantidi, qui fere cohæret, ad fretum Martini Bohemi coniungemus, eo qui de novo orbe est. Alia item divisio nostrę habitabilis fit secundum septem climata. Sed revera singulis locis ubi dies est una hora maior quam in alio magis æquinoctiali vicino, debet constitui clima, hoc est, inclinatio umbrę. Unde à 12. horis ad 24. sunt 12. climata ponenda, donec videlicet facta dies 24. horarum (sicet revera non possint ob subitam umbrarum mutationem differentię quinque ultimum

morum climatū distingui super terram) & inde ad sex menses usque, sensim crescendo perdat umbrarum meridianarum rationes. Sic aut 24. Paralleli singuli horis dimidiatis, aut 36. singuli trientibus horarum, aut 48. singuli quadrantibus horarum respondentes deberent poni, si ratio umbrarum potuisset poni. Sed solo intellectu fieri potest.

*De Caelo figendo, aut sistendo
in terra.*

VETUSTA Philosophia magnū hominem obversa ad Orientem facie, tergore ad occiduum posito, dextra manu polum australem, sinistra aquilonarem monstrante, quo voluere universum in quatuor plagas dividi. Fixi semper manent poli. Ortus autem & occasus propter assiduum motum sunt incerti, nec possunt usquam simpliciter aut absolute con-

constitui. Itaque sunt termini ad aliquid. Nec enim potest dici ortus aut occasus certus, nisi illius aut alterius loci vel populi adiunxeris. Divina autem providentia mirabiliter nostris temporibus dedit nobis figendi cœli argumentum certissimum. Ligula enim quadrantis horarii à magnete contacta nobis primum meridianum esse in fine Africæ & Europæ (quas Chamesiam & Iapetiam vocari volo) insinuat, ita ut non nisi in eo loco ostendat se filo meridiano subiectam. Deus ad hoc incogitantes Ptolemæum & Abulfedeam Cosmographos impulit, ut ostenderet id esse in cœlo confirmatum, quod ipsi in hac parte constituissent, nempe priscorum Abrahamum & Noachitarum Chaldæorumve libris Propheticiis inducti. Constitit itaque in suæ creationis die, quæ mundi quarta erat, Sol super me-

ridianum Moluccarum , ubi est
 Syriæ orientalis Oriens, & Para-
 diſi terreſtris , ſecundum maio-
 rum ſententiam locus , ſumma-
 que orbis terreni felicità. Nam
 non ſtatim fuit intorta in hunc
 motum cœli machina quum af-
 ſurrexit, ſed ſingulis partibus or-
 bis terræ influxit ſuas proprietates,
 quas demum vegetaret, poſt-
 quam iam ante triduo tantum
 unita monſtrataque duobus in
 Hemisphæriis lux , lucida in ſu-
 periori, obſcura in inferiori fece-
 rat tres dies ante ſtellarum Solis
 Lunæque formationem. Luna
 in oppoſitione in ſeptimo ſigno
 erat in occaſu. ſic confirmatis in
 terra Geniis aut Angelis facta eſt
 Regionum mundi proprietas.
 Unde fit , ut licet idem cœlum,
 cum eodem influxu & lumine
 ſemper agat , tamen ſemper ſibi
 ſimilia in ſua diſſimilitudine , lo-
 ca mundi relinquat & ſervet,
 adco

adeo ut licet hominibus suæ patriæ displiceat conditio , tamen nunquam mutetur. Quia Aristoteles noluit cum suo præceptore admittere creationem mundi , non potuit videre hanc cœlitationem, quæ necessaria alioqui est. Nam inter principium & primam diem sensim Deus creavit materiam ex nihilo in Cœlum & terram. Ratione motus primi mobilis fit ortus & occasus signorum & stellarum. Ratione autem Solis suo lumine omnia corpora consenebrantis, fit etiam ortus, quum stellas quas tegebat, relinquit extra radiorum suorum potentiam , fit Occasus Heliacus, quum radiis maioribus minores obliterat. Quum itaque constituerimus Cœlum in sui primordio fixo notatis tribus meridianis, primo super Cambalæ, altero super Orientalem Syriæ Babylonice partem nempe ad

Sufianæ sive Perfidis Orientalem plagam , ubi ea de re Persarum Rex, tunc toto in orbe maximus, & Iudæorum genti libertatem, cuius causa mundus est conditus, reddidit : & templum Dei, Gentilium primus curavit rursus erigi. Tertio in fine terræ (nam quodlibet punctum longitudinis ab alio differens meridianum habet differentem , qui potest & Meridiei etiam & occasus nomine dici) opus est in terra constituere etiā singulis duodecim signis singulas regias, aut sedes regendi orbis universi gratia. Quorum sedium primam ob divinam electionem & primi signi favorem oportet in Syria sancta Ierosolymis reponi, alteram in Galliis Romæ in sua iura collocatis à lano orbi parente. Sic decrevit Deus Cœlum & Humana ratio. Reipub. enim Christianæ, necessario toti terrarum orbi legem datu-

daturæ ordo hoc propter commoditatem sedium postulat , ut ad prima subsellia mundi, quæ in Gallia & in Judæa sunt ratione sui iuris constituta , constituantur decem alia loca Chamba-
legb , Samarcand , Moscovia, Chassuma, Benemotapa, Marrocha, Leucetia, Chasda, Cusroa, Quimra, sub Romano Regno & Ierosolymitano Pontificatu.

*Provinciarum orbis ratio ex
Cælo constituta,*

QUVM scopus totius scripturæ bene ordinatæ sit, ut ostendatur Deum habere rerum humanarum curam, satagendum mihi est , ut secundum electionem Dei & Cæli ipsius ministri influxum demonstretur institutio, duratio, successus, everfio possessionum huius mundi: quorum alterum mihi ex Semi, lapeti, & Chamæsis progenie ex sacris peti-

petita faciendum est, alterum ex
 cœlesti disciplina tractandum.
 Moses itaq; & Ptolemæus erunt
 mihi pro meæ tractationis basi in
 medium adducendi. Cæterum
 ut etiam his qui sunt in huma-
 niorum litterarum curriculo vet-
 sati, consulatur, adferam post
 præcipua loca compendium Pto-
 lemaicæ Geographiæ in me-
 dium, ut eam decerpserit ex Ptole-
 mæo Glareanus (eo quod nullus
 aptiori epitome illud argumen-
 tum tractavit.) additis mutatis-
 que necessariis, observationem
 demum etiam tabularum Ptole-
 mæi ad rationes longitudinis &
 latitudinis accommodatam. Pro-
 lemæus itaque quadripartiti se-
 cundo nobis eas regiones expo-
 suit, quæ primariis duodecim
 cœlum partibus sunt suppositæ.
 Sed mira Dei providentia fecit,
 ut licet nusquam visa sit concor-
 dare cum Sacra Scriptura Astro-
 nomia,

omnia, tamen quantumvis diffi-
 æ authoribus Disciplinæ de-
 monstrant eandem rationem æ-
 ternæ dispositionis. Primi itaque
 populi mundi secundum sacra in
 Iapeti (cui solidum Monarchiæ
 mundi ius à Noacho concessum
 est) Prosapia sunt Itali, Galli, Ger-
 mani, & qui à Gallis primo pro-
 cessere. Demum Scythæ, Medi,
 Iones, Hispani, Moscovii, Thra-
 ces. Gallorum Gomeritarum ve-
 ro propago sunt Scythæ seu Rifæi &
 Thagormæi, qui populi Scythici
 sunt. Ab Ionibus venere Æoles,
 Cilices, Cyprii, Rhodii. Quum
 fuerit ipse Chameles per ipsam
 maledictionem exhæredatus, &
 iactus in Repub. mundi nullus,
 non est quod illius in sacra suc-
 cessione meminerimus. Nam &
 quæ habuit in sua Africana par-
 te, & quæ habuit præoccupatio-
 ne, sunt Semo & Iapeto acquisita,
 eo quod nullus erat in Republica
 Quum

Quum autem sint omnia deducenda ad ius & possessionem lapetitarum, ea relinquam in sua loca in Ptolemæo tradenda. Licet enim Chusæi sunt à Chusso, paternæ impietatis vestigia in cute nigerrima referente, Æthiophes, Mizrami sive Mizir, seu Ægyptii, Phutæi, Mauritanii, & Canaanæi à Canaan, tamen omnino nomina illius sunt abolenda. Porro à Semo supererant Iosephi temporibus pauca vestigia nominum, eo quod licet fuerit in primo iure mundi, ut qui erat Melchisedech & summus naturæ Pontifex, tamen quicquid erat in illius possessione ad dubitationem usque, erat positum in lapeti iurisdictione. Arpacad vocavit Chaldæos, à quorum regione vocatus fuit Abraham in terram Sur, sive Syriam, quæ ab Assur detracto Alef dicta est. Ælamitæ Persarum clarissimi populi

puli sunt ab Ælam. Aram est Syrorum pater, unde & ad tempora usque Augusti quum scripsit Strabo, Aramæi dicti sunt. Sic enim dicit : Sunt admodum conjuncti Armenii, Syri, & Arabes, sive linguam, sive ritus vivendi, sive corporum cernas lineamenta. Et paulo post. Vocant enim Aramæos quos Syros dicimus. Hinc Erembos putant dici, pro nomine tribus populis communi. Lydi sunt Ludi propago. Nam V, in Y verti facile solet. Heber est Hebræorum parens. Cæteros voluit nomine ignoto esse providentia præter unum Huz, qui Hussitidis Regionis fuit nomenclator, unde Job est agnitus, & præter Hastarmant, sive Chassar-mayeth, qui Sarmathis dedit nomen. Sed de iis suo loco. Quum autem Providentia mundum regi à Magistratu duplici instituerit, Sacro sive Sacerdotali videlicet &

cet & temporali sive civili, cuius utriusque iudex est minister, voluit etiam, ut prima iura mundi his magistratibus assignata & Divini ordinis & Cœlestis influxus rationem ita tenerent, ut iure Divino, Cœlesti influxu & humana ratione firmissime illud constitutum videatur. Quum itaque sit nobis maxime ad eas orbis partes attendendum, unde nobis maxima provenere compendia, particulari descriptione & originibus eas potissimū duas regiones attingemus quæ in Primogenitura mundi sunt. Quum autem nil sit clarius, foelicius, aut magis admirandum ea Provincia, ex qua ius profluxit divinum, à quo potissimum unius Dei cultus exortus est, ex cuius gente demum Pontifex, Rex, & Iudex Paterque æternus Deus & homo Christus Iesus natus est, quæque ipsa vicina & obnoxia sum.

summis mundi potentiis , nunquam tamen potuit aut externis religionibus aut principatibus subigi, quandiu electi habitatores in ea sunt versati æquitate, quam illis divinitus accepta lex præscribebat: merito prima tractatione in ea versabor , ut illam pridem scripseram , additis ante tractationem eius causis.

D SYRIÆ

S Y R I Æ

DESCRIPTIONIS

Compendium, in Euangelii regni & Monarchiæ æternæ lucem, & assertionem conscriptum & comparatum.

Qua sint Syria sancta Chorographia in consideratione præponenda, ut quanti sit ea tractatio, quivis auditori aut lector facile iudicet: & in quem scopum hæc sit comparata, indicando factis demonstrare satagat.

OLIVS pene regionis fœlicitate & fama inductus, quum lectorem Regium stipendiis agerem, incœpi ad Syriæ describendæ tractationem attendere, donec ex illa cupidine, verus mihi sco-

hi scopus illius descriptionis affulfit. In hoc enim potissimum tum iudicavi hoc operis debere suscipi, ut Chorographia & Topographia illius lucem adferret præstantissimæ totius orbis disciplinæ, quæ in sacrorum libris & eorum interpretatione usuque posita est. At vero hoc totum feceram, ex sola authorum lectione dives, nunc autem quum ipsam regionem præsens inviserim, illique describendæ, quandiu in illa egi, insudarim, ut in amplo satis opere de reconditissima Orientis Historia, seu de Syriæ originibus traditum est, visum est illi compendio, quod lector Regius emisseram, paucula quædam prælibare, & si quæ sunt, aut mea, aut illorum, ex quibus desumpsi culpa corrigenda (nam à Typographis sunt fere non pauciora errata, quam verba) corrigere, donec opus in Syria scriptum prodeat.

Nam mea scripta apud me nunc omnia non sunt. Cur autem nunc rursus in hanc curam deveniſſem, antequam ad descriptionem veniam, paucis aperire viſum eſt. Ante omnia enim inſtituti reddere rationem oportet. Locus in toto orbe ſublunari preſtantiffimus, foeliciffimus, & admiratione digniffimus eſt Paradifus Terreſtris, quem conſtat ex ſacris fuiſſe ab initio plantatum, poſitumve in Oriente ipſius regionis, ex qua primum fuit vocatus Abraham. Atqui ab Orientali Syriae parte vocatus, ex Chaldaea venit in occidentem, in qua ſcripſit Moſes eius poſteritatis & nervus & vindex, ut inde ad Chriſtum ibidem ſibi promiſſum veniret. Quam Meridianus circulus ſit baſis puncti Orientis & Occidentis: Syriam, cuius nobilior pars ſuo meridiano ſubieſta monſtrat Paradifi locum, neceſſe eſt pro

est pro nobilissima parte mundi
constitui, & ut revera est, haberi.
Dum hic de Terrestri Paradiso
ago, duplici nomine ad litteram
exponere satago. primo ut quate-
nus fieri potest sensus sacrorum
ad litteram prius constet, quam
sensu absoluto, summo mystico,
& vere spiritali. Secundo ut pio-
rum catholicorum Doctorum
sententiæ subscribam, quia puta-
runt, & scripserunt esse in Orien-
tis regione felicissimam, & ad or-
bem usque Lunæ elevata. Nam
dum secretiores, sanctioresque
Mosis interpretes impossibilem
illius columnaris terræ elevatio-
nem videntes, perfectissime in-
telligunt Terrestrem Paradisum
esse illum vitæ fontem Iesum, cu-
ius vitæ & lucis sumus partici-
pes, nos docent, quomodo vere
ibi possit esse Paradisus Terre-
stris. Nam Christiani catholici-
que doctores, notant nostræ ani-

D 3 mæ

nœ substantiam quæ lux & vita
 est, ex illa luce quæ omnia replet
 decisa, devenire in nos , ex hori-
 zonte orbis Lunæ (sicut pro con-
 cavo dicunt) proculdubio ibi ele-
 vatum esse voluptatis ortum ex
 terra, ad orbem usque Lunæ
 constat. Et quum intra nos in
 vita nostra qua nil dulcius, aut
 charius esse potest , hoc habea-
 mus , si nos nostramque origi-
 nem agnoscerimus, certe in Para-
 diso Terrestri vivendo iuste in
 corpore essemus. Quum ubivis
 gentium (si quid ad pietatem fa-
 cit locus) potuisset divinitus ex
 Nemrodi impia Pyroscibia voca-
 tus Abraham destinari , certissi-
 mum est Syriam sanctam , in
 quam fuit eductus , esse præstan-
 tissima & ad fundandam religio-
 nē aptissima constitutione, & ad
 universi Basim defigendam præ-
 destinatione. Nunquam Adam
 pulsus Paradiso , in Syriam lu-
 dæam,

dæam, unde assumptus fuerat, re-
 diens voluisset per sepulturam
 suam ibi primum sacrum locum
 mundi facere, ut in omnium san-
 ctorum & summorum Principum
 depositione videmus, & in
 iure humano legimus positum,
 nisi & divinæ & cœlestis & hu-
 manæ doctrinæ peritissimus sci-
 visset ibi sui peccati expiatorem
 debere nasci, & in suo vicariatu
 oportere suscipi, quamvis in sua
 persona reprobatum ad quodvis
 tempus, ab ipsismet Iudæis fu-
 isset.

Cœli terræque Dominus, &
 cuius sunt omnia propria, nun-
 quam voluisset Syriam sacram
 PROPRIA sua vocari & esse,
 nisi celeberrimam totius mundi
 cogniti regionem esse, credi &
 probari ubi vis gentium voluisset.

Ianus ille universi secundarius
 parens, quum ex Syria illa in ar-
 cam diluviariam intrasset, & rur-
 sus

sus ex Armenia ubi exitum est, in eandem antequam in Italiam veniret, rediisset: nunquam ibidem constituisset pro summo mundi Pontifice Semum filium suum, qui & Melchisedech, nisi summum & Dei & Coeli & rationis summæ favorem in eam procumbere vidisset, trium jurisdictionum mundi peritissimus.

Ad quid vero summus primusque Coeli favor & influxus, hoc est prima Arietis facies, una cum Leonis vi in eandem regionem sub Phœnicum nomine influente, in eam procumberet, nisi ut ibi Basim primæ potentiae mundi, hoc est, veræ religionis statueret, & omnibus potentiis mundi redderet invictam?

Summis opibus, potentiae nervis, imperiis, & Principibus fretæ falsæ Religiones, innumerisque sacrificiis, & libris, ritibusque munitæ, nunquam totis annorum

rum millibus , maxime autem
 1547. annis potuere evertere, aur
 gentem illam quæ rebellavit sem-
 per Regibus , aut suam Rempub.
 nisi 70. annis à Deo promissis
 evertere. Sed quifactum est ut
 in toto orbe illi nunquam Moses,
 Syriacus & Abrahamicus nobis
 tradidit, ita funditus cesserint, ut
 hodie Christianismus , Iudaïs-
 mus, Ismaëlismus Abrahamo na-
 tus, orbi imperet. A Syria enim
 duxerunt originem. Nam Tur-
 cæ & Tartari sunt decem tri-
 bus Iudæorum antea clausorum
 in Arsareth. Et Mahomedes Is-
 maëlitarum parens religiosus &
 nothus fuit Samaritanis ex Iu-
 dæa in Arabiam proscriptis , toto
 decennio Messias, unde summam
 collegit Ismaëlitarum poten-
 tiam. Cuius à Providentia con-
 sultum illi regioni est. (donec
 Christiani veterum excusserint)
 ut quam reges Persarum (potissi-
 mum

mum aut Chosroes) edicto statuissent , nisi in toto orbe illis subdito omnes & singuli Christo homini Deo & Syriacæ Religionis vero instauratori conservatorique initiati , eidem renunciassent, occiderentur, ut cessantibus à Syria & vera pietate ibidem defendenda Christianis , Ismaëlitæ semichristiani & semiiudæi ibidem se idololatriis opponerent, & templū Homari in locum Salomonici servatis Christianis ecclesiis & populis ? Ut adulteratis legitimis antea Christianis nothi succedētes, illos castigarent, probosque afflictionibus redderent, & cruce coacta , postquā sponte paupertate probra & dolores horrendo , vitā veritati præferebant.

Sed revera in hoc est electa Syria , & tot tantisque dotibus ornata , ut ab Occidente summum mundique clarissimum regnum ex Gallia videlicet & Gomeri-

meritis excitaret, ad hoc ut posita Imperii Basi ad Noachi, Ianive busta omnia in Syria ipsa restituerat, & tantam ibi sub magistratu Melchisedeciano fœlicitatē constituerat, quantam ibi ab æterno Deus ad futuram decreverat, quando Christum ut sui illum ibi reciperent, ibidem miserat, vel saltem post resurrectionem in suis vicariis primis agnoscerent. Hic vero est constituta totius mundi Basis, Anchora, & Clavus totius orbis medius, ut licet ubivis in rotundo terrarū orbe possit dari & poni medium, tamen non nisi in arce montis Zion possit dari, poni, & haberi, ut demonstrative sit scriptum: Deus, operatus est salutem in medio terræ, eo quod summo voto Dei Cœli & humanæ cupidinis bene ordinatæ, summa fœlicitas sit ibi destinata. Sed quum sit certissimum fore, ut sub Christo ipso, qui

qui Syriae proprietarius voluit, congregetur totus orbis, non tantum in vitam aeternam, sed ut Evangelium regni ante mundi consummationem in toto orbe actu praedicetur in unitatem rationis & fidei, quae fides, via tantum est, & non amplius patriae, opus est id secundum sacrorum praescripta fieri, posito in Syria sancta congregationis centro, ad quod centrum collocata ibidem vicarii Christi sede, sicut Christus pro Petro & successoribus suis fieri prima & indefraudabili suo munus voluntate decreverat, opus est ut ducto à Christianissima mundi parentia in Syriam sanctam Principio ab altiori videlicet Aeterni aspectu conducatur motus iste congregationis. Sicut itaque in Caelo, videmus per primi mobilis influxum seminibus totius mundi vires dari, & demum per motum octave sphaerae

spharæ & septem planetarum ab occasu in ortum motorum proprietates earundem rerum, quas seminavit influendo ab ortu primum mobile colligi in se, & in sua reduci genera ipsis septem planetis subiecta, secundum sanctioris Magiæ disciplinam: sic opus est, ut ad litteram intelligatur sententia Prophetæ ubi ait: Ab Oriente educam semē tuum, & ab Occidente congregabo te. Sicut enim videmus ex Paradiso sive ex felicissimo totius mundi loco in Oriente posito, exiisse Adamum ad Syriam sanctam, indeque Christum per Petrum venisse Romam, & in summa ex Syria sancta, quæ nobis est Orientalis, exiisse omnes Religiones unius Dei cultrices (quod est semen Dei) ad totius orbis habitationem, & maxime ad occasum prodiisse, sic necesse est, ut à Christianissima totius orbis occidui poten-

potentia congregetur ad Syriæ sanctæ centrum, totus orbis.

Sicut enim civitas Diaboli (cuius caput Nemrod finis autem Romanus Cæsar) sensim ex Babylonis, seu Assyriis ad Medos, seu Persas, & inde ad Græcos, & demum ad Romanos assidue oppugnando civitatem Dei, donec Christi vicarius, est Simonis Magi, & Neronis Cæsaris coloribus omnino tinctus, ab Oriente in occasum est profecta, prima iura mundi, fidelibusque debita præcipiendo: sic opus est ut civitas Christi & Dei (quæ revera nil quietis ad hanc diem habuit) ab occasu in ortum proficiscens, ad Christi proprietatem universum orbem terrarum congreget, & ab occasu in ortum reducat.

Historia itaque præterita in sacris & eorum appendicibus posita, & futura locorum & rerum omnium restitutio à Gallis
ibi

SEV DE COSMOGR. 63
ibi promovenda, sunt duo Scopi
descriptionis Syriacæ, uti figura
& figuratum.

*De Syria nominibus, & eo-
rum etymo.*

IN omnibus linguis mundi re-
quiri solita, & in una sola, pri-
maque lingua mundi constituta
Etymologiæ veritas, nobis aperit
Syriæ vocabulum, esse rei, aut
Provinciæ conforme. Nam ut
videmus per veteris Testamenti
contextum, nullam plane totius
mundi potentiam contra Abra-
hami posteros quicquam post
Iosuem potuisse, nisi quum ipsi
electi dereliquebant Deum, ita
ut sine ullis humani artificii mu-
ris esset solido muro divinitus
comparato munita, sic Deus vo-
luit ut regio ipsa Dei murus di-
ceretur שׁוּרִיָּה Suriah, שׁוּר
enim murus est. in nulla enim alia
lingua mundi quicquam signifi-
cat,

64 DE UNIVERSIT.
 cat. Arabes propago linguæ sanctæ vocant Ssam, id est, primariam nominis denominationem, famam, & stabilitatem. Hoc tamen vocabulum hodie vulgares Damasco attribunt, quia habitatio Syriæ celeberrima est. Sed magis merito vocarint Damascum, quamvis ab Abrahami œconomo conditam Ssam per Ssin, quasi veneficam, eo quod totius sanctę Syriæ & populi Dei destructio ex eo hætenus pendet, quod perditissimus Princeps Achaz altare, & per consequens Deum, aut intelligentiam Damasci traduxit, & posuit intra templū Ierosolymitanum. Terra Canaan est dicta ab assidua rerum humanarum cura & divinarum incuria, quam habuere Canaanzi in Chamo filio Noachi maledicti. Sed nominis Syriæ sunt aliæ multæ rationes. Nam à **סרש** Sarah quod dominari signi-

SED **DI** **COSMOGR.** 65
 significat, potest dici, eo quod
 absolute & ἀρχηγικῶς domi-
 niū aut principatus totius mun-
 di summus ea voce significatur.
 Licet enim & sint & olim fuerint
 inter Iudæos, Christianos, Ismaë-
 litas & Abrahmanes summi Prin-
 cipes, tamē omnes coacti sunt in
 ea verba doctrinæ sanctæ iurare,
 quæ non nisi ab ipsa Syria sancta
 ortum habuit. Est itaque murus,
 stabilitas, & Principatus prima-
 rius. Notat etiam vox Syria aut
 Suriah summam & diligentissi-
 mam providentiam, aut circun-
 spectionem, qualis est in lege di-
 vina ibidem data. Unde & divi-
 norum canticorum fons est, ubi
 demum est exaratum & trituratū
 quicquid sacrosancti Doctores
 bubus à Paulo comparati, divini
 verbi toti orbi enucleare satage-
 runt. Lingua autē Chaldaica, quæ
 in secundo genere veritatis est,
 habitationē per antonomasiam,
 E castra

castra primaria, effusionem summam, & divinam satietatem nomine Syriæ intelligit. Quod summa omnia illi regioni tribuam, id eo facio, quia summus apex divinæ voluntatis cœlestis influentiæ & humanæ rationis, authoritatisque in ea versatur. Quum autem in sacris sola intelligitur, vocatur ארץ ישראל, id est, terra Israël, hoc est, eorum hominum qui summa charitatis violentia satagunt cum Deo luctari, & conformes Christo tam agendo quam patiundo fieri. Talis autem est virtuti veræ addictorum congregatio divini verbi luce prædita. Quum autem in sacris cæteræ nominentur Provinciæ, quas sub Syriæ nomine comprehendunt Cosmographi, tunc dicuntur ארם Aram, hoc est, sublimis Provincia: unde Strabo, Arimos & Arimæos Syros vocatos olim fuisse notavit.

Mc-

Mesopotamiam vocant , ut postea dicam **ארם נהרים** , hoc est, fluviorum duorum Syriam. Occidua autem pars dicta est **פלשתי** hoc est Palæstina propagata gens à Mizraim, id est, Ægyptiis per Patruſios, aut Arabia Petreæ populos. Sonat autem illa vox ruinæ positionem apto genti vocabulo. Græcia vocavit eam potissimum plagam *φοινίκιας* nomine , non à palmetorum abundantia, sed per similitudinem ad raritatē avis Phœnicis aut quod magis crediderim quod primi cultores fuerint Poneesch, hoc est, ignis inspectores & cultores Baali, sive Solis. Hæc enim una Provincia semper ex seipsa affecta & destructa in eodem cognatus religionis toto mundo dandi resurgit, & suis dogmatibus iam toto in orbe suscitata est, quum in se periit. Omnes enim artes quibus humana vita

68 DE UNIVERSIT:
reddita est cultior ad Phœnicum
inventiōnem referuntur. Sed de
Etymo satis. Quum enim vi-
deamus sicut ex ea fons omnium
summæ authoritatis legum hoc
est sacrarum, quæ unius veri Dei
cultum, docent processit, sic et-
iam Plinio, Mela, Strabone aliis-
que plurimis authoribus testibus
omnes artes ex hac una Provin-
cia sancta ad litteras & doctrinas
usque esse natas, nullum est du-
bium quin sicut divino, cœlesti,
& humano voto prima est, & si-
cut primas Etymi sui rationes
servat, ita effectus totius mundi
præstantissimos toti orbi partu-
ravit, & hinc oportet in ea omnia
restitui.

*Quo tendat tanta in una Pro-
vincia excellentia scopus.*

L I C E T universis summus
pontifex & Imperator Chri-
stus suæ divinitatis rationem
omni-

omnipotentissimam , & à nullo
 rationali animante refutabilem
 demonstravit , & quum & suæ
 proprietatis regno, & iure, & vi-
 ta per suos (sapte tamen volun-
 tate assensiente) privatus adnihi-
 latusque (quatenus summus pon-
 tificatus mundi , & summa Mo-
 narchia mundi in eum commit-
 tere potuerunt) dum & pontifi-
 catus Aviti sedem fregit , & Ro-
 manam Monarchiam sibi sube-
 git, ut nunc videmus: tamen eius
 regnum hætenus de hoc mundo
 nunquam ita fuit , ut vel ætatem
 unam veræ libertatis in eius Ec-
 clesia videre licuerit: unde ad eius
 potestatem in terra sicut in Cælo
 monstrandam necesse est divini-
 tus eius spiritu plenam suscitari
 potentiam , Monarchiæ tempo-
 ralis videlicet , quæ omnino ad
 regnum Evangelii & Euange-
 lium regni sit comparata, & sum-
 mo Pontifici assiduo vindici eius-
 dem

dem regni sit assidua vindex,
 Quare scopus huius tractationis
 in hoc est, ut sicut militem, & vi-
 res corporeas in suam Monar-
 chiam comparat Rex Christia-
 nissimus, ut sit optatissimæ pacis
 Ecclesiæ author, assertor, & con-
 servator : sic & nos qui sub tam
 foelicis Principis legibus, &
 sub summi populi mundi fati in
 disciplinarum omnium acquisi-
 tione versamur, eo contendā-
 mus, ut cordium universi victo-
 ria illi ad hoc comparētur, ut ad-
 hibito in primis ad regni Christi
 in proprietate Syriæ constituti
 Basim, animo, universum orbem
 in sacram expeditionem, & votis
 pertrahat, & personis. Ad hoc
 enim in summa totius orbis uni-
 versitate Christus Romæ, Iero-
 solymæ, & Athenarum summum
 specimen litteras, & Disciplinas
 videlicet, ut in regno christianis-
 simo collocavit, ut fructus, & fi-
 nis

SEV DE COSMOGR. 71
nis earum in regni Christianissimi
Basilin transeat, per eas ratio-
nes quas subiungo.

*Cur ad Gomeritas Gallos per-
tineat Syriam instaurare.*

QUUM sit necessarium, ut
(sicut ab æterno Deus insti-
tuerat, humanus autem omnium
gentium consensus nullo modo
suis votis defraudandus optat) sit
unus in uno modo, sub uno Deo
Princeps, qui omnibus præscri-
bat, illius gentis, & populi prima-
rio consensu eligatur necesse est,
penes quem (omni fœlicitatis
capite dotata ipsius regione) pri-
mogenitorum mundi ius repo-
suit, cuius nomen sit totius orbis
terræ antiquissimum. Qui fidem
primariam, nempe de animorum
immortalitate, & de summa sa-
pientum, & sacerdotum authori-
tate, ut apud Gentiles ante Chri-
sti adventum semper habuit, ad
E 4 quem

quem prima totius Europæ occupatio pertinet, cui etiam vi armorum & secundariæ occupationis iure secundo successit subacta Europa, cui Cœlum primarium influxum infundit, ad cuius ornamentum, & insignia, & sacra unctio est cœlitus demissa, de cuius insignibus, nomine, gente, & regno est ab æterno in sacris constitutum, penes quem est nata, lustrata, & reformata Romanorum Monarchia, cuius arma imponunt sacris Templi Dei mysteriis Colophonem, de cuius Monarchia, & antiquissimi sacrorum interpretes, & singuli qui nunc sunt in orbe populi, habent Prophetias sibi certissimas, penes quem agit summus ille ordo, qui sacris verum sensum distinxit, & ex Apostolico sensu repetivit, confirmavitque, rationi summam veritatem adnexuit, hoc est, factam, & Christo summam

nam servavit authoritatem. Cuius Rex ipsa lectione miracula edit, summus autem est Ecclesiæ Dei vindex, & Christianissimus, cuius regio, & gens est clarissimis totius orbis commentariis, hoc est, vel solius Iulij Cæsaris illustrata. Cuius ordo sacer etiam conflictu audentibus Principibus præscripsit, in cuius regione fuere, & Reges Philosophi & amatores Sapientiæ, moderatores, cuius regionis Genius tam formidabilis Romano fuit, ut Romanos desperatis rebus humanis ad supplicationes, & ad cogendum sacrosanctum ærarium, & senes, sacerdotesq; alioqui immunes, ad militiam contra motum Gallorum cogeret: cuius regnum tam valide est divinitus conservatum, ut assidua septingentorum annorum impugnatione post iniuste ipsi ablatam imperii possessionem, per ipsas

E, 5 im-

imperii iniuste ablati vires instar
 veræ virtutis, & Ecclesiæ Christi
 sit redditum vivacius, potentius-
 que. Quod regnum ope humana
 destitutum, & fere eversum divi-
 nitus excita puella restituit, in
 quo est summa totius orbis vi-
 ctoria, & finalis quæ cordium
 est, ubi iam 700. annis agit ea fa-
 cultas, quæ tandiu Christo suum
 ius, imperiumque sola asservavit,
 sacris veri sensus limites, & coro-
 nam imposuit, Antinomias, &
 Antilogias interpretum omnium
 Duce ratione enucleavit, ratio-
 nem possibilem omnium sacro-
 rum tradidit, in summa cuius
 gentis Princeps est in primo me-
 rito mundi, & ea de re summo
 donandus præmio. Cuius gen-
 tis Ecclesiæ datum est, ut in Cla-
 romonte sanctio sit de Iudæis
 convertendis, & Ismaëlitis per
 suas Arabicas litteras attrahendis
 edita, & demum ut opes, & ius
 prima.

primaria qua Reformatorum
 universi consortium stabilitum
 est, ex eadem Galliæ urbe sit Pa-
 risiis collata. Quæ una fuit gens
 tam felix, ut nullum unquam Re-
 gem sectarium habuerit, prima-
 rios Christi hospites statim post
 eius Ascensionem Iudæa proscri-
 ptos receperit, & in hanc usque
 diem observaverit, & quæ ut à
 Dite, seu Pluto, aut Paluto infe-
 rorum regni Principe ortum ha-
 ber, ira extremo Christi, caput
 alioqui instar cæterorum mo-
 rientium inclinantis spiritu super
 Galliam emissio, electa, confir-
 mataque fuit, & ob id reformato-
 rum ordinem toti orbi peperit, &
 iam in totum orbem per Romam
 emisit, solius I E S U nomini glo-
 riam adscribens, & Lusitanix seu
 Portugalliæ, Hispaniæ, & suæ
 Tzarphatinæ, seu Gallicæ natio-
 nis in ordine primæ vires uniens
 ad Domini regnum parandum.

Ut

Ut itaque rationem interiorem restituere orbi Christiano, & ante omneis patriæ meæ, & primogenituræ, in variis operibus explicare sategi: sic primi officii mundi rationem demonstravi esse Gallis collatam ad hoc, ut ius sibi concessum in Carolo magno de sede summo pontificatus eligenda de potentia in actum omnia in Syria restituendo deducant. Nam hoc est ante omnia curandum, ut ibi sit summa sedes, unde & recta ratio, & locutio profu- xit, ut iure ubique cognito, iam est constituta ubi verbi Dei, au- thoritativæ primariæ manifesta- tio primo facta est.

SYRIA regio, ut est tam pro- phanis, quam sacris authori- bus commendatissima, suaque fertilitate longe notissima, ita & pene ab omnibus est aut partim, aut in universum descripta. Ita- que

que videar operam superfluum in ea describenda collocare, si priscorum tantum imitari velim vestigia. Verum quod ea regio sit ab authoribus diversarum persuasionum pertractata, nullusque sit (quod licuerit videre) conatus Ethnicorum, & nostræ persuasionis hominum, quæ de illa scribere, in unum reducere: visum est, quum una, eademque rerum veritas ab utrisque quærat, quantum nostra in litteris diligentia poterit præstare, omnium conciliare placita. Primum itaque antiquissimos de ea scriptores: secundo ut tulerit ætas, sum imitaturus, & maxime quæ ipsemet oculis observavi propriis sincere traditurus, ut noster labor lectores conciliandi levet fastidio. Quum vero potissimum meum sit institutum, iuvare nostræ Religionis studiosos, inque verorum studiorum fines conducere, tamen

tamen universæ Syriæ divisionem ex authoribus humanitatis tradere volo. Demum de illa quæ ad nostrum præcipue institutum facit, facilius tractavero.

SYRIA igitur, ut generali vocabulo intelligitur, finitur ab Ortū, flumine Tigri, ab occasu mari nostro, & Ægypti parte, à Meridie Arabiis Petrea & Deserta & maris Persici parte, ab Aquilone Armenia maiore, & minore, monteve Tauro, quamvis & Adiabæne, quæ illius est pars, ultra Tigrim fluvium ad Choatram, & Niphatem montes est, ut & Sophene, aut Sophosene in Armenia maiore (quæ revera vocabulum ab Arimis, id est, Syris habet) illi à multis adscribantur. Continet in universum regiones secundum mare nostrum incipiendo à Meridie Ædumæam, Palestinam, quæ & Iudæa, Phœniciam, Dama-

Damascenam, & Seleuciam Pieriam, à Septentrione Comagenem, & Chalsitim, ab ortu Mesopotamiam, quæ & Aram neharim, id est, Syriam fluviorum dicitur, quod sit inter Euphratem, & Tigrim media, atque Babylo-niam, quæ alias Chaldæa dici solet, & patrio vocabulo Chasdai à Meridie habet Trachonitidem, & Arabiæ partem: & præterea huius Persici partem fere ad Orientales usque Persidis fines. Nam Chaldæa eo usque olim fuit protensa, & ulterius ante Persarum Imperium. In media ipsa regione Chalybonitidem, Chalcedicam, Palmyrenam, Laodice-nam, & Cœlem. At quia non de singulis illis dicere decrevi, tantum quæ in illis ad argumenti rationem facere videbuntur, attingam, in unam Palæstinæ, Iudææve descriptionem stilum collaturus. Babylonia ab ortu habet Tigrim.

grim , & Euphratem iunctos à meridie, mare Persicum, ab occa-
sa est illi Arabia deserta, & Mesopotamia , quæ illam item à Septentrione cingit. Ex ea fuit nostræ persuasionis Princeps Principiumque Abrahamus, qui oraculo divino persuasus , præsentem reliquit opes, ut promissas sequeretur, & etiam 520. passuum milibus distans quæreret. Illic est Orchoa , alias Hur Chaldæorum , ubi erat magnum Pyræum falsæ Religionis fanum, nam Urignem notat, Covah robur , & vehementiam. Ibi flumine utroque iuncto alluebatur Babylon, à Nemrodo cœpta, Belo, & Semiramide absoluta , Nebucadnezzaro instaurata , olim 60. m. p. in ambitu habens , nunc deserta, iuxta quam est nunc Bagdet, aliquando regia Calephorum , & Persarum : nunc Turcæ illam Sophianis eripuerunt. Pars illius
Pharsi

SEV DE COSMOGR. 81
Pharſi, id eſt, Perſia dicitur, quæ
ſcilicet in ortum vergit. Nam
Perſiam litteræ, p, defectu, dixere
Barbari Pharſi & Pharuſi.

MESOPOTAMIA ætymo ſi-
nes aperit, quaſi dicas me-
diſſuviam, niſi quia ad Septen-
triones habet montem Taurum,
aut Armeniam maiorem. Clara
eſt Niſibi, ſeu Ninive urbe, à
Nino ædificata, ad quam miſſus
eſt Ionaſ Propheta. Huic à Bo-
rea imminet Aſſyria, olim pars
illius. Nolo hic Carras Crassi re-
citare, ne Romæ urbi tam ſacris,
quam opibus, & artibus mun-
dum ſpolianti refricem ſui me-
riti memoriam. Illam à Septen-
trione ſequitur Comagene ter-
minata Euphrate, Armenia mi-
nore, Amanomonte, Seleucia,
Samoſata urbe clariffima: Seleu-
cia, Chalibonitis, Chalcitis, Pie-
ria, Palmyrena, ſuis urbibus no-
men

men Provinciæ sibi peperere. Memorabilis autem maxime est Palmyrena ob Salomonis instauratoris mysteria, in cuius nomine abdita. Dicit enim voluit **תרמור**, id est, Palmam cum littera Daleth, quæ mediis in desertis est. Laodicææ, & Apamææ eadem est ratio. Damascena, Coele, Tracheia, vel Trachonitis sunt in nobis proposita Syria.

Hæc itaque ab occasu habet mare nostrum, à meridie Arabiam Petream, Ædumcamque, ab ortu desertam, à Septentrione Libanum: & quamvis Phœnicia habeat ampliorem apud aliquos authores descriptionem, tamen quia Ptolemæus illam Palæstinæ adiungit, illum magis decrevi in ea parte sequi.

Univerſa itaque Syria, quam terræ sanctæ vocabulo nominamus ab Ortū habet monteſ Libano

bano continuos , & partem Arabiæ à Borea Libanum, & Lineam ductam ab eo ad mare: ab Occasu mare nostrum, ab Austro Arabiam Petream, Ædumæam, & montes Malanes, quos Sinai, & Oreb dicimus. In ea est ab ortu Trachonitis, à Septentrione Damalcene, Phœnicæ, & Cœle, à meridie Idumæa, in litore maris nostri citra Iordanam, Iudæa, quæ Galilæam, Samariam, atque Palæstinā comprehendit. Quamvis post Salomonis tempora decem Tribuum Chusæarum factione, est separata ab obedientia Iudææ tam Gallilæa, quam Samaria, & Iezraël. Quarum omnium, ut sit tractatio clarior, ita descriptionem tradam, ut tempora tulere. Quum vero nil ex sacris libris antiquius in ea habeamus Canaanæorum reproborum hominum præoccupatione, qui illam habitatam, cultamque

pro Abrahamitis reddidere , de istis autem sit tacendum , de introductis in illam Israëlitis agemus : ubi nil memoria se offert dignius , quam ut cognoscamus illam in duodecim tribus à Iehosua distinctam, ut promissa Abrahamæ hæreditas in filiis locum post 500. annos haberet. Primum itaque illarum positiones partium adinvicem collocabimus, ita tamen, ut ipsos ex Ægypto in promissam hereditatem primum per 42. stationes Ecclesiæ cursum significantes traducamus.

Relictis ergo peregrinationibus illis in suum locum, quas expectantes promissionem fecerunt, primum afflictos laboribus filios Iacob in Ægypto in terra Gossen , id est, accessionis accipio , deducoque per stathmos suos in terram promissam.

De Accessionis igitur terra collecti sunt in Rahmesses. id est,

est, gaudii strepitum , donec in
 Sucth , Tabernacula videlicet
 transitoria, hinc fortiores, perfe-
 ctioresque venere in Ethan. Inde
 ad Principium ora Phiachiror , è
 regione turris Magdäl , ad Bahäl
 Tzephon, Indeque recedente di-
 vino præscripto maris æstu , per
 siccas arenas pro littore transive-
 re. Iam Stiph, mare rubrum , seu
 Caricosum, alias rubrum: conti-
 nuoque trium dierum itinere,
 dum regem submersum per de-
 ferta sicca fugiunt , veniunt in
 Marah amarorem, & laboris, &
 aquæ amaræ illic repertæ. Inde
 Elim aridum, fortiumve : ubi &
 palmas mystico numero, & aquâ
 habuere. à quo loco iuxta sinum
 extremum maris rubri quod iam
 Suph dictum est, id est, caricosum,
 in Sin desertum inimicitarum
 venerunt, unde Daphca pulsatio
 est secuta , à quo loco Alus fer-
 mentavit illis manna, & coturni-
 ces

ces in desertis Sin , inde Rephidim videre manus remittendo. Duodecima vero statio fuit illis in Sinai tertio mense à quo iam discesserant ab Ægypto , aut ut præcisius observemus. 50. die. Illic legem à Deo Moses recepit, venerunt vero à Sinai ad sepulchra concupiscentiæ Kiberoth hatauah , unde in Charzeroth atria scilicet, ut Retimah in deserto Pharan, irent Rimon Pharez, secundo mala punica , unde in Lebna lateres, atque Ressa, & Cahalta Ecclesiam , 20. in Sepher pulchram, post in Harada miraculum scilicet , unde Machalot, Thahath, Tharah, Nathca, Hafmonah , Masseroth , Bene Iahacan, Gadgad, Iethbatha, Ebrona, 32. id Asion gheber portum maris rubri ad Hailan , unde ad Tzin, Hor, Tzelmona, Phunon, Oboth , Hic Haëbarin, ad Dibbongad , inde Almon Deblataicma,

ma, Habarin in transitu torrentis Arnon, in monte vero Abarim sublatuſ Moſes deſideratuſ eſt rapiente ipſum nube. Moab, Abel ſitim ubi Balaham volens maledicere, præſagivit de Chriſto. Totis itaque 40. annis ille populuſ à Deo ſervatuſ in ſolitudine, ſua meruit ingratitudine, ut tantum Ioſue Hebræuſ, & Chaleb ingrederentur terram ſanctam, ad quam explorandam miſſuſ fuerat Chaleb. Cognita ergo regione inter Bethabara, & Ægla tranſivere ſicco pede fluentia Iordanis non longe à mari mortuo, aut ſaſſo, ſeu ab Asphaltite lacu, & Iericuntem ampliſſimam civitatem miraculoſe ſubſidentibus muris eiſ ad tubæ ſacræ ſonum everterunt. Devicta demum maiori illiuſ regionis parte. Ioſue ſinguliſ tribubus præter Leviticam (cui ſuæ oblationes, & domuſ ſatiſ ampluſ pro ſacriſ præmium

mium putavit , Mosis sequutus mentem) suas terræ sanctæ portiones adiudicavit , quæ undecim fuere. Nam duodecimam partem Enakim dedit Chalebo, Quam divisionem ut melius possim explicare , suisque terminare finibus , visum est paucis celebriores partes Palæstinæ prius describere. Littoris secundum mare nostrum extensio est ab Aquilone in Lybonotum. Extenditur vero per 160. mille passus , ut inquit Hieronymus illius admodum diligens explorator. Ea vero longitudo recta linea , à fontibus Jordanis , seu à Dan in Bersabee , aut Bersammam , eadem mensura observatur, nisi qui navigantibus littorum anfractus reddit aliquanto longiores vias. Latitudo vero ipsa est à Syrbonitide palude , quæ ipsa parum , in Austrum à Rinocorum ab est , per

deser-

deferta ad montem Tzehir , &
 mare mortuum , 103. fere mil-
 lium passuum Italicorum. A
 Tzidone ad Damascum per Li-
 banum montem usque in Her-
 mon (quem Alsadanum, & Hip-
 pon videtur appellare Ptol.) Se-
 ptentrionalis latitudo pene par
 priori est , nisi quod aliquanto
 angustior. Secundum vero Hip-
 pon montem Orientis parte li-
 mes est , usque ad Petram Ara-
 biæ. Ille quidem mons à nostris
 sacris dictus Galhad , Abarim,
 ad Moabitarum monteis dici-
 tur. Montibus itaque fere to-
 ta regio clauditur, à meridie ha-
 bet Melanes monteis , quos nos
 Sinai , & Horeb vocamus , cele-
 bres legis institutione : præterea
 Moabitarum ad meridiem maris
 mortui, ab ortu, & Septentrione
 quos diximus. Mons vero qui in
 Ierusalem est, coniunctus est, re-
 ste Paulo, per ramenta ipsis mon-
 tibus

tibus Sinai, mons enim Sinai per sua ramenta in Septentrionem fereusque ad Galilæam protenditur, quæ est ad 40. saltem millia passuum ultra Ierusalem. In dia vero nil montis est celebrius Thaboreo, Carmelo (cuius Thabor, aut Itabyrius videtur Ptolemæo parcesse) atque Ephraïmio. Primus habens annexam Nazareth non longius à mari distat 45. millibus passuum, à Solymis duplo. Alter, mare attingit, protenditur tertius, veluti secundum ramentum inter Samariam, & Jordanem. Sunt & alii quidam fama, quam re ipsa maiores. Verum post fines, atque monteis descriptos, quibus aquis alluatur, præcipue est tradendum. Nullas habet nobiliores ipso Jordane flumine, qui illam pene ab ortu terminat, ortus duplici scarurigine Ior, & Dan, unde nomen, aut ut alii volunt, Phiala fonte non longe

longe hinc distante , à quo per
 cæcum alveum in alterum fontē
 procedit cursus. Verū longe am-
 pliores aquas quā ex Phiala, aut
 ex Jor , & Dan accipit à flumine
 inter Libanum & Antilibanum
 fluente cuius fontes sunt iuxta
 Heliopolos Syriacæ , quam nunc
 Balbec vocant , rudera. A Phiala
 vero distans fere 40. millia passuū
 devenit in lacum authoribus hu-
 manitatis Smechonitidos nomi-
 ne vocatum, quique à nostris vo-
 catur Meron palus : à quo loco,
 ubi singulis æstatibus aquæ extra
 alveum ficcari solent, venit in al-
 terum magnum quidem illum,
 ita ut maris nomen ipsis obtinue-
 rit. Primi vocabant lacum Ge-
 nezar, posteriores Tiberiadis, alii
 Galilææ , in quo pars Torrentis
 Cison ab occasu recipitur. Alluit
 lacus ille plures urbes , & vicos,
 sed celebriores quum extabant
 ab occasu Caphernaum, & Tybe-
 riada

riada, ab ortu Genezar, unde primum nomen stagno. Maxima vero locorum multorum difficultas inde oritur, quod istud mare variis nominibus à locis, quos citra, vel ultra aluit, nuncupatur. Inde item per alia sexaginta milia passuum devenit in lacum Asphaltidem, aut mare mortuum, adhuc unctionem divinam redolentem. In eo enim erant quinque civitates, quæ suo scelere sunt submersæ. Et valde certe est Dei iudicium ob hoc scelus notandum, quoniam etiam apud Atlantidas Perrenses eadē ultio contigit supra Giganteo corpore homines quingene cœlestibus exterminari ad B. Helenæ Promontorium. Læcis est versus meridiem extendus, ad 90. milia passuum duplo, desquialtero ambitu, nunquam latus ultra 30. milia passuum. In eo perdidit aquas saluberrimas fluvius, odio-

odioque bituminosi lacus cæco
atveo perire mavult, quam aquas
miraculosas miscere pestilenti-
bus.

De suis, ergo possessionibus
deturbatis nationibus Chana-
natorum (præter Ghebaonitas)
occisisque Chananzis, scilicet Le-
busæis, Pherezæis, Æmorhæis,
aliisque illis adnexis, aut faventi-
bus nationibus, divisa est terra
ipsis, quibus erat promissa.

Antequam transirent Iorda-
nem, Moyses constituerat Iosue, &
cæteris ducibus, ut pars illa, quæ
est ultro Jordanem ad Hippon
montem, cederet tribui Reubani-
tarum, Gadæorum, & dimidiæ
Menassæorum, quia illi erant in-
dustrij homines, pascendisque
animalibus, quibus illa regio plu-
rimum pabuli adfert, aptissimi.
Hodie à Nomadibus Arabibus
potissimum colitur ea pars.

Novem vero tribubus, & di-
midiæ

midia Menaffæorum , quæ sunt
 citra flumen. In Trachonitide er-
 go, quæ & Ituræa est, fuere pascua
 Menaffeh, iuxta illos Gaditæ, in-
 de ad Bethabaram, & Aroër, quæ
 in montibus est ad Arnon tor-
 rentem, & reliqua quæ Arabiam
 attingunt desertam, habitarunt
 Reubenitarum familiæ. His qui
 habitarunt citra fluvium, hoc
 fuit omnibus commune, quod
 mari nostro alluuntur ab occasu
 hoc ordine, à meridie ad Septen-
 triones, aut ut dixi, ab Africo in
 Aquilonem, præter Beniamini-
 tas, qui à Jericunte Jerosolymana
 usque tantum, aut saltem paulo
 ulterius sunt progressi, Simeoni-
 tæ, Ichuditæ, Danitæ, Ephraï-
 mæi, Manassæi, Asseritæ, Zabu-
 lonitæ, Nephtalitæ, quibus si ad-
 des Beniaminitas, Gadæos, &
 Reubenitas, tribus II. comple-
 veris, illis accedens duodecima
 leuitarum, quibus suæ urbes sunt
 assigna-

assignata, imponet colophonem.
Verum quia non satis videor assignasse rem ipsam, nisi & limites omnium præfinivero, tradendi imprimis illi mihi videntur. Simeonitæ igitur habent à meridie desertum Sin, quod Arabiæ arenas hodie dicunt, & torrentem Ægypti, id est, Syrbonitidem paludem, ab ortu lineam à Bersemma, aut Bersabee ad Bethlehem, & inde ad Gazam novam. Quam vero numerosas urbes, populosasque temporibus Iosue habuerunt, ut non potest videri, nisi nomine, ita parum refert. Constitu-
tis enim tribubus, illi assignabimus, non quas urbes illi tunc habuere, sed quas tempore Christi Iesu, Iosephi, Hieronymi, & nostro, habere regiones cognitæ sunt. Libido enim prædonum orbi imperitantium, aut funditus quotidie urbes delet, aut semidurutis nomina nova confingit
de

de sui sceleris memoria. Iudæa tribus fuit, 2. loco ab austro finita superiori, ac reliqua deserti parte, ab ortu mari salso (quod sic per antonomasiam dicitur ob summam salis illius amaritudinem, & vim) aut bituminoso, & Iordanem, Septentrionem claudit Benjamin, & Dan. In tam parvo terræ angulo fuisse sine vicis, & villis, 104. urbes mihi cum miraculo relinquit argumentum, & populosæ Provinciæ, & nunc effictæ, aut neglectæ in eo solo naturæ. In hac celeberrima Bethlehem Christi natalitiis clara, olim urbs, nunc vicus exiguus. Beniaminitarum pars, quæ Solyman habuit à meridie Iudæa proximam, à Septentrione Ephraimeam, ab occasu Danicam, ab ortu Iordanem, pars, ut inquit Iosephus, mole minima, sed opibus excellens. Illi Dan occasum est, inter Ephraim, & Judam, sequens ab

ortu

ortu Jordane, Aquilone Manasseorum forte dimidia clauditur. Manasse inter hanc, & Carmelum montem est ad Scythopolim usque, quæ illi ab aurora est, cui continui Aferæ, Zebulonitas partim à Septentrione habentes, hi ab ortu Nephthaleos, illi ad Manasseos, & Ituræos, his montes Solem Orientem tegunt, secundum Gaditas, & Reubenitas, qui ad Asphaltidem lacum sunt. Hæc de finibus.

Nunc de urbibus, & rebus cæteris celebrioribus in tota Syria est dicendum, ubi non observabimus qua in tribu singula sint, quaque occasione celebrata (esset enim infiniti instituti ista persequi, & præterea iam in Gallica illa terræ sanctæ descriptione, quam Concordiæ Evangelistarum, & in maiori Syriæ Chorographia exposui) verum nobiliora nulla prætermittentur. Sed antequam

G

requam ad particularia nomina urbium venio, conandum est, ut Provincias in quarum nomine nobis, & authoribus humanitatis convenit, nostris aptemus tribubus. In Idumæa ergo est pars tribus Simeon, & pars Iudæ, quæ scilicet ad montes vergit. Iudaitæ, & Beniaminitæ cum Dan, & Ephraim occupant Palæstinam, quæ proprie Iudæa est. Samariæ Ephraim adscribebatur, & Manasseh. Galilæa vicina est duobus lacubus, Phœnicia mari proxima ad radices Libani montis, qua procurrat in ortum inter Libanum, & Antilibanum est Cœle Syria Trachonitidi, quæ Hutz sancta voce dicitur, proxima est. Nostris vero, præter dictos, sunt in ortu Moabitæ, & Ammonitæ, ad Orientalem plagam maris salis. Plinio vero erant Esseni, continentia insignes, ad occidentalem illius partem non longe ab Engbedi.

ghedi. Decapolitanam etiam à
decem urbibus vocavit partem
illam, quæ Damasco proxima est.
A nostri littoris finibus veluti à
notiori, & celebriori utriusque
authoribus plaga, incipiam de-
scribere, à parte Ægypti vicina
exordium ducens. Quia limes est
notior à Torrente Ægypti, seu à
Syrbonitide palude, inde in Rhi-
nocoruram, quæ in littore è re-
gione Berscaba est, tendo. Ea vero
dicta est à naribus mutilatis, qua
pœna proscriptos Ægypto Æ-
thiopes victores in illam mitte-
bant. Illam sequitur Anthedon
Gazæ celeberrimæ urbi vicina,
quæ in nomine Gazara prisca
servat reliquias. Clara est Sam-
psonis facinoribus portu Maio-
ma, vicinis eremis ab Hilarione
ad 6. millibus passuum inde cul-
tis. Thabatha vicus 5. m. pass. di-
stans, ortu illius nobilis. Inde ad
12. m. passuum est Berscaba, aut

Bersamme dicta Ptol. limes illius terræ ad Austrum: in qua collocanda, & Jacobus Zieglerus vir Mathematicarum eloquentissimus, mihi in sua Patæstina errasse videtur. Locat enim post Gazam versus ærlas, quum revera versus meridiem tendat, quam in partem etsi collocavit Wolphangus Wuissemburgus, in sua distantia admodum aberravit, facit enim ut plus quam 50. m. passuum distet à vero suo loco. eam nunc Gyblin vocati contendunt. ibi hodie præter arcem Arabum nil superesse videtur inde ad 6. m. passuum est Askalon, quæ & nunc nomen servat, fortissima civitas, forma semicirculi portum ambiens. A quo loco secundum littus 12. m. p. abest Asdod, Azotus dicta, olim urbs, nunc vicus ruinis magnitudinem restans. Accaron sita in promontorio Iannetorum Ptol. olim vocabulo

eabulo urbem , nunc villam re-
 præsentat. Quam statim sequitur
 post 15. passuum millia. Geth,
 quondam etiam urbs, nunc vicus
 Ybelim, distans in eandē plagam
 12. m. pas. à Ioppe antiquissima,
 quæ nunc laffa est , multis clara
 nominibus sed nullo nobiliori,
 quam appulsu peregrinorum Oc-
 cidentalium Ierosolymam con-
 tendentium. Hodie autem fundi-
 tus est cetera, licet sit tam illustris
 ut ante generale Diluviū à Japeto
 parente Gomeri Galliæ primi ha-
 bitatoris , & qui generis humani
 reparator creditus est, sit condi-
 ta. Enos enim quæ & Enoch in
 Libano , & Joppe solæ ante Di-
 luvium fuisse leguntur, illa in Be-
 roso, hæc in Plinio : illa à Caino
 primo, genito, hæc à Japeto pri-
 migenio secundo. Inde enim vix
 per 60. p. m. distant Solymi. à
 Geth in eūro notum est Bethse-
 mes, id est, Domus Solis, urbs in

bibliis clara non longe à Jamniis
 6. aut 8. m. p. distant, à quo loco
 in ortum mons visitur clarus or-
 tu, & sepulchro Machabæorum,
 Modin vocatus. Sequens à Jassa
 sinus excipit Cæsaræam Palesti-
 næ, dictam Stratonis, & Philippi,
 quæ olim erat Palæstinæ univer-
 sæ metropolis, seu Archiepisco-
 patus. Non longe ab illa erat
 olim Dor, Dora Ptol. inquit
 Hieronymus, suo seculo diruta.
 Credidit falso Hieronymus Ac-
 caron antea dictam, quam tur-
 rim Stratonis, à quo & Cæsaræa
 in honorem Cæsaris, prius Apol-
 lonia Plinio, postremo Flavia
 Colonia à Vespasiano. Nobilissi-
 ma est domibus, & fide Philippi
 & Centurionis, qui accersivit Pe-
 trum à Joppe. Ptolemæus tamen
 inter turrim Stratonis, & Jop-
 pem in medio sinu locat Apolo-
 niam veluti diversam. Iuxta ver-
 sus Jannæos, sic olim à Jano du-

plicata

plicata media littera nuncupatos, in vitis inventæ memoriam, qui 40. hominum m. in bellum educere poterant, ponit Strabo Gadaram, quam non est dubium vocari in sacris Gæzara, quum Gazara, & Gaza maxime distent, & littera z. facile in d. migret: Antipatris ab Herode nomine patris dicta, quæ nunc Arsur versus austrum paulo ad 12. millia passuum est. Iuxta quam ad ortum eadem fere spatium est Manathar, alias Cathoë ad montem Saron, vel Sarena, vel Ephrahimi fortissimum Arabum castrum. A Jassa in ortum ad 6. millia passuum est Diospolis, olim Lyda, Dorcadis suscitatione celebris. inde versus ortum ad duas horas itineris erat, Lobna, paulo versus austrum erat Lachis, & duæ Bethoronim, Haialon, & Gabaon Acheda, & Maceda, olim urbes, nunc nomina. A quo loco secus

104 DE UNIVERSITATE
Helenæ monumentum aditur
caput Palæstinæ Ierusalem. Sed
redeo ad littus. E regione fere
Cæsarææ est insula quædam, in
qua hodie castrum est ædifica-
tum Mahumeticis hominibus
habitatum, olim peregrinorum
dictum.

Dor, vel Doram olim alluebat
fluvius Chorfeus, alias torrens
Cison vocatus. Cison oritur ex
montibus Ephraim & campis
Galilæensibus, & partim in la-
cum Tyberiadis, partim in mare
nostrum fluit, Ad illius ripas iux-
ta montem Carmelum, qui nunc
Carmene est, locus est celebris,
in quo falsos Prophetas divina
ultione occidit Elias, qui sui mo-
numenta etiamnum in fine Occi-
duo ipsius montis servat Carme-
litarum, unde in totum orbem
ordo serpsit, urbes tremis præfe-
rens.

Vulgares peregrini non longe
ab

ab ea urbem quandam Caypha
 nomine adscribunt, aut novam,
 aut priscis ignotam, nisi quæ
 olim Aca, postea Ptolemais nunc
 prisco nomine Acon, & Aca mu-
 taverit nomen in Caypha. Ita
 enim navæ certissimi authores
 tradunt. Aca ipsa, utut vocetur,
 erat munitissima, duodecim mil-
 libus distans à Carmelo versus
 Boream, quo ab ea spatium ab erat
 Ecdippa, in eo loco ubi nunc est
 castrum Labarti, per demum in
 eandem partem spatium est Isth-
 mus Tyrionum, in loco quem
 Sandalium vocant, ubi arx est
 munitissima, & erat urbs cælo,
 soloque felicissima: vitibus, fru-
 ctibus omnis generis, frumento-
 que abundans, ex qua colonia in
 totam Africam transfusa. Et
 reversa est hæc in res Tyrionum, &
 angelici summa potentia Tyris
 data notanda est, ut Iechezkel
 notat, eo quod nulla toto in orbe
 G 5 valuit

valuit tantum remorari Alexandri tertii Monarchæ victorias quantum sola Tyrus. Sacræ littæ, Hebraïca voce Tzor nominant, zade vero Hæbræorum solet frequenter in t. transire, Hodie vulgari vocabulo Suri vocant, non ita longe ab Acri promontorio. Habet iuxta se ad occidentem, arcem munitissimam totius Syriæ, quam tamen Mahumedi devicere. Ante 300. proximè actos annos erat Archiepiscopus sub se habens Berytensem, Acanensem, Sidoniensem, Paneensemque Ecclesias, nunc nomina illa & ambiuntur, & redimuntur ab Episcopis titulorum cupidis. Non longe eo distat puteus ille viventium aquarum, de quo ob pulchritudinem fit mentio in scripturis. Tzidon olim erat sequenti ordine, nunc vicus ruinis, & nomine insignis Said nomine. Licet autem semper ita obsti-

obstitere isti Judæis, in quorum hæreditatis parte omnino præstantissima erant, ut non potuerint edomari, summa tamen sacrorum miracula ibi suam Basim habent. Sed nihil est magis notandum, quam viduæ illius mulieris Sarephthæ una cum Elia Propheta conversatio, & divinitatis Christi in ea parte prior confessio. Illi regioni à tergo imminet mons Antilibanus dictus, vulgo Abelinas, Cœle Syriæ terminus. Illinc versus mediterranea est Zacchari, seu mellis cannæ copia, vici nobiles castra munita, erat & Sarephtha Sidoniorum, nunc mutatam crediderim in eam, quam Saphet hodie vocant, quæque Judæis habitatur hominibus. Nam & loco proxima est Sydonis versus mediterraneas regiones, & nomine satis est adhuc affinis, ut ex Sarephtha (quod vocabulum non sine myste-

mysterio alioqui Galliam sonat,
 ut in Habbia legitur) detracto
 R sit vocant Saffat. Sic enim vo-
 cant Judæi. Videtur ad occasum
 ipsius lacus Moron super mon-
 tem. Inter illas duas, Leon flu-
 vius excurrit. Ultra ipsas ad 9. ho-
 ras itineris est Berythus servans
 hodie Baruthi nomen. Biblos
 Gibla dicta est, sequenti in litto-
 re distans sex horis à superiori,
 quam ad æquale fere spatium se-
 quitur Borrys, nunc & diruta à
 Christianis, & Botrum & à Syriis,
 Elparron vocata, inde à 9. m.
 passuum est insula Roncino di-
 cta, ubi Neprós urbs, & castrum
 fortissimum, inde ad leucas 3. erat
 Tripolis illa celeberrima, amplis-
 simaque, nec minus opulenta,
 quæ ea semper est visa felicitate,
 antequam proximis bellis ruinas
 pateretur. Habebat hominum
 omnia genera, opumque, sed præ-
 cipue serico abundabat. Illam à
 Septen-

Septentrione ambit Adonis fluvius pro magnitudine amœnissimus, qui Libano monte profluens, fons hortorum fluens de Libano, ob irrigandi delicias, dici creditur. Uno ostio ponit aquas ultra Berythum 6. m. passuum. creditur pars Septentrionalis esse Eleutherus fluvius. uterque enim Libano oritur. Sed posterior Arquæ vocabulum habet, Arados, & Antarados, celebres Orthosia, & Balana, quam Bagnias hodie dicunt, faciunt finem ab Aquilonibus, littori Phœnicum. Servant aliæ nomen. Celebris est Arados insignibus Pyramidibus. verum insula Arados à Tortosa, id est, Orthosia nomen servat. Sed nunc mihi Libanus patendus est versus Luciferum, si tamen prius de flumine Eleuthero in Cœle Syria orto, addidero esse apud Strabonem finem Phœniciæ, unde quum Velanam, vel
 Vele-

Velenam urbem alluat, dicaturque eo nomine, adducor magis ut credam ita nomen mutatum. Nam oritur ex Damascena regione. Ego interim nolo omittere vitreas arenas (quamvis præter sacrarum argumentum sunt) quæ in littore Syriæ inter Acam, & Tyrum repertæ sunt ex casu, demum Sidoni fusionem recipiunt. Plinius ait ad radices montis Carmeli ex palude Candebœa nasci flumen Belum, s. passuum m. à mari, potui insalubrem, limosum, vadosum, profundum, cæremoniis sacrum, quod non nisi refuso mari arenas fluctibus purgatas fateatur vitreas. Littus in quo sunt, s. m. Passuum tantum est. Nolo hic immorari in casu suppositi à notis vitri, igne tum cum arenis liquefacti, unde rei vulgarissimæ origo, quum nostris, aut lapilli, aut arenæ, aut petræ salsæ, aut cineris silicis, aut herbæ

herbæ alcali, sint in melioris virri usu. Verum quum hodie nulla insalubris aqua illic reperiatur, nisi timerem mea coniectura offendere quosdam, crederem sane lubens illas aquas mitigatas, ab eo qui Hiericuntis fontem sale, & precibus ex amaro salubrem reddidit, & istas ut sequacibus utiles essent etiam mitigatas, inque usum conversas humanum, eo argumento, quod fontes illi qui sunt ad puteum aquarum viventium videantur non longe à Candebœa illa palude abesse, & præterea nulla in parte Syriæ, quam illic salubriores sint. Libanus ergo Hebraïce dicitur aut ab albedine nivium ibi semper durantium, aut eo quod plantationis summarum arborum, Cedrorum videlicet, qui summis hominibus in sacris comparantur, basis est. Universæ autem animantium à Deo dependentium Naturæ

turæ Laban, five summæ, & ecclesiæ potentia albedo est origo, & maxime hominis tam in ortu, quam in nutrimento. Hinc sacra priscorū misteria, ubi mundi sublimitas, & foelicitas, aut à summo Cœlo, aut à meridie albedinem purissimæ, & formatis lucis probasse statuit, ut ordo naturæ inde pendeat. A Septentrione autem corpus est, sicut ab austro animus, Eam Moïsis auditores Etymi de Labano, aut Lybana monte rationem adferunt, & certe mirum est, quum sit (si ad summos montes conferatur) humilis, tamen assidue in regione calidissima totis triginta ætatibus vix unquam nives ponit. Sic non nisi Chyli, & seminis albi constantia in hac corporea, & sensibili vita duramus. Non longius 12. passuum m. à mari incipiens, abit in ortum per 1500. stadia, id est, m. pass. 187. ad Palmyrenam

renam usque regionem , cui interiacente Cœlesyria, quæ nunc Boca , & Bocalbalbec dicitur , à Balbec , quæ olim erat Heliopolis, obtrenditur Antilibanus, olim muro iunctus. Ex ipso oritur Antilibano, & Libano, inter medios montes currens à vicinia Balbechæ urbis Jordani fluvius, qui inde abiens cum aquis fontium Jor , & Dan , seu phialæ fontis in lacus Meron , Tyberiadis , Asphaltidis finem, ut dixi, facit. Humilis Syria nihil habet Damasco nobilius , tam loci amœnitate, Cœli , Solique fœlicitate celebris , quam immutatione Pauli nostræ persuasionis Principis. Regio illa montibus intercæpta Straboni lata 200. stadia , longa à mari ad Trachonitidem duplo qua ad Damascum pertinet , irrigatur flumine Chrysorrhoa , qui in irrigationes consumitur, Lyco flumine ab occasu , & Jordane,
H unde

unde apud ipsum esset in Cœle,
aut totus Iordanis , aut illius
pars, ut revera est. Pingunt enim
non pauci, & apte, amplum ri-
vum in illum à Damascena re-
gione descendentem, ut & ab oc-
casu paulo ultra montem Antili-
banum parvum Jordanem , qui
revera maximus est. Ibi est He-
liopolis, Cæsaræa, Abyla, Hiera-
polis, Chalcis. Cæsarææ plura
nomina differentia fuere Lachis,
aut Lais, Laïsedan, Dan, Cæsaræa
Philippi Terrarchæ illius regio-
nis, Panæas, Neronia , quod no-
men à Nebulone non obtinuit:
hodie Bellenam dicunt , & ab
Euangelistis Maggedan , & Dal-
manuta. Ante illam concurrunt
fontes duo Iordanis , & aquæ,
quæ ab Syris Arabice Medam, id
est aquæ Dan dicuntur , inde di-
midio itinere versus Ptolemai-
da sunt ruinæ Antiop urbis, quæ
dicebatur Hassor, quum à Iosue
est

est everſa. Non paulo longius in Libonotum eſt arx Thuron munitiſſima. Verum antequã paulo longius diſcedo à Libano monte, nolo omittere urbem à tergo illius ſitam, ad Septentriones Paradifus nomine quæ ob amœnitatem hortorum, quæ Hebraice Pardeſim, Græce *παράδειſος*, dicuntur, nomen haber, à qua fere ad 60. millia paſſuum in eandem plagam eſt. Antiochia vicina Chalcidi, clariffima Episcopatu Petri, & Egnatij, & Orientalium eccleſiarum primatu ibi tanquam ad Petri ſucceſſionem conſtituto etiam hodie, uti ſuis ruinis celebris, quam ab ortu Chalibo, nunc Halap reſpicit, itinere diurno diſtans. Sed redeo ad Iordanis fluentia, quum in ortu illius celebrius Tracheis montibus, Galhad, Tzehir, Hermon, Hebarim, Moabi, quo ſunt ordine diſti, nil ſit. Ab occidua parte aquarum

rum Meron non longe ab Affor urbe locus est facinore Iahelis in Sisarem clarus , inde ad 6. passuum millia est Zebul castrum à Zabulonitarum tribu , quæ illic finem habebat dominij , dictum: etiamnum forte , & munitum , à quo si in notum tendas , occurret intra tres horas Sephet , locus pulcherrimus arce munitissima, postea deflectendo versus Boream , ad 12. millia passuum , se Cades Nepthalim offeret , olim populosa, nunc præter arces, suis ruinis clara, Quæ fuerit olim Sephet , supra indicavi. Iam sum proximus locis à Christo frequentissime frequentatis , inde enim , à Sephet scilicet , in loco declivi ortum versus est mons in maris, lacusve Tyberiadis littore occiduo nobilis. In eo enim quum in regione , in qua natus est, sit ; docuit discipulos mundum contemnere, orare: prædica-

vit,

vit, quinque millia hominum
pavit, paucis panibus, & piscibus.
Ibi specimina divinitatis cele-
berrima edidit.

Distat tantum stadio à lacu
mons miraculi panum, quumque
sit parvus, mirum tamen quod
prospiciat & totum lacum, & re-
gionem Trachonitidem. Illinc
non longe erat Capharnaû fons,
urbs regioque litteris sacris co-
gnita, nunc nomen, & ruinæ.
Nollem hic omittere, quod fon-
tem Capharnaû credidere multi
esse Nili scaturiginem. eo quod
fons ille solus pisces Coracino si-
miles post Nilum cognoscitur
producere. Verum lacus Tybe-
riadis amplitudo est prosequen-
da. Geneszar lacus (quem mare
Cinereth biblia dicunt) 40. sta-
dia latitudine patens, 100. lon-
gitudine. præter lacuum morem
claris aquis, frigidis, nunquam ab
æstu maceratis est, ob idque sa-
lubri-

lubribus, & potabilibus. Alluebat olim præclaras urbes multas, nunc fere tantum nomina, arcibus, & vicis paucis assignata. Habebat olim in ipso ingressu fluminis Iuliada urbem, quam quidem volunt esse Bethsar, unde constat duas esse, si hic una sit. Regio tota, ut vult Iosephus, dicebatur Genetzara ea de re mirabilis, quod quum omni genere fructuum abundet, nullique cedar regioni fertilitate, vnam tamen & ficum totis decem mensibus ipsa ferat, quum alioqui esse biferas, & triferas arbores, præcipue ficum, & Muzam, in ipsa Syria sit vulgare. Muzæ autem fructus usque adeo mirabilis, & pulchritudine, & gustu est, ut natura in cæteris vincere industriam sategit, in hoc uno fructu edendo seipsam superare visa sit. Arbor est humilior palma, foliis tantum in cacumine productis, sed tam amplis,

amplis, ut uno solo possis penulā homini, posito in medium capite, facere. Fructus racematim instar palmarum veniens ad exilium, oblogorumque cucumerum fere magnitudinem, tanta est quum maturuit dulcedine, ut solus ille fructuum vini & appetentiam, & gratiam conciliet. Ipsi Capharnaum, aut Caphernaum erat proxima Betsaiedah ex qua Petrus, & Andreas orti, quæ utraque hodie etymi rationem servat piscationis, aut venationis officinam. Nam sunt ædiculæ piscatorum. E regione erat Chorozain, cui maledicebat Christus. Erant & Tarichææ, suo excidio claræ, ultra amnem, regio Huscirtæa est in Trachonitide, in qua Teucta, quam Pyramis Iobi honestat, Themam, Gaulon, Seleucia, æque paulo versus Aquilonas. In nostro littore est Magdalum vicinum 6. m. p. à Betha-

thania, nobile sua Magdalena, & affinibus. Tribus passuum m. versus occasum, erat Nephthalim civitas, nunc Siziz Arabes vocant, non longius tribus horis pediti distans a Betuliæ monte, ubi etiam hodie Dutni, vel Dotaim castrum errore Iosephi prisca clarum visitur. Nunc quum sit proxima nostra descriptio Nazareth, antequam de salvatoris incunabulis dico, percurro Orientalem plagam fluminis scilicet Moabitarum, aut duas tribus Quedar, Gedarah, Ghemala, Astaroh, Rhamah Ghilead sunt e regione stagni ad ortum. Pella præterea, & Amathus, atque ab illa aquilonia, Geras Ephron, Machanain versus torrentem Ieboc. Debir quæ & Cariath Sepher, id est, academia, vocata est. Chesbon, Aroër in homonymo torrente, Lybias, Macherus, Calirrhoë, Serim, Norim petra deserti.

ferti, Jafmoth, Bosor, veniunt, in
fines Asphaltidis lacus. Nunc
passim cætera mediterranea. Nil
Galilæa habet magis celebre lo-
co conceptionis salvatoris nostri
IHSV CHRISTI vico Naza-
reth scilicet, in qua nata est san-
cta MARIA instauratæ naturæ
Principium. Vicus est humilis,
in quo mundi author, arbiterque
voluit suæ temporaneæ originis
ducere incunabula. In Galilæa
gentium ad viam maris est sita,
ut prædixerat vates, populis, qui
in tenebris ambulabant, Galilæis
scilicet, & Samaritanis, qui iam à
lege Dei desciverant, temporibus
Rhehabani, quique in monte
Gazirim religionis placita serua-
bant. Vicus ille ad radices mon-
tis Thabor. 6. m. p. plus minus
situs est. Qui mons clariss. esse
potest divinitatis argumento,
quod in se Christus ostendit. In-
de ad Sephoram urbem sunt tres
H 5 leucæ,

leucæ , ex ea putatur ortus , aut oriundus Iosephus politicus Pater Christi. Montes Hermonij, Endor, planicies Galilææ, vel Esdrelon , torrens Cison , ad pedes Itaborij profluens, ambiunt prædictum vicum , civitas Naim est in ramento Hermonij maioris ad occasum sita, respiciens Nazareth ab austro. Si inde versus Euro-notum eas , erit campus Sabæus, vel planicies Samaritana obvia, in cuius parte Septentrionali est Suna, vel Tzion, occidua autem Alphecenses ruinæ videntur , in ortu versus mare Bethsan , iuxta montes Ghelboë , qui contigui sunt Samaritanis. Differunt quidem montes Ghelboë , & Hermon secundum latitudinem tantum , sed prior australis est iuxta Bethsan ad occ. vicus est Zerecin , qui creditur olim fuisse Iesrael, in monte Ghelboë. Non hinc longe distat Salim , ubi Iohannes

hannes Baptista fungebatur officio intinctionis, & adhortationis ad pœnitentiam. Ennon illi est vicina borealis. Quamvis ruinæ Sebastopoleos, quæ olim erat Samaria, veluti secunda Ierusalem tantum relinquunt priscæ nobilitatis argumentum; tamen ideo mihi referendæ videntur, quod rerum humanarum conditionem maxime repræsentent, ut quæ maxima sint, nusquam sint. Ex reliquiis illius loci superest Ecclesia Ioanni Baptistæ dedicata, quum locus sit alioqui amœnissimus, & adhuc columnis Herodiani Palatij visendus, & ex arcis loco clariorem Phœnicis partem prospectans. Inde ad sex millia passuum versus ortum erat Thirsa prima Samariæ regia ante Somron, Samariamve. Siche-
mij, & Bethelij intra 8. millia pass. sunt, loca vicina montibus, ubi primum falsæ religionis primitias

mitias publice locandas curavit Ieroboam. Sichem vero Neapolis , aut Napolotza dicitur à Samaritanis Iudæis , solo Mosis Pentateuchio in sua lingua Adamina utentibus , & à cæterorum Iudæorum commercio abhorrentibus habitatur. Intra iactum arcus erant Thebæ Syriæ, in quibus ne casa quidem mansit, mons Ggebal , & Garizim clari sacris Samaritanis. Præterea duo fontes , unus ex quo à Samaritana, vitæ custos aquas postulavit , alter ex quo torrens Cherith, iuxta quod non longe corvi paverunt Heliam.

Inde brevi versus ortum itinere, est Ierichus palmetis, aquisque medicatis, ac suis clara ruinis, habens è regione Galgala , ubi fuit prima Iudæorum castrametatio. Inde Essæorum gens compendatæ castitatis erat in occidua Asphaltidis parte, infra quos erat

En-

Engheddi , & Maceda castrum. Redeunti inde ad sinistram relinquitur Herodium , quæ olim Thacuah erat , veniendoque in Hai reperitur mons ille , in quo Christus insultus Sathanæ verbo,ieiunioque fregit,perque Bethaniam Elia Capitolia, seu Hierosolyma aditur , hæc vero nulla non parte sui celeberrima à meridie habet , post Bosrath Bethlehem terram Iudah non minimam inter Principes eius,ex qua exiit dux qui suum hodie Israel in æternum recturus regit I E S V S Christus.

De utraque puto melius filere, quam pauca scribere , quum ipse Plinius nulli addictus persuasioni illam clarissimam urbium Orientis dixerit,istam longe ante vates sacri celebraverint. Ultra magis ad austrum erat vallis Mamre illustris sepulchro Adami , & primo loco sacro , aut religioso mun-

mundi , unde tam sedulo Abraham voluit illius loci speluncam à Cananæo Chettæo redimi , ut ibi proprietatis Christi qui summus erat sui generis apex , Basis in Ierusalem profectura poneretur. Cæterum locus ille sepulchræ sacerrimus est Ismaëlitis, qui illic posito ad Abrahami imitationem Xenodochio volunt esse Mecheh cochiuc , hoc est parvam Meccah quam loco alterius adeunt. Chebron , Ramah meridiana , mons Chermel interior Cades Barnæ, finis terræ sanctæ secundum montes Arabum vel Ædumæorum , in quibus est Tzeghir. . Partem Lybonoti, atque occiduam Solymorum obtegunt , proxime quidem Caria-thieharim, saltuum civitas , versus Eglon Betsur , Gerare , Siceleg, & Besammem. Lacus est versus Gheth , paulo versus Gheth, paulo versus Solem deciduum, & Sab-

& Sabbathi itinere Emmaus, nunc Nicopol, quæ versus austrum habet torrentem Sorred baptismo Eunuchi clarum, hinc venis per Bethsemes ad Accaronitas, & Iabneos, quos Ethnico vocabulo Ianneos, & Iannetas dici indicavimus. Rhama, seu Rhamata medio est itinere inter Iopenses, & Solymos, quæ in bello contra Gazelum fuit diruta. Rhama tertia est Bethelis vicina, sic autem dictæ sunt Syriacæ, quod sint in editis locis sitæ. Bethel vero ipsa respicit ab Ælia Septentriones, demum per Gabaah, & Ghæbaon, & Haialon adit urbem. Essem prolixior in transcribendis à Sacra Scriptura nominibus urbium, si aliud quam nomina essent: verum quum rerum bona pars à Recutitis primo, secundo à Medis, Persis, Assyriis, Ægyptiis, Macedonibus, Romanis, Tartaris, Tur-

Turcis, Mauris Christianis, & in summa ab omni fere orbe sit everſa, locaque nuda reliquerit, videbor feciſſe ſatis, ſi hoc Enchiridio, antiquorum noſtræ perſuaſionis authorum peregrinationes elucidavero. Primum itaque Chriſti authoris, ſecundo Pauli, & Petri amplificatorum maximorum noſtræ religionis adſcribam, ut clare liqueat, quantum pro fragilitate noſtra ærumnarum ſuſtinuerint, ita tamen ut ſi qua in re præcedenti fuit paulo brevior, ſuo loco ſingula aperiam.

Peregrinatio Chriſti ſecundum Matthæum.

NA T V S eſt I E S V S in Bethlehem, unde timore Herodis Tyranni ſeceſſit in partes Ægypti mater, ſuaſu Angeli, inque cum locum ivit, ut credunt, ubi eſt hortus baſſamo nobilis, donec Hero-

Herodes à Magis illusus occide-
ret bimos in Bethlechem, & Rha-
ma meridiana, à qua pridem au-
diverat Rachelis planctum, &
ulularum vates divinus, inde post
furorem rediit in Nazareth in vi-
tum matris in Galilæa, à qua se-
cessit versus Iordanem Baptismi
causa, unde fuisse in Salim ad Io-
annem una cum Essenis, vero est
simile. Spiritus demum illum
in desertum, templi pinpacu-
lum, montem valli, & urbi Ieri-
chontinæ imminentem, quæ
Carentanæ dicunt, duxit: unde
rediens, item Nazareth illam
(quum nemo sit Propheta in pa-
tria) reliquit, ut secederet in Gali-
læam ad Capharnaum, ambula-
retque iuxta mare Tyberiadis
scilicet, unde pererrata tota Ga-
lilæa, conscendit montem illum
de quo dixi iuxta lacum Genet-
zaret, à quo secundo dum lepra
infectum curasset, est vocatus in
I Capher-

Caphernaum à Centurione, qui fide operam Christi præveniens, Paralyticum filium sanatum vidit inde adiens Petri domum, Bethsaïdam, socrum illius febris liberavit. Voluit vero & ultra lacum transfretare, ut ventis contrariis, & mari æstuoso imperans, suę divinitatis argumentum ederet, traiecto itaque lacu, venit in Genetzar, quam alij Gerasen vocant, ubi immundos spiritus ad legionis usque numerum corpus humanum habitantes, & ab humano in porcinum migrare volentes, eiecit. Traiectione inde repetita redit domum, sed interim Principis filiam suscitando, cæcos duos lumine donando, & ipsius ædibus Paralytico demisso curato, opera naturæ instaurabat. Templum inde proximum Sabbatho adiens Caphernaum, ut Ioannis 6. aridam hominis manum instaurat: unde secedens ob

Phari-

Pharisæos infensos , murum, cæcum , dæmonioque correptum sanum facit, repetitaque item domo , quam Caphernaci suam dicebat pergit ad lacum , ubi vim obscure scriptorum Discipulis aperit , inque desertum vadens, pascit ample turbam 5000. hominum duobus piscibus, & panibus quinque , quibus peractis turbæ iam importunæ fugitanti-
 or, petit Genetzar, ultra lacum, à quo loco per mediam Galilæam petit Tyron , & Sydona maritimas gentis Phœniciæ urbes , ut illis esset melius , quam Chorozaïm , & Betzaïedæ. Ibi-
 que curavit filiam Chananææ, quæ à Dæmone agitabatur. ut Chananææ gentis , toto in orbe ad Gallias usque diffusæ , mysteria secundaria præfaretur. Inde vero item repedando repetit stagnum, & montem solitum. Mare enim Galilææ, cum lacu Genet-

zar idem; est, ibiq; item ex templo
 sanatis omnibus , & miraculose
 aucta, quam quotidie nobis mul-
 tiplicat, natura, pavit septem pa-
 nibus, & paucis piscibus. 4000.
 hominum, indeque solvens, venit
 Maggedam , versus Jerichonta,
 petivere Pharisei signum , unde
 illorum invidia recedens traie-
 cto lacu venit Cæsaræam , à qua
 montem Thabor adiens, divini-
 tatis exemplum tribus ex suis
 monstravit.

Agens vero aliquot dies in
 Galilæa, superato Jordane, venit
 è regione Judaicæ tribus , unde
 petit Æliam, à qua (non acceptus
 sacrificulis) petit partes Jerichon-
 tæi busti, ubi cæcos duos, qui ali-
 bi uno solo nomine expressi sunt,
 luce donat. Rediens inde in Sa-
 lem transit per vicum Betphage,
 & ortum olivarum, quæ loca sita
 sunt ad ortum Solymæ , intrans
 demum Hierosolymam , vir ab-
 iectus,

iectus, & fimbriatis exosus, audeat (ut sub quo quum liber tremunt universa) purgare patris templum negociatoribus. Petit item Bethaniam, à qua rursus Hierusalem, & templum, unde tertio Bethaniam redit, inque olivarum montem, & villam Gehsemani, inde per torrentem Kidron, & per urbis colluviem, quæ ortu Jordanem petit, trahitur in ius, in urbem ad quam servandam venerat, supplicio demum afficitur in monte Calvariae, olim extra urbem versus Caucorum. ad quam plagam, summi beneficii indicio, & signo, INCLINATO CAPIT EMISSIT SPIRITUM, ad occasum ea de re crucifixus. In instaurata vero urbe fuit mons ille cinctus muris, ibique nunc est templum Sepulchri, & Crucis.

Post resurrectionem vero visitavit suos in Galilæam, ut prædixerat.

rat. Hactenus Matthæus, verum quia Ioannes prosequitur multis, quæ alij omisere, ante peregrinationem secundum Lucam, non tradam quæ addidit.

Vt Lucas scripsit, Christi Peregrinatio.

NATA MARIA, & desponsata in Nazareth, visitavit cognatam Elizabeth in terra Iudæ (loco Bethlehæmæ proximo) sexto à conceptione mense, repetita inde domo, professuri nomina sub Cyrino adierunt Bethlehæm, ubi suæ familiæ Davidicæ subscriberentur Ioseph, & Maria, illicque occurrente magna admodum turba, Maria pauper-cula diversorio occupato, coacta est in publico stabulo, foris tum & media in lapicidinæ fovea, ut nunc locus visitur, & ut à Jacobo fratre domini in Euangelij capite à nobis ex Græcis verso scriptum est,

est , coacta est inquam partum
mundi arbitrum edere , quo in
loco commorata, ad tempus pur-
gationis curavit deferri in tem-
plum , ut sub lege , à lege solutu-
rus, ob circumcisionē esset 8. die.
Quadragesimo autem die Maria
demum ipsa Hierosolymā abiit,
purgationis gratia, Symeonisque
ultimi Iudaicæ solius gentis sum-
mi sacerdotis , & vatis in ulnas
exposuit primogenituræ ius sol-
vens domino. Unde Nazareth
suam patriam petiverunt , quot-
annis tamen templum maius se-
mel voti gratia visendo , donec
anno duodecimo insciis parenti-
bus , incepit iuvenis I E S U S sui
specimen inter legis arbitros ede-
re , & quomodo litteras Gram-
maticas qui non didicerat, scirer,
ostendere. ubi tandiu mansit , ut
parentes domo exire ad se quæ-
rendum, coëgerit : inde rediens
cum matre in Galilæam , diutius

in illis locis conversatus , baptizatur à Ioanne , iuxta Salim in Ennon ad fluentia Iordanis: unde actus à spiritu in montem desertum , templi pinnaculum transfertur , ieiunatque in monte quadraginta dies , more Moïsis , & Eliæ. Indeque per Ierusalem transiens , redit in Nazareth , à qua pro beneficiis nebulones sacrilege eum eiecerunt , in montem trahendo , ut præcipitarent Prophetam in patriam non probatum , unde effugiens Caphernaum petiit , ubi in templo docens fuit , antequam Simonis in Bethsaïda domum adiret, in qua socrum à febre vindicaret , unde consensu navigio petiit Genetzar , indeque in desertum paralyticum curaturus se contulit , à quo discedens loco , per sata transiens media in Galilæa , venit in solitum montem oraturus, quod ubi peregit, discipulos-

pulosque, instruxit, repetit Ca-
 phernaum curaturus Centuri o-
 nis filium, indeque in civitatem.
 Naim monti Thaborio opposi-
 tam, ubi viduæ filius est vitæ re-
 stitutus, abacturusque dæmo-
 nium ab homine, Genetzar repe-
 tit, & intrat in domum Iairi Prin-
 cipis Synagogæ filiam curaturus.
 Inde uero discessit in desertum
 Bethesda ad Boræam partem
 stagni, petiitque Thabor mon-
 tem divinæ naturæ signa præci-
 puis Discipulis ostensurus, unde
 digrediens, languoresque curans
 innumeros, repetit Hierosoly-
 mam, indeque adit quoddam ca-
 strum (quod Bethaniæ, aut Mag-
 dali, ob parentem Lazari amici-
 tiam suspicor) transit hinc per
 varia loca veniens in Salë, ibique
 in domo Principis Phariseorum
 Sabbatho curans Hydropicum,
 beneficio iram ingratorum Pha-
 riseorum suscitavit. Inde ergo

I 5

digressus,

digressus, venit in Samariam, ingressusque castellum, 10. lepra infectos purgavit, hinc repetit Ierusalem, & usque Hierichontis busta ivit, unde Hierosolymam repetens, à plebe, & pueris honores divinos habuit, adiensque inde, post longam exhortationem in templo, & cœnam cum discipulis sumptam, hortum à se frequentari solitum, proditore Juda domestico traditur, & affligitur: atque post resurrectionem apparet Discipulis, euntibus in Emmaüs, qui postea Nicopolis fuit dicta, indeque bis videtur à toto cœtu Discipulorum, editque, ne spectrum crederent: confirmatisque illis, & promisso Paracleto in Bethaniam concedens, præsentem cœtu credentiũ, Cœlum petivit.

Ioannes addit visum fuisse secundo, id est, post Hierosolymitanam apparitionem, ad mare Galilæum, seu Tyberiadis, ipsique

que Petro pristino vitæ instituto
consilium melioris piscationis
dedisse , ubi item comedit cum
Discipulis. Diversi vero nil habet
Ioannes , nisi quod loco illo in
quo dicunt versatū fuisse IESUM
in Galilæa, in Cana Galilææ (qui
locus non longe à Nazaret ver-
sus Septentriones servat sui vesti-
gia) fuisse bis exponit , & ubi
aiunt cæteri Samariam invisisse,
dicit fuisse in urbem Sichar , ubi
petivit à muliere aquam , aquæ
vivæ largitor , qua miseram no-
stram sitim sedare sua misericor-
dia dignetur. Ex Apostolorum
Actibus patet, postremo fuisse in
monte Olivarum , unde ascendit
in Cælum , Apostoli autem ab
Angelo Galilæorum nomine
non sine causa vocati, inde redie-
runt Hierosolymam, ubi 120. fe-
re constituerunt Ecclesiam pri-
mam. Nunc Apostoli quomo-
do Provinciam executi sint, duo-
que

140 DE UNIVERSIT.
que præcipue Colophones Petrus, & Paulus videndum.

Peregrinatio Petri.

PAUCA admodum de Petro Sacra Scriptura tradit, unde ab Actibus, & Epistolis Paulinis, atque Ecclesiasticæ historiæ contextu mihi scribenda peregrinatio eius videtur. Natus est Bersaiedæ vico sito ad littus maris Galilæi, exercuitque cum fratre Andrea piscationem, donec à Christo in piscationem hominum mundi illecebris immerforum deligerentur. Cæterum postquam Ioannis fuissent Discipuli ipse & Andreas eius frater, fuit semper assiduus Christo comes quoad vixit. post mortem ergo IESU subsedit parum Hierosolymis, ut sepulchrum inviseret, claususque cum cæteris confirmaretur à Christo suscitato, unde natale repetens solum, cum fratre,

fratre , habuit item obvium dominum antequam ex monte in Cœlum tenderet. Neglecta ergo arte paterna , totus absente Domini persona , in opus fertur, Hierosolymisque inculcat verbum , post demissum à Patre paracletum, insistitque donec afflictus sit Stephanus , indeque cæthenas effugiens, petit Samariam, Provinciæque Samaritanæ bonam partem docendo pererrat. Inde item in Palestinæas urbes seminans petit Lyddam , & Ioppem , quibus in locis , suscitata Dorcade , & epularum discrimine sublato, à Centurione vocatur in Cæsaræam , unde ipsis intinctis repetit Ierusalem, ubi ab Herode coniectus in carcerem, liberatusque ab Angelo, venit in domum Bethaniæ (ut vero simile est) visitare Mariam matrem Iohannis Marci. illic enim prisca erat Ecclesia à Christo instituta, inde

inde vero peragrata item Samaria repetivit Hierosolymam, quum de consilio circumcisionis ageretur, quo in conventu (ubi illum præfuisse Lucas testatur) nil amplius addit cæteris. Ex ratione vero mansionis, quam in sua Canonica, id est, de Ponticis, Bithynis, Galatis, Cappadocibus, Asiaticisque facit Eusebius, Hieronymus, & plerique, alii coniectantur illos vidisse, ad quos scribat, quod revera coniectari est. Fuisse autem Romæ, & ibi sacrosanctum Christi vicariatum instituisse (licet ut & Paulum, sæpius æquum fuerit à Roma repetere terram sanctam confirmandorum fratrum gratia) ita per totius Ecclesiasticæ Historiæ sententiam constat, ut si quis illud neget, perinde faciat, ut si quis neget ipsum Christum fuisse Ierosolymis. Ex Clementis autem Alexandrini scriptis constat, dum

Romam veniret ex Iudæa Corintho iter fecisse , & Ecclesiam in unionem Catholicam , quamvis ibi Paulus antea prædicasset conduxisse , unde humana tam latè passus est Paulus ergo illum. Nam quisquis Latinæ , aut Romanæ Ecclesiæ successum , & univalem auctoritatem inter conciliorum tempore detractare contendit , & satagit , orbis consensum , una & conciliorum omnium auctoritatem elevat , & sacra in dubium revocat , atq; adeo Christum sensim è medio tollit. Fuisse vero Antiochiæ præter consensum Ecclesiæ , & Paulus ad Galatas scribens , testatur : quo vero tempore , aut Anthiochiam , aut Romam adierit , non ita per Sacra constat. Si quis scire desideret , legat Roffensem in refutationibus Hulrici Veleni , qui Petrum non fuisse Romæ suadere conatus est. Dionysius
Areo-

Arcopagites dicit eadem die à Nerone Perrum, & Paulum martyrij palma donatos. Tantum de Petro.

Pauli peregrinatio.

PAULVS natus oppido Gischalis, quod in Iudæa esse Hieronymus dicit, in Galilæa vero ostendit prope Tyberiada, & Sephorim Iosephus: subacto à Romanis oppido ipse cum parentibus deductus Tharsum, civitatis Romæ iure est donatus, unde Hierosolymam studij gratia remissus, profecit vehementer sub præceptore Gamaliele, ut tenuiori adhuc ætate, illi daretur Provincia de legis arbitrio perquirendi. quod munus inquisitorium fidei dicimus, quod opus ut in Christianos exercere incipit, Damascum adiens, ex Saulo Paulus fit, Baptisatus ab Anania, ut ipse de se scribit in epistola ad Gala-

Galatas , abiit in Arabiam Provinciam Damasco confinem, deinde revifit Damafcum, triennioq; exacto vifit Petrum Hierofolymis, à quo in parteis iens Ciliciæ , & Pamphiliæ post annos quatuordecim vifit item Hierofolymos, ubi redarguit Iudaizantibus, ac ftatim Antiochia ipfi Petro , quia reprehenfibilis erat in faciem reftitit. Sed paucis de fe ifta tradidit, quæ Lucas peregrinationis eius comes tradit. Profectum à Damasco Hierofolymam, fi ftatim, an tardius, non liquet. Inde Cælaræam Philippi contendens, Tarfum petivit, indeque comite Barnaba repetit Antiochiam Syriæ , ubi donatus Apostoli nomine Seleuciam eodem comite adit , unde in Cyprum brevi traiectu ivit , Salaminamque urbem in infulæ ortu fitam primo , fecundo Paphum, quæ in occiduo latere iacet à qua

K fol-

solvens, petit Pergam Pamphi-
 liæ, Antiochiam Pisidiæ, Ico-
 nium quæ sola in nomine Go-
 gnia superesse videtur. Lystram,
 Derbem, quæ Lycanoniæ adscri-
 buntur. Verum quum in Lystra
 lapidibus recutiti impetivissent,
 visa Derba, rediit eadem via qua
 iverat, ad Pergam usque, à qua
 secundum littus Ataliam, quæ
 nunc est Sattalia, petivit: tandem
 Antiochiam, & Syriam revisu-
 rus, totamque Phœniciam, & Pa-
 læstinam, ut fratribus suam pro-
 baret diligentiam: repetit ergo
 Solymos tertio, propter consi-
 lium de circumsione, quo pera-
 cto Antiochia, perque Syriam,
 Ciliciamque (sine navigio ut cre-
 dibile est) transiens, Derbem re-
 visit, Lystramque, ubi ob multi-
 tudinem recutitorum coactus
 fuit circuncidere Timotheum:
 Provinciasque Asiæ minoris Ga-
 latiam, Mysiam, Phrygiam, A-
 siam

fiam minorem (in qua vetuit Spi-
 ritus prædicari) atque Troadem
 institutis formans divinis, traie-
 cto mari Ægæo venit in insulam
 Samothracem Lemno, & Imbro
 vicinam, unde Neapolim Philip-
 pos, Amphipolim, Apoloniā,
 Theſſalonicā, Berrhœam, A-
 thenas, Corinthum per Cen-
 chreas in Isthmo ſitas, adiit. qui-
 bus in locis poſtquam Chriſtum
 plantaffer, tranſmiſſo mari Æ-
 gæo, iterum repetit Aſiam mino-
 rē Ephēſo appellens, votique gra-
 tia attonſus, relictis Priſcilla, &
 Aquila Ephēſi, navigio contendit
 Cæſaræam: ex qua votum ſolu-
 turus Solymæum templum viſi-
 tat. Voto peracto Antiochia Pi-
 ſidiæ viſitur. unde Ephēſum re-
 greſſus ſolvit in Macedoniam, in
 qua Philippopolim ſecundo ſa-
 lutans, ſuperato Heleſponto
 Troadem repetit, ubi Eutychem
 reſtituit vitam. Circumienſque

regionem , Assum Troadis urbem videndo , transit in Mitylenem insulam , à qua navigio Borea secundo Chion, Samum, insulas Ægæi maris præcipuas, Myletum urbem in continenti sitam , attingens Coum venit insulam Hippocrate alumno claram, inde Rhodum insulam. Pataram urbem secundo Zephiro appellunt, à qua per cætera litto-
 ra, & urbes Tyrus additur, deinde Acca , quæ & Ptolemæis , postea Cæsaræa Sratonis, ac postremo Hierusalem , 4. petitur , ubi vinctus ob seditionem à recutitis devotis excitatam mittitur Cæsaræam, in qua, ut calumnias suæ gentis effugeret, Cæsarem appellavit , ad quem præsidis Felicis iussu cum delecta hominum manu hoc modo ductus est. A Cæsaræa Sydonem venit , hinc Myram Lyciæ, deinde secundum Rhodum ad Cnidum promontorium,

ritum, unde legendo australia littora Cretæ immanitate adversi venti, à Cauris sunt pene fame enecati, donec fracta rate omnes in Melitam natu evaserint incolumes. Illic abacta à corpore viperæ est à Paulo. Syracusas, Rhegiumque per Scyllam, & Charybdim, prætergressi Neapolim, Puteolosque venit Romam, ubi verbum Dei summa cum constantia asseruit, donec illum Nero de medio cum Petro tolleret. Scripserat iam pridem ipsi Romanis è Corintho per Phœbem ministram Ecclesiæ Cenchreen-sis. Ipsi vero Corinthiis primam scripsit Philippopoli per Stephanam, Fortunatum, & Achaicum, & Thimotheum. Secundam autem eodem loco scripserat per Lucam, & Titum. Quum vero iam esset Romæ Galatis sequentibus, quam ex ordine scripsit. utraque vero Thessalonicensium

ab Attica profecta est Timotheo ex Laodicæa Phrygiæ prima : secunda Roma , cum secundo illi esset apud Neronem agendum de capite , Philemoni item Roma per Onesimum , & Nicopoli Mæcedoniæ ad Titum , Hebræis item ex Italia , quæ omnia notata volui , ut hominis in re Christi promovenda diligentia videretur. Si quis videre cupit cæterorum Apostolorum peregrinationes , is poterit apud Philalerem , virum bene doctum ; & quod nomen fert videre. Is autem Philactis nomine in sua prima *ἐκ τῆς πόλεως* vocatus est , à pio quodam viro , & Catholico , qui ne offenderet eos qui satagunt haberi reformatores , dissimulato nomine sic voluit vocari. Habidiam Babiloniæ Chaldaicæ Episcopum ; qui unus ex septuaginta duo Christi Discipulis , diligenter duodecim Apostolorum vi-

ras

S E V D E C O S M O G R. Iſt
tas ut in medio in martyrio licuit
ſcripſit : ut autem fructus Coro-
graphiæ maior habeatur, brevif-
ſime cæterorum Apoſtolorum
maxime autem Euangelistarum
Peregrinationes exponantur.

DE
G A L L I A
Sive
G O M E R I A.

U I S Q V I S revera Gal-
liam pro ſua priſca ma-
gnitudine vellet ſcri-
bere, proculdubio uni-
verſum orbem terrarum ſcribe-
ret. Si enim perpendimus Ius
illius gentis, quæ à primogenito
mundi huius dependet, iure uni-
verſitas ab eo nomen acceperit.
Unde factum eſt, ut quum nil po-
puli dari poſſit ipsis Gombris

K 4

(quos

(quos umbros ideo dicunt, quod
 Diluvij pluviis superstites esse
 antiquissimique totius orbis) tamen à Gallis ortum habent, testatur
 Solino. Itaque nullum nomen
 prius est Gallico. Sed divini bene-
 neficij gratia, ut assidua illius me-
 moria haberetur, factum est, ut
 penes solos Gomeri alumno
 hoc nominis servaretur, Un-
 Berosus scriptum reliquit, quod
 erant ex posteritate Galli, illi
 Avito nomine Janus pater Ga-
 los vocari voluit. Quum itaque
 universum genus humanum
 Diluvio ereptum, & inde Ga-
 nome vocandum voluit Natu-
 ræ conservatæ mediator Janus
 ut nomen illud nobilissimu-
 mundi in solius primogenitu-
 domo posteris, & principatu se-
 varetur. Sed quum in præ-
 fatione cur de Phœnicum litteris
 scripserim, sint expositæ multæ
 causæ, quare Gallia sit in primis

loco post terram sanctam celebranda , remisso ad illas lectore erit ex ordine ut ipsius Corographiam attingam.

Quum Celtarum , Cimbriorumve nomine omnes Europæi populi sint olim nominati in tota Græcorum antiquitate , non est dubium, quin Galliæ nomine Hispania, Gallia , Italia , Britannia , & Germania saltem debeat intelligi. Cimbros, & Cimmericos populos vocatos fuisse à Gomerogallorum parente, est etiam apud Galliæ adversarios certissimum. Sed quum ita sit iam à septingentis annis à Providentiâ ita conservatum Galliæ regnum, ut ab Imperij Romani Gallis etiam ablatis viribus, non potuerit debilitari , aut frangi illud quicquid Cæsar olim in Galliæ primariæ limitibus posuit, satis fuerit ibi fines posuisse Provinciæ divinitus , ad conservandam Di-

K 5

luv

lujij memoriam ordinatæ ubi olim sunt positi.

Galliæ itaque ab ortu Alpi-
bus, & Rheno flumine, ab austro
Mediterraneo mari, & Pyrenæi
montis parte, ab Aquilone mari
Oceano Britannogallo, ab occa-
su Oceano Athlantico, & obli-
quis montibus Pyrenæis termi-
natur. Provincias autem ab or-
tu habet Provinciam, Savoiam,
Helvetiam, aut Suiciam, Bres-
siam, Borgoniam, Lorraniam,
Campaniam, Haynavum, Cli-
viam, Flandriam, ab Aquilone
Picardiam. Norminiam, Britan-
niam, ab occasu rursus Britan-
niam, Andes, seu Angiersam, Poi-
ctaviam, Sanctongiam, Aquie-
nam, seu Vasconiam, à meridie
rursus Vasconiam, ad monteis
Pyrenæos, Bierniam, Russilo-
nem, Delfinatum in medio ad
meridiem est Velaïorum, Fore-
stanorum, Alvernorum, Lemovi-
corum,

SEV DE COSMOGR. 155
corum, Perigordorum, & Ango-
lesmensium ditio. Post Poicta-
vos rursus sunt Burgesij, Borbo-
nesij, Beaviolij, Lugdunenses, &
& rursus sub Burgundis Franc-
comitatus, Auxerrij, Nivernen-
ses, Berrij, Tursij, & super An-
gierfos Vendosmij, Beaussij, Ga-
stinenses, & post Senonas Galli,
Valoisive, & iuxta illos Perchij,
Driusij, & ad Brittannos Mansij.
Sicuti singuli scriptores usi sunt
nominibus suo seculo usitatis, ita
volui nostro seculo communi-
bus uti. Positis itaque his nomi-
nibus, ut sint considerationis no-
stræ Basis, est ab ipsis originibus
videndum undenam prisca no-
mina sint imposita. Licet itaque
Franciæ nomine nunc vocatur
Gallia, quod nomen est à Prin-
cipibus ex Francis primo in Gal-
liam receptis impositum, tamen
etiam quingentis annis obtinuit
post acceptos Francos Princi-
per

pes, ut adhuc Galli vocarentur. Nam temporibus Caroli Magni scribit Desyderius Rex Longobardorem, in Privilegio, aut Chronologia potius inscripta in marmore Viterbij, se non esse destructorem Italiae, sicut apud Gallos illum, ut ait, calumniabatur Hadrianus Papa ille qui Carolo Magno in eligendi, confirmandique Pontificis summi, & sedem ubivis statuendi concessit. Licet itaque Principes Franci fuerint pridem in Galliam accepti, & ea conditione recepti, ut legem à populo acciperent sui sanguinis in foeminis exhaereditricem, populus autem nomen Francorum pro Gallo reciperet, tamen priscum illud nomen nunquam potuit aboleti, eo quod divini miraculi memoriam in se retinet. Et certe est illud omnino concedendum, semper partes illius qui dat legem accipienti in-

commodam fortiores esse, quam qui dat Nomen. Quum autem lex Gallica, aut Salica (si qui velint de nomine contendere) sit summopere ipsis regibus damno-
sa, ut quæ sanguinis eorum dimidium destruit, quod ad ius coronæ attinet, non est dubium, quin imposita sit olim regibus à populo, iam sic à legis divinæ peritissimo Propheta Noacho instructo per Iapetum, & Gomerum eius primogenitos. Itaque videtur revera quam fuerit semper, divina providentia conservatrix nostri nominis. Quamvis enim multi scribant Francum, aut Francionem Hectoris filium super Celtas regnasse, tamen tantum abest, ut quicquam mutationis attulerit, ut Cæsar nusquam vocabuli Francorum memin-
nerit. Tota itaque Europa tunc nomine Celtarum dicebatur ad Græciam usque. Unde
Fran-

Francus in Austriam irrumpens dictus est Celtis imperasse. In caussa nominis mutati fuere Romani. Quum enim Valentiani Cæsaris tempore, Galli ob singularem virtutem, qua Alanorum gentem fregerant, anno à Christo nato 367. fuissent decennio immunitate donati, atque post decennium gravi exercitui premerentur ut solverent, tunc in partes Galliæ Belgicæ ad viginti quatuor millia hominum Gallorum concessere, ubi iam fere Franci per sexcentos annos belligerebantur assidue cum Francis Belgæ. Quum itaque attrivissent omnino Romanorum exercitum Theodosij temporibus una conjuncti & Franci, & Galli, tunc in unum ita coaluerunt, ut Principes tunc ex Francis assumpti dederint nomen, quod vix post quingentos annos obtinuit: populus autem, & nobilitas dedit

derit legem hinc in hanc usque diem servari solitam. Quod autem scribit post multos alios Nicolaus Gillius tunc primum incœpisse Francos legibus uti, quis credat? sive Gallos, sive Francos dicas, est omnino impossibile. Si quidem Galli iam à Diluvio 1130. annis celebres ad tempus usque, videlicet destructæ Troiæ 430. annis ante Romam à Romulo instauratam fuerant semper toto in orbe celeberrimi, & maximi. Franci autem à Troianis orti, & iam à 2793. anno mundi ad 4351. Germanico, sive Celtico Imperio clari per annos 1558. non poterant non habere litteras, & leges iam amplissimas, ut notavit ex Hunibaldo Trithemius. Est itaque intelligendum ut legibus tunc communibus & Gallis, & Francis uti cœperint. Interim quam essent potentes Galli eo tempore, quo Principum caruere

memo-

memoria, satis patet, quum temporibus Tarquinij Prisci sexcenta hominum bellatorum millia emiserint, Cæsaris autem temporibus fuerint supra trecentos, populi illi qui omnes Gallorum nomine in Gallia vocarentur sine ulla plane Francorum memoria. Curia itaque suprema non habet memorias originum regni, nisi postquam in unum coaluere & Galli dantes regibus legem durissimam, & Franci Principes, qui populo nomen honorandum dabant. Siquidem Dardanus à Iani, Saturnique eius hospitis iure Italico, in Asiam occiso Iasio delatus, ut ibi Iapetus inciperet Semi fratris habitare tabernacula, fundata, aucta, & destructa Troia per posteros postliminio rediit in Francis à Franco, Francioneve Hectoris filio nuncupatis, & super Celtarum in tota Europa sparforum nomen replantatis. Sic

servat sua iura providentia, &
 proscribendo merentes, & per
 eos acquirendo fraudatæ posteri-
 rati deperdita. Sic nomen pri-
 mæ, summæque transmigratio-
 nis mundi Gallorum dico, non
 est à Galla, sive lacte, ut mentiu-
 tur Græci (nam sunt adhuc can-
 didiores Gallis populi) nec à Ga-
 lathæ, qui diu post Diluvium fuit,
 sed à Galah quod transmigrari,
 & fluctibus, undisque circum-
 volui significat in prima lingua
 mundi nomen, quod fuit indi-
 rum à Iano posteritati ipsius Go-
 meri, à cuius vocabulo Cimbri,
 & Cimærij, Cymbrium, & Go-
 mari dicti sunt in Bactrorum fini-
 bus, quo miserat Ianus aliquot ex
 Gomeri Galli filiis, ut servarent
 Ibi Iapeti Monarchæ iura. Et ali-
 quid maius de sacris assumam:
 Gallia revera est universi reve-
 latio, in qua Provincia nunc vi-
 demus factum, ut non tantum
L duce

duce. Fide, & authoritate, sed multo magis ducē rationē, & intellectu sensim sit revelatum, detectum, & apertū, quicquid unquā fuit in secretissimis Semi, sive Melchisedeci tabernaculis, sacris videlicet scripturis, quātū iurisdīctio est data Abramitis per Melchisedeci benedictionem. Christianissimis enim Christianissimos oportuit adesse sensus, sicut olim Druidibus certissimā de immortalitate fidem, donec verior à Messia de Semi prodiret tabernaculis Gomeriam, hoc est, consummationem perfectissimam in Gallia acceptura & in totum orbem tanti miraculi rationem transfusura. Est & revolutionis Gens, in qua Deus quod ab æterno decreverat restituere, & ducere ratione instaurare decreverit, ut ea omnia in quibus Deus sua fraudatus intentione fuit.

Post Gallicum, & generale
nomen,

SEV DE COSMOGR. 163
 nomen, Celtarum est clarissimum
 à Garumna ad Sequanam , aut
 Frubium, qui nunc Soma voca-
 tur, impositum à Celtæ filio Bar-
 di iunioris , & à Iapeto decimo.
 Drius genti & civitati, & religio-
 ni nomen imposuit. Sarron, &
 Bardi Philosophicis scholis. Sa-
 mothes , hoc est , Cœlestis nomen
 Ditis, hoc est, regni infero-
 rum , & Occidentis habuit cla-
 rissimum usque ad Cæsaris tem-
 pora. Namnes civitati Armori-
 cæ, Longo, seu Lango Celticæ.
 Illa Nantes, hæc autem Langres
 vocatur. A Belgio decimo quinto
 rege Belgica, à Narbone decimo-
 tertio Narbonensis , quæ ad oc-
 casum ob aquarum cursum , A-
 quitania dicta est. Allobrox 17.
 Savoiis , qui olim dicebantur
 Allobroges dedit vocabulum.
 Parisij, à Paride decimonono re-
 ge. Remi à Remo vigesimo quar-
 to, & Lugdunenses à Lugdo de-

L 2

cimo-

cimoquarto. Sunt clarissimæ
civitates, & populi. Non displicet
quod Celtæ regi sit impos-
itum nomen ab uisione, sive co-
flagratione Phaetontica. Na-

מקדון revera significat torrens.
Hinc Græci Gallicum nomen
immutarunt. Charta in cætera
est adhibenda.

FINIS LIBRI PRIMII

GVI

**GVILLEL. POSTEL:
UNIVERSIORBIS**

Secundum

**P T O L E M Æ U M
E X P O S I T I O,**

**Erad cœlestes rationes ap-
plicatio.**

P A R S A L T E R A.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

1911

1911

1911

1911

INSTITUTI RATIO.

QUONIAM scopus est
eorum, qui in Cosmogra-
phicis promovere di-
ligenter cupiunt, ut ad
tabularum Ptolemai intelligen-
tiam perfectam deveniant, & de-
mum ex ea plane admiranda arte,
qua nostri Hemisphaerii partem sua
seculo cognitam tradidit, tam alte-
rius Hemisphaerii, quam ~~ignitas~~
partium quas in nostro ignorasse
videretur observationem conscriba-
mus, ideo omissis illis qua à me in
prima parte de Universalitate scripta
sunt, tantum finalem hanc tracta-
tionem recudera nunc statui.
Nam licet etiam pars prima præ-
clara observationis monumenta
non pauca contineret, tamen dupli-
ci nomine nunc cogor omittere.
Nam dum statim postquam me
L 4 probavi

probavi summo nostra Gallia Se-
 natui, & postquam restitūtis mihi
 illis exemplaribus, qua fuerant iu-
 re manu conserta à curia mini-
 stris, pralectionis munus incēpi,
 tardiuscula cognovi, mihi per pau-
 ca pro meo auditorio exemplaria
 ex ea clade superfuisse, ita ut non
 liceret post indictam pralectionis
 diem totum opus recudere, & pra-
 terea eiusmodi sunt, qua in prima
 parte sunt, ut in multis à me scri-
 ptis aliis sint exposita. Ea de re com-
 modissimum esse iudico, ut hac
 tantam partem praedant, qua Compen-
 dium solum Tabularum Ptolemai,
 ut ipse primo exposuit Ptolemaeus,
 & post ipsum Henrichus Glarea-
 nus continet, & deinde Tabula-
 rum, sive Provinciarum Caesarem
 influentiam ut in Quadriparti-
 to eisdem auctoris exposita est
 proponat, addita longitudine,
 & latitudine tabularum cum
 quantitate dierum, & postremo,
 qua

qua in re est summa difficultas, & utilitatis, Mediorum qua in singulis sunt tabulis Parallelorum explicatio. Nolui autem vel ulla in parte, à Glareani compendio differre in exponendis compendiose tabulis, quia satis absolute tractavit, Monendos tamen censeo omnes, qui rationem huius artis Quinta, seu Quinti elementi scientiarum Mathematicarum volunt perfecte assequi, ut prius saltem degustarint, Arithmetica, Astronomia, & Geometria elementa, atque adeo ipsam Musicam Theoricam. Nam illarum omnium utitur opera. Musices quidem rarior usus, Sed assiduus Arithmetica, & Geometria est, nisi quia cum idiotis, & imperitis circini beneficio succurritur. Tamen inter Sphæra circulos 8. qui sunt Horizō, Meridianus, & æquator ad sex genera positionis, Zodiacus duo Tropici, & duo Polares, duo sunt potissimum in usu nempe

L 5 Æqua-

*Æquator cum sibi parallelis
longitudine, & Meridiani pro
titudine mensuranda, Obser
tio verò certissima longitudin
à nobis, vita comite, propedi
emittetur in lucem.*

GVI

G V I L L E L . P O S T E L .
U N I U E R S I O R B I S

Secundum

P T O L E M A E U M
E X P O S I T I O ,
Et ad rationes Coelestes ap-
plicatio.

*De Europa , & partibus eius-
maioribus.*

A Europæ descriptione omnes authores in-
ceperunt, tanquam ab
ab ea , quæ esset no-
rior, ac magis culta, & in qua fuit
semper summum vitæ ornamen-
tum, & prima iurisdic-
tio. Tota
olim Celtica dicta est , & primo
quadranti cœli subesse Arieti,
Leoni, Sagittario. Denique maxi-
me celebrata , cum ob Macedo-
num

num Imperium, tum ob Romanorum potentiam Strabo etiam lib. 2. multas præterea rationes adfert. Hanc Ptolemæus libro duobus, videlicet secundo, & tertio, descripsit, in utroque regionibus denas septenas enumerans. Ita ut universum regionibus Europæ sint 34. tabulæ vero decem. Sunt autem regiones hoc ordine, Hybernia insula Britannica, Albion similiter insula Britannica: Hispania Bætica, Hispania Lusitania, Hispania Taracconensis: Gallia Aquitanica, Gallia Lugdunensis, Gallia Belgica, Gallia Narbonensis: Germania magna, Rhetia, Vindelicia, Noricum, Pannonia superior, Pannonia inferior, Illyris, & Dalmatia. Hactenus ex libro secundo apud Ptolemæum, sequente vero libro rursus 17. hæ: Italia, Cyprius, Sardinia, Sicilia, Sarmatia in Europa, Taurica Chersonesus

173
Iazyges Metanastæ, Dacia, Mysia
superior, Mysia inferior, Thra-
cia, Chersonesus, Macedonia,
Epirus, Achaia, Peloponnesus, &
Creta insula.

*De regionibus, qua libris secun-
cundo, ac tertio apud Pto-
lemaum continentur. Et
primum de insulis*

BRITANNICIS.

CUM autem in describendo
Corbe, ingenium, ac indu-
striam Ptolemæi nemo vicerit,
operæ pretium visum est nobis,
illuc inventutem velut ad fon-
tem, & perfectum huius negocij
artificem, dirigere. Perstrinxi-
mus itaque regionum generales
fines ad illius præscriptionem,
paucula adicientes rerum vel
nostræ ætatis, insigniumque lo-
corum quædam nomina, ut vi-
delicet tædium inventutis alle-
varemus. Porro nec in artificio
solum

solum eximius Ptolemæus, sed in ordine quoque admirabilis ; ita regiones deinceps texuit, ut à sinistris ad dextra, hoc est, ab occasu ad ortum : deinde à magis septentrionalibus ad australia pergeret. Ideoque ab Hybernia insula maxime Septentrionali, atque Occidentali incepit. Hybernia itaque insula à Septentrione Hyperboræo alluitur Oceano, ab occasu Occidentali, à meridie Vergivo, ab ortu Hybernico. Hodie dicitur IRLAND. Paret autem Anglorum regi. Homines sunt agrestes. In ea fabulantur esse D. Patricij purgatorium. De hac miranda scribit Pomponius Mela.

Albion à septentrione habet Oceanum Deucalionum, ab occasu Hybernicum, & Vergivum, à meridie Britannicum, ab ortu Germanicum. In ea neque montes sunt, neque paludes, authore Ptole-

Ptolemæo. Sed refragatur experientia. Hodie in duo regna divisa est insula, Angliæ, & Scotiæ: quibus populis non admodum convenit. Insula triquetra est apud Cæsarem, & Strabonem. De ea copiose tractat Cæsar lib. 5. de bello Gallico. Insulæ adiacent his Orchades triginta numero, & Thyle Septentrionis ultima apud veteres.

Subest Arieti. à Bruto autem agnoscitur origines 1100. annis à diluvio quum à Gallis pridem ante fuisset orta, & eloquentia docta, nomen habet alioqui ab universi angulo, Anglia. Saxones enim impetivere 493. anno Christi; qui partim obtinuerunt Longit. à 7. g. ad 33. 25. Latitud. à 51. g. ad 63. 11. Dies maxima 18. hor. medius parallelus ad meridianum est, ut 11. ad 20.

Anglia à Bruto dicta

DE

DE HISPANIA.

CONTINENTIS primâ portio ad occasum, est Hispania quæ à Septentrione Cantabrico, ab occasu occiduo clauditur Oceano, à meridie fretu Herculeo, & mari nostro, ab ortu Pyrenæis montibus, qui Galliam, ac Hispaniam determinant. Strabo lib. 3. corio bubulo adsimilat: Hæc treis in parteis à Ptolomæo dividitur, in Bæticam, Lusitaniam, & Taraconensem.

Bætica à Bæti fluvio denominata, fines habet à Septentrione Lusitaniam, divisam ab ea fluvio Ana: ab occasu Oceanum occiduum, à meridie fretum Herculeum, & mare nostrum, ab ortu lineam, quæ à Balearea civitate ad Anam ducitur. Hæc regio hodie regnum Granatæ dicitur, clarum Hispali emporio.

Lusitania à Septentrione habet Taraconensem Hispaniam, divisam ab ea flumine Durio ab occasu Oceanum occiduum, à meridie Adiam flumen ab ortu lineam ab Ana ad Durium ductam. Hanc regionem aliquantò maiorem facit Strabo, & nostra quoque ætas. Portugalia enim vocatur, regnum nobile, cuius solertia factum est, ut ab Hispania in Indiam hodie navigetur. Civitas regia in ea est Vlyssbona, quam Plinius Olyssiponem vocat.

Taraconensis Hispania, plus quam dupla ad priores, à Septentrione Oceanum Cantabricum, ab occasu occiduum habet, Lusitaniam, Bæticamque: à meridie mare Ibericum, sive nostrum ab ortu Pyrenæos montes, ac Galliam. Hanc secatur amnis Iberus. à quo olim Romani Hispaniam citeriorem, ac ulteriorem divis-

M runt.

runt. Hæc natio hodie, quatuor
habet regna, Castellæ, Galliciæ,
Navarræ, ac Tarraconiæ, ab in-
clyta Scipionum civitate præcla-
rissimi in Hispani populi Celti-
beri, ac eorum urbs Neumantia,
quæ Romanis decem annis resti-
xit, tandem à Scipione inferiore
expugnata. Item Sagunthum op-
pidum insigni clade sub Anniba-
le clarum, & Carthago nova à
Scipione superiore expugnata
clarissimæ sunt Barcino, & Va-
lencia civitas. Porro Hispania
Romanis obstitit plus ducentis
annis, sub Augusto primum per-
domita. Insulæ duæ adiacent
Hispaniæ Baleares, maior, & mi-
nor, quæ hodie etiam inde Ma-
iorica, ac Minorica vocantur, &
Gadis in extremo Oceano Her-
culi sacra. Item Herculis co-
lumnæ in Bætica, Calpè.

*Subest Sagittario. Habuit olim
reges post Tubalem primum, ad*

R. 7. 7. 5.

Romanos, usque, inde Gethos, & Vandalos, postea Mauros, sive Ismaelitas, usque indigenas. Ad tempus usque Troia eversa 24. Reges habuere, quorum decimus nomine Hispanus Hispaniam, Hesperus 12. Hesperiam, 17. Lusus Lusitaniam Betus 6. Beticam Iberus 2. Iberiam condidit. Longitud. à 2. ad 20. 18. Latit. à 36. ad 46. 10. Dies 14. hor. ad 16. parallel. ad mer. ut 3. ad 4.

DE GALLIA:

Tertia Europa tabula.

SEQUITUR Gallia post Pyrenæos montes, inter Hispaniam, Germaniamque, & duromaria, Oceanum, & mare nostrum sita. Quam C. Cæsar, & veteres omnes in partes tres diviserunt, Aquitaniam, Celticam (quæ proprie Gallia) & Belgicam, Aquitania à Cælis dividitur Garumna flumine, Celtæ à

M 2 flumi-

flumine Sequana, Denique Belgæ à Germanis flumine Rheno. Hic enim est antiquus limes Gallorum, & Germanorum apud omnes authores. Atque hæc divisio fuit antiqua. Augustus autem Cæsar Aquitanis adiecit quicquid inter Garumnâ, & Ligerim amnes est populorum. Tum reliquos Cæltas in Galliam Lugdunensem, & Narbonensem divisit, adiecta Narbonensi Provincia vetere, quam antea Romani tenuerant, quæque hodie adhuc nomen tenet. Hanc divisionem posteriores secuti sunt Geographi, præcipue vero Ptolemæus. Eam nos quoque nunc prosequemur.

Aquitania igitur habet ab occasu Oceanum Aquitanicum, à Septentrione, & ortu Lugdunensem Galliam flumine Ligeri discretâ, à meridie partim Pyrenæos montes, partim Narbonensem Galliâ
Lugdu-

Lugdunensis à Septentrione Oceanum Britannicum spectat, ab occasu partim Oceanum, partim Aquitaniam iuxta dictos limites: ab ortu Belgicam, divisam ab ea flumine Sequana, à meridie Narbonensem Galliam.

Denique Belgica à Septentrione Britannicum habet Oceanum, ab occasu Lugdunensem, ab ortu Germaniam magnam, divisam ab ea flumine Rheno, à meridie Narbonensem Galliam.

Postremo Narbonensis Gallia, à Septentrione Lugdunensi, ac Belgica concluditur, ab occasu Pyrenæis montibus, ac Aquitania, ab ortu Alpibus, à meridie mari Gallico. Hic lectorem admonere volumus, in descriptione Galliae, quod ad loca attinet, plus tribuendum C. Cæsari, quam Ptolemæo. Quippe Cæsar regionem peragravit, ac vidit. Fuit enim diligentissimus in locis de-

scribendis Cæsar. Porro Ptolemæus id non egit, ut omnia privata loca ad amussim pingeret, sed ut regionum in genere veram phantasiam, ac formam oculis subiceret, Sequani igitur, Rauraci, Helvetij, Leuci, & Lingones, vicinique populi, nequaquam Belgis sunt adscribendi, sed Celtis: etiamfi aliter tradidit Ptolemæus. Item Dubis, quem Cæsar Alduasdubim vocat, Arar, & Rhodanus, non ex eisdem montibus originem dicunt. Nec Aventicum, aut civitas Equestris, Sequanorum civitates sunt, etiamfi ita exhibuit nobis Ptolemæus: sed Helvetiorum, ut de Aventico Cornelius Tacitus lib. 17. docet. Hoc idem de civitate Equestris satis patet ex situ Helvetiorum, à Cæsare descripto. Gallorum omnium fortissimi (ait Cæsar) Belgæ, maximæ famæ, Celtæ.

Cæsar

Cæsar totam Galliam decennio subegit, ait Strabo. Flamma Gal-
lia habet opportunissima in utra-
que maria, & nostram, & Ocea-
num. Eam Franci, origine Ger-
mani, regio sanguine occupave-
re, præter Belgicæ maritimæ
oram, & eam quæ Rhenum at-
tingit: præterque Lotharingos,
& Helvetios, qui hodie Sabau-
dienses dicuntur. Urbes habent
principalem Lutetiam, olim Pa-
risiorum oppidum, & Lugdu-
num, nobile emporium. Belgæ
hodie in Picardos, Flandros, Bra-
bantos, Hollandosq; divisi sunt,
& quosdam alios non ignobiles
populos. Aquitania Gasconia
hodie nomen retinent. Celtae
autem innumera nomina. Ex
his multi sunt, qui Franci pa-
rent, sunt item qui non parcam
- - - - -
- - - - -
- - - - -
Huius Arvis signorunda caput cum
Mercurio, Marte, & Iove præsta
+ Q M 4 Sub

Sub propriis regibus bis mille annis fuit à Diluvio ad Casarem 300. annis sub Romanis. Postea ab anno Christi 400. aut circiter sub Francis Principibus. A Gomero nomen habet, & ius. Sed Galli nomen est ideo quod sint per aquas, & fluctus Diluvij traducti in hunc orbem ex altero, & antediluviano. Longit. 15. ad 29. 14. Latitud. à 42. ad 54. 12. Dies max. à 15. ad 16. hor. parall. ad merid. ut 2. ad 3. Sub Druidarum Imperiis bis mille annos regnarunt ad Casarem usque. sub Romanis autem ad Valentinum Imperatorem, & Theodosium. Postea sub Francis regibus in legis Gallica tamen incommodissime. verba iuratis ad nos usque. Christum amplexi sunt reges 400. anno eius Imperium penes Gallos est formatum in Casare, reformatum in Constantino, restitutum in Carolo magno, asserendum in suo Vindice.

DE GERMANIA.

Quarta Europa Tabula.

GERMANIA magna ab occasu Rhenum habet Galliasque, à Septentrione Oceanum Germanicum, à meridie flumen Danubium. Regiones vero Rhetiam, Vindeliciam, Noricum, Pannonias duas, superiorem, & inferiorem. Ab ortu Vistulam flumen, & Carpathum montem. In hac tam vasta, ac magna natione, ex antiqua appellatione quatuor duntaxat populorum nomina mansere, Saxonum, Phrisorum, Marcomannorum, & Suevorum. Et Suevi quidem quondam ad Albim fluvium habitabant, parentissima regione, ut paret apud omnes auctores. Ceterum Strabo etiam Suevorum ad ortum Danubij meminit lib. 4. ad finem, ubi hodie quoque manet nomen. Marcomanni au-

M 5 tem

tem hodie vulgo Merrhenlandi dicuntur. Germaniæ maximus fluvius est Albis, ultra quem Romani non habuerunt Imperium, ait Strabo lib. 7. Maxima sylva in ea Hercinia est, de qua Cæsar lib. 6. elegantissime differit: & quæ hodie Nigra sylva dicitur, eiusdem caput est. Bæcenis autem sylva longe alia est, videlicet non longe ab Albi fluvio in Suevis. Multi hodie Picariam volunt: quæ in Turingis est. Tota hodie natio in multa regna, & regulos divisa est, non magno suo commodo. Utitur autem ferme vetere lingua Germania, exceptis Bohemis, ac parte Poloniæ. Urbes quoque in ea præclarissimæ, ut urbs Norich in umbilico, prope Germaniæ. Erphordia in Turingis, Praga in Bohemis, Uraclavia in Slesis, Lubecum in Cimbricæ Chersonesi isthmo, & reliquæ infinitæ.

Germani sunt dicti quasi Gallo-
rum essent fratres. Sunt autem ab
Asizenazo primogenito Gomeri.
Nam Hebraei ubivis gentium scri-
bunt, & vocant illos Asizenazim,
hoc est, filios Asizenazi: hinc ubi
cessarunt Galli eorum parentes, illi
in eorum locum successerunt, &
ante alios Cimbri, qui à Gomero
nomen habent. Subsunt etiam
Arieti unde Imperium habuere,
& electionem donec restituantur
omnia. Nam ut Gomerus Gallis
duo nomina habuit primum à mi-
raculo, secundum à persona, ita
uniri utrumque populum in unum
necesse est. Sed vincat miraculo-
sum nomen oportet. Ob incursiones
Septentrionales tam ab ipsis, quam
à Scandinavia insula, & à Schon-
dia peninsula, & à Scythia sunt
profecta. Vix unquam habuere cer-
tum Imperium. ab electione 600.
annis fere imperant. Longit. à 27.
ad 46. 18. Latit. à 46. ad 59. 13.
Dies

188 DE UNIVERSIT.

*Dies maxima horarum à 15. usque
ad 18. qua sunt in Scandia Paral-
lelus medius ad merid. ut 3. ad 5.*

DE RHÆTIA, VINDE-
LICIA, NORICO, PAN-
NONIIS duabus, J L-
LYRI, & DAL-
MATIA.

Quinta Europa Tabula.

RHÆTIA ab occasu Hel-
vetiis, à Septentrione Da-
nubio, & Germania, ab ortu Ly-
co flumine, & Vindelicia, à meri-
die alpibus terminatur. Hæ-
natio non prorsus ita habet apud
Strabonem, qui eam ad Communem
usq; extendit. Hi origine Thusci
sunt, ut author est Livius lib. 5. ab
Urbe condita. Et lingua Thusca
etiamnum apud Rhætos manet,
quanquam non incorrupta, ut
idem ait Livius. Ipsi in tria fœ-
dera scissi sunt, licet non eo om-
nino

189

mino tractu , quem pingit Ptole-
mæus.

Vindelicia ab occasu Lyco , &
Rhætia , à Septentrione , Danu-
bio , & Germania , ab ortu Æno ,
& Norico , à meridie item alpi-
bus clauditur. In ea præclarissima
urbs Augusta Vindelicorum ad
Lycum amnem.

Noricum ab occasu Ænum
flumen , & Vindeliciam , à septen-
trione Danubium , & Germa-
niam , ab ortu Pannoniam supe-
riorem , à meridie alpes habet.
Hæ duæ nationes nunc nomen
Bavariæ habent. Pannonia supe-
rior ab occasu Noricum , à Se-
ptentrione Germaniam , & Da-
nubium , ab ortu Pannoniam in-
feriorem , à Meridie Illyrim ha-
bet. Hodie Austria , & Styria.
Porro in ea præclarissima urbs
Vienna.

Pannonia inferior à Septen-
trione Germaniam , & Danu-
bium,

bium, ab occasu Pannoniam superiorem, à meridie Liburniam, sive Illyrim, & ab ortu Iazygas Metanastas habet. Hæc hodie sub Ungaris propemodum est.

Illyris, quæ eadem Liburnia (nam authores hæc duo nomina fere confundunt) item Dalmatia quæ magis ad ortum, ac meridiem à Ptolemæo singulatim descripta, quanquam regionem singularem puto) à Septentrione habent utramque Pannoniam, ab occasu Histriam, ab ortu superiorem Mysiam, à meridie Macedoniam, ac mare Hadriaticum. Tota hæc natio Sclavonia hodie vocatur, vulgo W E N D E N-
L A N D.

Sunt hi ab Italia in hos montes profligati populi, duceque Rhetor conducti, unde Grizones hodie quasi Resones, coniunctique sunt Helvetiis populis liberis, & fixis, qui-
que

que ubi vis gentium custodes adhibentur Principibus, & sic impo-
rant penes se rebus publ. penas
alios, Principum custodia.

Subsunt etiam ariet, unde ist-
hac imperandi via, atque Austria
etiam felicitas. Longit. à 29. ad
47. 17. Latit. à 40. ad 48. 7. Dias
maxima 15 parallelus ad merid. us
43. à 60.

DE ITALIA, CORSICA,
SARDINIA, & SICILIA.

Sexta Europa Tabula.

HACTENUS quæ lib. 2. apud
Ptolemæum sunt regiones,
nunc quæ lib. 3. Italia peninsula
ab occasu Alpium iugis termina-
tur, ad Varum usque flumen, &
Tyrrheno pelago, quod etiam
mare Thuscum, & inferum dici-
tur, à Septentrione alteris Alpium
iugis, quæ Rhæta, atque aliis se-
quentibus nationibus imminet,
ab

ab ortu Hadriatico mari, quo
 nunc Venetum vobant, olim
 Romanis superum vocabatur
 denique à meridie mari Siculo.
 Hæc omnium regionum præcla-
 rissima. Caput habet Romanam
 olim gentium dominam, & Ty-
 berim amnem. Urbes prætere
 præclarissimas, Insabrium, Me-
 diolanum, Venetorum Veronam
 & urbem Novam, quæ nunc Ita-
 liæ clarissima est, Ligurum Ge-
 nuam, Thuscæ Florentiam
 Campanorum Capuam, nec lon-
 ge ab ea liberam quondam Ne-
 apolim. Per mediam Italiam mons
 Appenninus tendit, perinde at
 spina per tergum hominis. Est
 Italia togata Gallia iuxta Padu-
 ingens flumen, ad Rubicone
 usque amnem, ubi vera Italia i-
 cipit. Hæc olim Gallia Cisalpin-
 vocabatur, cum altera Gallia v-
 delicet nostra, Transalpina, Co-
 mata, ac Bracata diceretur. Itali-

formæ, tibiæ demortui hominis
adſimilis eſt.

Cyros, quæ & Corſica inſula,
ab occaſu, & Septentrione mari
Liguriſtico, ab ortu Hætrurſco clau-
ditur, à meridie mari, quod inter
ipſam, ac Sardiniam iacet. Hæc
inſula eſt nunc ſub Genuenſium
Dominio. Laudatur hodie ex
ea vinum.

*Quisquis in Italia imperavit,
his præſuit inſulis, niſi quia ali-
quando ſub Græcis, Chærtaginen-
ſibus, Hiſpanis, & Normannis Ci-
cilia fuit. Genuenſes imperant
aliis. Italia autem imperium to-
tius mundi occidui primum eſt. Eo
quod & Aries, & Leo, duo prima
ſigna cœli, illud in ordine, hoc au-
tem in ſtella magnitudine (unde
præcipua vis) huic parti præſunt.
Inde tam ambitioſus in eam par-
tem adventus Græcorum, Troia-
norum, Pythagoreorum, Saturni.*

N

Ianus

Ianus ea de re ibi ad basim Imperij Christi, suo regno paterno, & revera aureo cum sua sepultura locum sacrum, aut religiosum toti mundo faciens, fecit primam electionem mundi. Ea de re voluit Gomerum primogenitum mundi Umbria Gallorum nomen plantare, donec ad Samothem fratrem primo, & inde ad Germanorum plagam, ne à Chamesitis corrumpetur, profectus est, quoad scelus Chamesitarum completum esset, hic sicut in Amorrhæis, Chamesitis, Cananæisve. Quandiu imperari Romani notum est. Nam ad Hirtium, & Sansam Coss. notavit Varro, citate Arnobio, durasse imperium à Iani, Diluvii ve temporibus. Vnde Romulus perditissimum sategit abolere memorias Iani, & concedere primum ius Italia Saturno, donec à Numa Iani nomen in primo mense repositum est. Longit. à. 27. ad 43. 15. Latit. à. 45. 7.

Dies maxima à 14. ad 15. hpr. Parallelus, ut 3. ad 4. in Italia autem, Varro, asserente, ut dixi, Arnobio, ponit Italia regnum 2000. annos durasse à Iano ad Augustum, quod quidem constat sic. Nam a Diluvio ad Christum sub Augusto natum sunt 2300. anni. Quod si aetatem Iani post Diluvium exceperis (vixit enim 350. annos) supererunt 2000. annorum plus minus. Nam secundo suo adventu Ianus 82. annos rexit Italiam. Aetates autem ista possunt in Iohanne Lucido Samotheo videri quibus idem constat.

Septima Europa Tabula.

SARDINIA ab ortu habet Thyrrenum pelagus, à meridie Africum, ab occasu, & Septentrione Sardoum. Hæc insula plantæ humani penis adsimilis est.

Sicilia insula triquetra, ab occasu,

casu, & Septentrione mari Tyrreno clauditur, à meridie Afro, ab Oriente Hadriatico, sive Ionio. Tria habet promontoria, unde & Trinacris à Græcis dicta, quorum Pelorus Septentrionem, ac Italiam spectat, Pachynus ortum, Lilybæum meridiem, & occasum. Ex Lilybæo quidam naves à Carthaginensium portu egredientes videre poterat, ut refert Val. Max. lib. 1. non ita longè à fine. Itaque quidam putant Siciliam plus æquo remotam ab Africa in Ptolemæi descriptione. Strabo tamen lib. 17. ait Carthaginem distare à Lilybæo spatio millium stadiorum, ac quingentorum fere, quæ cum Ptolemæi non omnino discrepat pictura. In hac insula mons Ætna incendio memorabilis, Syracusa urbs, ac Messana. Sardinia, ac Sicilia hodie sub ditione Hispanorum esse dicuntur.

197
*A Sicelo Hispania rege vocata
Sicilia nil unquam celebrius Pla-
tone captivo, & Archimede maius
habuit. Longit. à 30. ad 40. 10. La-
titut. à 35. ad 40. 5. Dies maxima
14. parallelusve ad magnum cir-
culum est ut 4. ad 5.*

DE SARMATIA EURO-
PÆ, TAVRICA CHERSO-
SO, JAZYGIBVS, ME-
TANASTIS, DACIA,
duabus MYSIIS, &
THRACIA.

Octava Europa Tabula.

SARMATIA Europæ termi-
natur à Septentrione Oceano
Sarmatico, ab occasu Vistula flu-
vio & Germania, à meridie Iazy-
gibus Metanastis, Dacia, ac My-
sia inferiore, ab ortu Sarmatia
Asiatica, fluvio Tanai, Maeoti-
deque palude. Hæc regio nostra
ætare in multas regiones divisa
est, Poloniam, Russiam, Prus-
siam

liam, Prussiam, Lituanicam, Livonicam, Moscoviam, Podoliam, Albam, Sarmatiae maior pars, neque parva Germaniae portio hodie sub victoriosissimo Principe Sigismundo rege Poloniae degit. Est in hac Borysthenes satis celeberrimum flumen.

Taurica Chersonesus, Maeotide palude, Cimmerio Bosphoro, ac mari Euxino pene circumdatur. Hodie minor Tartaria quibusdam.

Lecet ex sacrorum interpretum contextu non habeam, tamen nomen Hassar manthi dicam impositum toti Sarmatia, eo quod ibi vera providentia posuit secundum etymon conclave, & penerralia moris. Nam inde in totius orbis incursorem, & ruinam prodire, tanquam Satana Septentrionarii visibus armati Parthi, Turci, Tartari, Alani, Vandali, Gothi, Gepidae.

da, Heruli, Huni, & si quid pestis mortifera, ab Aquilone in totum orbem quietiorem transiit, ita ut etiam inde Cimbri in suos parentes Gallos insurrexerunt olim. De Scythia in Asia dicam. Longit est à 43. ad 72. 28. Latit. à 47. ad 62. 15. Paralleli proportio 11. ad 20. Dies à 15. ad 16. horas. Imperium fere semper incertum. Sed nil tota natura magis admirandum habet, quam qua circa Schondiam sunt à Satane viribus ibi assidue perpetrari solita, ubi ascendens posuit sedem. Siquidem mundus sublimior ibi est.

Nona Europa Tabula.

TA Z Y G E S Metanastæ terminos habent à Septentrione Sarmatia Europæ, ab occasu, & austro Germaniam, & Pannoniâ inferiorem, ab Oriente Daciâ, hodie septē castra dicuntur, vulgo SIBEMBYRG, aut SIBEMBERG.

N 4

Dacia

Dacia terminatur à Septentrione Sarmatia Europæ, ab occasu Jazygibus Metanastis, à meridie Mysia superiore, & Danubio, ab ortu Mysia inferiore, & Danubio. Hanc hodie Transylvaniam vocant. Est autem longe alia ab ea, quam non rectè hodie Daciam vocant, cum sit Dania appellanda, vulgo DANMARK, ad Cimbricam Chersonesum.

Mysia superior à Septentrione habet Daciam, ab occidente Dalmatiam, à meridie Macedoniam ab ortu Thraciam. In ea est Dardania. Hæc hodie Servia dicitur.

Mysia inferior ab occasu habet Daciam, à Septentrione Sarmatiam in Europa, ab ortu pontum Euxinum, à meridie Thraciam, & Æmum montem. Hic Danubius sex ostiis in pontum Euxinum effunditur. Hodie Valachia & Bulgaria.

Thracia

Thracia à Septentrione habet
inferiorem Mysiam , ab occasu
superiorem , à Meridie mare Æ-
gæum, ab ortu Bosphorum Thra-
cium , à Thiras Japeti filio , ac
Propontidem. In hac Constanti-
nopolis est olim Byzantium.

Ad Thraciam , & Helleſpon-
tum est proprie Chersonesus, ubi
urbs Sestus , amore Herûs , &
Leandri clara.

*Sunt in hac tabula omnino per-
turbata origines , ob frequentes
Sarmatharum incursiones. Ba-
starnarum regio his populis com-
munis cum Scithia, aut Sarmat-
hia. Arieti subest, unde tot incur-
siones, & dominandi libido. Longit.
est à 42. 57. 15. Lat. à 40. ad 40. ad
48. 7. Dies maxima à 15. ad 16. bo-
na. Proportio ut 43. ad 60. et cetera
et cetera. Ad ostia ob muniti-
onem. N. S. De*

DE MACEDONIA, EPI
RO, ACHÆIA, EVBOEA,
PELOPONNESO, &
CRETA insula.

Decima Europa tabula.

MACEDONIA limites ha
bet à Septentrione Dalma
tiam, Mysiam superiorem, &
Thraciam, ab occasu Ionium
pelagus, sive Hadriaticum, à me
ridie Epirum, atque Achæiam, a
ortu Ægæum pelagus. Ea nati
gestis, & regum nobilitate præ
clarissima, præcipue vero Alexan
dri Magni. in ea urbes quoque
præclarissimæ, Thessalonie
Philippi Demetrias: monte
Athos, Olympus, Ossa, Pelios,
Othrys: fluvij, Sperchius, P
neus, Axius, & Strymon. Ptol
mæus hanc latiorē facit, qua
vetusta descriptio habet apud L
vium de bello Macedonico.

Epirus à Septentrione term

na

natur Macedonia ab occasu , & Meridie mari Jonio , five Hadriatico , ab ortu Achaïa. Montes in ea Acroceraunia, & Pindus à Thessalis imminens. Civitates Oricum Ambracia , & Actium. Hæc natio à Romanis maxime vastata fuit , nobilis suo quondam Pyrrho rege. Insulâ adiacentem habet Corcyram, olim Phæaceam dictam , ut putant quidam , nobilem carmine Homeri, & Alcinoë rege, nunc Corfun nominant. Sunt & aliæ adiacentes insulæ, Ithaca Ulyssis patria, Cephallenia, & Echinades, ac Zacynthus.

Achia ab occasu habet Epirum , à Septentrione Macedoniam, ob ortu mare Ægæum, à meridie Hadriaticam, & Creticum pelagus. In hac sunt Athenæ disciplinarum matres quondam, Delphi in Phocidæ oraculo Apollinis clari : montes, Helicon,

con, Parnassus, Cithæron, Hy-
mettus. Fluvius Asopus. Regio-
nes præclarissimæ, Ætholia, in
qua Calydon: Bœotia, in qua
Thebæ; ac Phocis, in qua (ut di-
ximus) Delphi. Item Sunium pro-
montorium: Achaia Eubœa in-
gens adiacet insula, hodie Ne-
gropont. In ea Chalcis civitas
clara morte Aristotelis. Ea est
iuxta Euripum è regione Aulidi
portus Bœotia.

*Generale Græcorum omnium
nomen Iones à Ion, seu Lavon Lape-
ti filio. Helas, autem ab Elissa
eiusdem postero authore Iosepho de-
ductum est. Virgini subsunt. Et o-
spicam virginis monarchia secun-
da post Leonem, unde Assyriorum
& Medorum, Persarumve natura
est, sunt donati, ita tamen ut Le-
occiduo influxu omnia receperit
donec Constantinus ex Capricorno
& Virgine in Thracia compleretur
influi-*

influxum Byzantiæ, quam mutato
 nomine Constantinopolim dixit.
 Longit. est à 44. ad 55. II. Latit. à
 34. ad 42. est 8. Dies maxima à 14.
 ad 15. horas. proportio, ut septem ad
 9. temporum autem ratio sic habet
 apud Græcos. Nil habent certi ante
 olympiadas, qua Medorum 40. an-
 no incœperunt. Regnarant antea
 Assyrii annos 1351. & 131. anno à
 diluvio incœperant, Mundus au-
 tem 1656. annorum diluvio fuit.
 7. autem olympiade Israëlita facti
 Samaritani, sunt abducti. 41. vero
 captivitas Babylonica fuit, post
 quos destructiones omnia fuere per-
 turbata, quare Deus dedit tunc
 tempora Græcia quamvis sub Ido-
 latría, admodum prospera.

PELOPONNESVS limites ha-
 bet à Septentrione Corin-
 thiacum sinum, Isthmum, & Cre-
 ticum pelagus. Ab occasu, at-
 que meridie Hadriaticum pela-
 gus,

gus, ab ortu Creticum mare. Hodie Moræa dicitur. Hæc toto orbe peninsula maxime celebrata est, propter Mycenarum, Agorum, Lacedæmoniorum, Sicyoniorum, Eliensium, Arcadum, Pyliorum, & Messeniorum imperium. Multæ horum populorum præclarissimæ urbes, multi Principes celebrati, immensæ regestæ, montes, quoque, ac fluvii celeberrimi. Ab occasu Strophadas insulas habet duas, ab Austro Cythæra, ab ortu Salamina, Æginam maximæ famæ.

Creta insula ab occasu terminatur mari Hadriatico, à Septentrione Cretensi, à meridie Punico, ab Oriente Carphatio. Hæc quoque insula nulla sub cœlo magis celebrata. centum olim habebat oppida, ideoque ab Hæmulo *ἡκατόμωλις* dicta, hodie Candia. Item in Ægæo pelagii insulæ sunt multæ, quædam

fu

207
situ vocantur. Cyclades, quæ circa Delum in circulo positæ sunt. Reliquæ Sporades dicuntur, quod undique per mare dispersæ sunt. De his omnibus Plin. lib. 4. cap. 12. copiosissime. Hæ omnes nationes, quas hoc capite enumeravimus, sub Turcarum Imperio sunt.

A F R I C A.

De AFRICA, & eius partibus,
ac primum de MAURITANIS duabus, AFRICA
minore, ac NVMIDIA.

Prima Africa Tabula.

SEQUITUR deinde Africa, altera mundi pars, quam Ptolemæus, lib. 4. tabulis quatuor descripsit. Habet autem regiones duodecim Mauritanias, Tingitanam, ac Cæsariensem: Numidiam novam, Africam proprie, Cyrenen, Marmaricam, Libyam, Ægy-

Ægyptum inferiorem ; Thebaida, Libyam interiorem, Æthiopiam supra Ægyptum, Æthiopiam omnibus his australiorem.

Mauritania Tingitana ab occasu habet Oceanum occidentalem, ad Septentrionem fretum Herculeum, & Ibericum, usque ad Maluæ fluvij ostia, ab ortu Mauritaniam Cæsariensem, meridie Getuliam, & Libyam interiorem. In hac Ptolemæus duos Atlantes constituit, maiorem & minorem. Est in ea Tingis Cæsarea, & columna Herculis Abyla.

Mauritania Cæsariensis ab occasu habet Tingitanam, à Septentrione Sardoum pelagus usque ad Ampsagam fluvium, ab ortu Africam, à meridie Libycomontes, & Getuliam. In hac Si-phacis quondam regia, & Masæsyliorum regnum, quod postea in Masinissæ manus venit.

209

Iosephus scribit ab Afer, sive Efer filia Abrahami ex Ketura fuisse Africam nominatam, quum in Libya sedem posuisset primo. Scorpioni subest occidua pars Metagonitis Mauritania, Getulia. Longitudo à 5. ad 27. 22. Latit. à 26. ad 36. 10. Dies maxima à 13. ad 14. Proportio ad merid. ut 13. ad 15. Carthagenenses, Phoenices, Romani, Vandali, Ismaëlita imperarunt in ea.

Secunda Africa Tabula.

AFRICA latus Occidentale, terminatur Mauritania Caesariensi, & Amplaga fluvio. Septentrionale pelago Africanorum orientale, Cyrene: Meridionale, desertis interioris Libyæ: in hac Charthago est pertinax in perniciem usque suam Romani Impetij æmula. Est Utica, ubi posterior Cato se occidit. Est & Numidia Provincia, quam suis quibus-

busdam, sed non ita propriis terminis descripta Ptolemæus. In ea Cirtha regia civitas maxima, quanquam Ptolemæus eam Cirtensiorum faciat urbem. Multæ ante Aphricam insulæ sunt, & duæ Syrtes, maior, & minor, impediti, ac salebrofi sinus maris. Hæc tota cum duabus Mauritanis natio, hodie Barbaria vocatur à nostris, à suis autem Islem.

Numidia, & Africa proprie sub Cancro. Origo à Punicis, Phœnicibusve, Regnarunt ibi Carthaginienses ut supra. Longit. à 26. ad 47.12. Latit. 9. à 25. ad 34. Dies maxima 14. hor. Proportio ad meridianum ut 13. ad 15.

De CYRENAICA, ac reliquis nationibus AFRICÆ.

CYRENE ab occasu habet Syrtim magnam, ac Africam proprie, à Septentrione Libycum pelagum.

pelagus, ab ortu Marmaricam, à meridie deserta Libyæ interioris. Civitates insignes inter cæteras sunt Beronice, Arsinoë, Ptolemaïs, Apolonia, ac Cyrene. unde & Pentapolis dicta.

Marmaricam, Libyam, ac Ægyptum, Ptolemæus non adeo accurate distinxit, quanquam Marmaricam ad Cytenem ponit, deinde Libyam, postremo Ægyptum ad Asiam, & finum Arabicum. Hæ tres etiam nationes ad Septentrionem habent Ægyptiacum pelagus, ad meridiem Æthiopiam supra Ægyptum. In Libya hæc est Hammon oraculo Jovis clara civitas. In Ægypto inferiore Alexandri magni, & regum Ptolemæorum regia, denique nostri Ptolemæi patria. Hæc Ægyptus Nilo quotannis irrigatur, fluvio totius orbis maximo, qui septem ostiis in nostrum mare exoneratur, ac Ægy-

O 2

ptum

ptum inferiorem in litteræ Δ
mam ambit. Supra hanc Th
regio est ad Nili ripas utrin
ac undique propemodum n
tibus circumdata. In ea mult
præclarissimæ urbes, ut Th
centum portis, Homero cele
tæ: quæ etiam λιόπολις, de qua
venalis,

*Rari quippe boni, numero
vix totidem, quot*

*Thebarum porta, vel dir
ostia Nili.*

Ad sectionem Nili, ubi Δ effi
Babylon est: atque paulo in
Tanis, sine Tzoan, ubi filij I
priorem captivitatem, de qu
Exodo, passi sunt, ac Mose d
per rubrum mare sive sinum A
bicum in deserta Arabiæ de
cti, postea in terram sanctam
nerunt.

*Sub Geminis sunt Marmari
Cyrene, Ægyptus inferior. Phar*

nes, Ptolemæi, Casares, Ismaëlita
 ibi sunt dominati. Longit. à 46. ad
 65. 18. Latit. à 27. ad 32. 9. Dies
 maxima 14. Proportio paralleli me-
 dij ut 13. ad 15. Ægyptus in hanc us-
 que diem Mixris, & Mazara dici-
 tur à Mixraim filio Chamesis ma-
 ledicti.

Quarta Africa Tabula.

L I B Y A interior terminatur à
 Septentrione duabus Mau-
 ritaniis, Africa, atque Cyrene, ab
 ortu Æthiopia quæ supra Ægy-
 ptum est, ab occasu Oceano occi-
 dentali, à meridie Æthiopia om-
 nibus his australiore. Populi in
 hac celebres Garamantes, & Ge-
 suli. Æthiopia quæ supra Ægy-
 ptum est, terminos habet à Se-
 ptentrione Ægyptum, Marma-
 ricam, & Libyam, ab occasu in-
 teriorem Libyam, à meridie ex-
 teriorem Æthiopiam, ab ortu
 Arabicum sinum, sive mare ru-
 brum,

brum. In hac Meroë insula est Nili, in qua divus Matthæus prædicasse Evangelium dicitur. Item Troglodytica natio, & aromatica.

Æthiopia omnibus his australior à Septentrione habet Libyam interiorem, & Æthiopiam supra Ægyptum, ab occasu, & meridie Ptolemæo incognitam terram, ab ortu sinum Barbaricum, quæ pars est Oceani Indici meridionalis. In hac montes Lunæ sunt, ex quibus Nili paludes originem trahunt. Extremum Ptolemæo cognitum Præsum est promontorium. Verum nostra ætate tota hæc portio à Lusitanis inuenta est, ut postea exponemus.

Lehabim de suo nomine dedit Libya vocabulum. Pistibus autem, & Aquario subest. Æthiopes olim Chussei à Chussa filio Ghannim dicti

*dicti sunt. Longit. ab una ad 85.
Latit. 47. partium. Proportio ean-
dem fere cum maiori circulo.*

A S I A.

De A S I A tertia parte mundi.

A S I A M magnam Ptolemæus
tribus libris descripsit, quin-
to, sexto, & septimo: item duo-
decim tabulis. Provincias eius fa-
cit 48. quanquam in ultimo cata-
logo libri octavi apud eundem
non usque adeo clarum est, num
Pontum, ac Bithyniam duas fa-
ciat regiones, an Galatiam, ac
Paphlagoniam: utriusque enim il-
lic binæ, quæ in quinto singulæ,
nec distinctæ. Idem de magna
Phrigia, & Syria Cava dubita-
vimus. Sunt autem in quinto hæ
nationes, Pontus, ac Bithynia,
quæ proprie Asia dicitur, Phry-
gia, Lycia, Galatia, Paphlagonia,
Pamphylia, Cappadocia, Arme-
nia minor, Cilicia, Sarmathia A-
siatica

fiatica, Colchis Iberia, Albania, Armenia maior, Cyprus insula, Syria cava, Phœnicia, Palestina, Judæa, Arabia petræa, Mesopotamia, Arabia deserta, Babylonia. In sexto hæ sunt nationes, Assyria, Susiana, Media, Persis, Parthia, Carmania deserta, Carmania altera, Arabia felix, Hircania, Margiana, Bactriana, Sogdiana, Sacæ, Scythia intra Imaum montem, Scythia extra Imaum montem, Serica, Aria, Paropamisus, Drangiana, Aracofia, & Gedrosia. In septimo libro sunt hæ, India intra Gangem fluvium, India extra Gangem, Sinarum regio, & Taprobane insula.

Asia ab Ixore Iapeti: id nominis fœminis, quæ nomen ea de re huic parti mundi dedit, quod ius secundarium Asia ad ipsum pertinet Iapetum, qui generis humani creditur est in fabulis author, eo quod uri mundi

*mundi parens & pater omnes in-
formabat doctrinis, & veluti ani-
mo donabat. Et ea de re Gomerus
primogenitus ipsius Asia dictus est
Prometheus, quod natura humana
formanda, sapientiaque instru-
enda ius haberet.*

DE P O N T O , ac B Y T H Y -
N I A , A S I A proprie, L Y C I A ,
G A L A T I A , ac P A P H L A -
G O N I A , P A M P H Y -
L I A , C A P P A D O -
C I A , A R M E N I A
minore , & C r -
C I L I A .

Prima Asia Tabula.

P O N T I , ac Bithyniæ termini
sunt ab occasu Thracius, Bos-
phorus , & Propontidis pars , à
Septentrione pontus Euxinus, ab
ortu Galatia , à meridie regio
quæ proprie Asia. In ea sunt urbes
præclaræ Chalcedon , Nicea , ac
Nicomedia.

O ; Quæ

Quæ proprie Asia dicitur, habet à Septentrione Bithyniam, ab occasu Propontidem, Hellepontum, ac Ægeum pelagus, quod iis in locis Icarium, ac Mirroum dicitur: à Meridie Rhodiense pelagus, ab ortu Lyciam, Pamphyliam, ac Galatiam. Sed notandum regionem, quæ proprie Asia dicitur, apud Ptolemæum comprehendere Phrygiam magnam, ac Cariam. Præterea esse in ea Mysias duas, maiorem, ac minorem, Phrygias autem duas, maiorem, & minorem, & hanc quidem dici Troadem, in qua Ilium, ac Ida mons. Denique in ea esse Æolida, Ioniam, ac Dorida regiones. Est autem hæc natio abunde apud omnes authores celebrata, in rebus præclarissimis. Præterea fluminibus, ac montibus innumeris. Carum etiam nomen in militia clarum est, Lydorum vero in divitiis. Hæc hodie

cum

cum adiacentibus regionibus magna Turcia dicitur. Lycia terminatur ab occasu , & Septentrione, regione quæ proprie Asia dicitur, ab ortu Pamphylia, à Meridie mari proprio. . . In ea Xanthus flumen, ac Patara urbs.

Galatia limites habet ab occasu Bithyniam , & partem Asiæ proprie, à Meridie Pamphiliā, ab ortu Cappadociam, à Septentrione pontum Euxinum. . . In hac Paphlagonia est ad pontum Euxinum. Item civitas Synope, & extrema Garambis , fluvius Halis, Lydij olim, ac Medici Imperij discrimen. Galatæ à Celtis oriundi sunt, quos Græci Galatas, Latini Gallos dixerunt. Galatarum linguam ait D. Hieronymus, suo tempore fuisse similem Trevirorum. ad hos D. Paulus scripsit.

[*Pistibus seu ultimo signo subiecta est.*]

Pamphylia terminatur ab occasu Lyciæ, ac Asiæ, à Septentrione.

ne Galatia , ab ortu Cilicia , & Cappadocia, à Meridie Pamphylico mari. In hac sunt Perga , & Attalia civitates, quarum mentio est in actis Apostolorum.

Cappadocia terminatur ab occasu Galatia , à Meridie Cilicia, ab ortu Armenia minore , A superne etiã maiore , à Septentrione ponto Euxino. In hac flumen est Termodon. Item civitates maritimæ duæ , Trapezus , & Temiscyra , Item Amaseia Strabonis patria.

Armenia minor à Septentrione , & occasu habet Cappadociam ; ab ortu Armeniam maiorem ; distinctam ab ea Euphrate flumine, à meridie Ciliciam.

[Vltimus signum hic dominatur.]

Cilicia terminatur ab occasu Pamphylia, à Septentrione Cappadocia, & minore Armenia, ab ortu Ammano monte , à Meridie mari Issico, sive Cilicio. In hac fluvius

fluvius Cydnus, qui Tharsum urbem præclarissimam perluit D. Pauli patriam. Hactenus Chersonesi regiones enumeratæ sunt, quam minorem Asiam vocamus. Habet autem insulas circunquaque adiacentes. Et Troas quidem, Tenedon, & Lesbos. Lydia vero Chium: Ionia autem Icarum, & Samum. Denique Caria Con, Doris Carpathum, Lycia Rhodum, omni ætate claram insulam.

Nomen præcipuum habet eo, quod fuit semper clarissima Asia pars in qua etiam, ut scribit Iosephus, fuit habitatio Iapetitarum. Nam Iones in Græco nomine primo sunt illic agniti: & primi habuerunt litterarum usum. Subest tauro, aut signo secundo, sed Cilicia, & Pamphilia piscibus. Longitudo est à 55. ad 72. 17. Latitudo à 35. ad 44. 9. Dies maxima à 14. ad 15. horas.

222 DE UNIVERSIT.
*ras. Parallelus est ad meridianum
ut 3. ad 4.*

DE SARMATIA in ASIA,
COLCHIDE, IBERIA,
ALBANIA, & ARME-
NIA minore.

Secunda Asia Tabula.

SARMATIA Asiatica termi-
natur à Septentrione terra in-
cognita Ptolemæo, ab occasu
Sarmatia Europæ, Tanai fluvio,
Mæotide palude, ac Cimmerico
Bosphoro: à Meridie Euxino ma-
ri, Colchide, Iberia, ac Albania:
ab ortu Scythia inera Imaum
montem, & mari Caspio. In hac
sunt Amazones, montes Hyper-
boræi, & Caucasus, Mithridatis
regia, Alexandri columnæ. Et
Turchi, qui corrupte in omnibus
Ptolemæi codicibus Thusei le-
guntur. Hæc hodie Tartaria di-
citur: Hic etiam notandum quas
Ptolemæus duas Sarmatias facit,
cas

122,
eis alios authores Scythias nominare. Ac de aliis duabus Scythiis vel nihil, vel parum tradidisse, tamen omnes Septentrionis populos Scythas nominant passim.

-10 De nomine Sarmanthie dixi
Supra. Nam aliqui Scythia dicitur
tota regio Septentrionis à
Scheth Adami filio, eo quod à Scythica
Armenia Saga est primo progenatum
humanum genus, quod ipsi sciebant
Propheta futurum. Sed in alia tabula
dicitur amplius. Longitudo est à 64. ad 83. 23. Latitudo à 46. ad 63. 16. Dies maxima à 19. ad 17. horas. Proportio paralleli ut 7. ad 12. Hic regnabant Cimmerij, hoc est, Galli, Gomerita suorum finium defensores quando Scythæ ab Armenia finibus in hanc venerunt Provinciam, ita ut à Scythiis fugientes, sedem in Asia minori posuerint, ubi Sinopem adificaverunt.

224 DE UNIVERSIT.
runt. Herodotus ponit lib. 4. Mel-
poms.

Tertia Asia Tabula.

COLCHIS habet à Septen-
trione Sarmatiam in Asia, ab
occasu pontum Euxinum, à Me-
ridie maiorem Armeniam, ab or-
tu Iberiam. In ea Phasis flumen,
& urbs Dioscurias. Ex ea Me-
dea cum Jasone profugit in Græ-
ciam.

*Cancer hic in Chocide praci-
pue dominatur, Geminis subest.
Armenia quod tertium signum est.
Hic fuit humani generis renascen-
tia post diluvium, & postea Car-
duchi Celebres. hinc Scythæ, &
Itali, seu Gombri Galli. Longit. à
70. ad 87. 17. Latit. à 38. ad 47. 9.
Dies maxima à 14. ad 15. hor. Mi-
liaria 47. seu ut II. ad 15. Non lan-
ge ab illis montibus esse fons olei ab
incolis perhibetur. Sicut olim Bi-
tumi-*

suministrat, unde & Babylon fuit
constructa.

IBERIA undique montibus
Septa terminatur à Septentrio-
ne eadem Sarmatia, ab occasu
Colchide, à meridie maiore Ar-
menia, ab ortu Albania.

Albania habet à Septentrione
eandem Sarmatiam ab occasu
Iberiam, ab ortu mare Caspium,
sive Hircanum, à Meridie Arme-
niam maiorem. In his regionibus
cum Mithridate rege Ponti bel-
lavit Pompeius. A iunt. & in ea
divum Bartholomæum concio-
natum verbum Dei. Gurgi, seu
Georgi vocant hanc regionem,
in qua est Hamsem Provincia te-
nebrarum, nunquam videns so-
lem, in qua sunt proscripti divi-
nitus Saporis Persæ milites olim
Christianos persequentes.

Armenia maior terminatur à
Septentrione Colchide, Iberia, ac

P

Alba-

Albania : ab occasu minore Armenia, ac Euphrate, parte etiam Cappadociæ : ab Oriente mari Caspio, & Media : à Meridie Mesopotamia, atque Assyria. In montibus Armeniæ post diluvium arca Noë convalida dicitur Gen. cap. 8. Quidam etiam addunt Gordiæis montibus, Euphrates in ea oritur, & Araxes, & Tigris, fluvij celeberrimi.

De **CYPRO** insula, **SYRIA**, atque eius partibus **PHœNICIA**, **CAYA SYRIA**, **PALÆSTINA**, **JUDÆA**, **ARABIA PETRÆA**, **MESOPOTAMIA**, **ARABIA** desertata, ac **BABYLONIA**.

Quarta Asia Tabula.

CYPRVS insula ab occasu pelagus habet Pamphylicum à Meridie mare Ægyptiacum, ab ortu

ortu Syriacum , à Septentrione Cilicium. Hæc insula Veneri quondam sacra fuit. Habet urbes Paphos duas, veterem ac novam, & Salamina.

Syria terminatur à Septentrione Armeniis , ab occasu Syriaco pelago, à Meridie Judæa Palæstina, ab ortu Arabia deserta Mesopotamia , ac flumine Euphrate. Natio mire celebrata in Judæorum scriptis. Sub ea Phœnice comprehenditur, & Syria Cava, sive Coele , quam non recte vocant Cursam. Antiochiam habet ad Orontem fluvium, & dominatissimam urbem in actis Apostolicis. Item Tirum, ac Sydonem, Seleuciam, Damascum : montes, Carmelum, Lybanum, & Antilybanum.

Palæstina Judæa pars Syria, habet à Septentrione Phœniciam, ab ortu Syria partem, à Meridie Petræam Arabiam, ab

occasu Syriacum pelagus. In hac Hierosolyma, Cæsarea Stratonis, Joppe, nunc Japhet. Multæ item aliæ in sacris literis nominatæ urbes. Ipsa etiam Samariam complectitur, ac Galilæam. In ea Iordanis fluvius, qui Genesar lacum effundit. Ptolemæus etiam Tiberiadis addit lacum, qui neque apud Plinium, neque apud Strabonem habetur, sed Tiberias oppidum ad Genesaridem lacum legitur apud Plinium: Denique in Asphaltida labitur, quod mare mortuum vocant. In ea est terra, quam sanctam vocant sacre literæ, divisa in duodecim tribus Israël. Cuius longitudo est à Dan ad Bersabén, latitudo ab Ioppe ac montana, quæ undique Iordanis imminet ab Arabibus.

De hac dictum est in speciali Syria descriptione. Fuit autem à Canaano perditissimo quærtogenito Cham

Chami occupata suadente patre, eo quod primus locus Sacer toti mundo ob sepulchrum Adami ibi est, cum primo cali aspectu. Fuit itaque terra sancta sub Chananeis ad legis usque scripta promulgationem, inde sub Mosaicis ad Christum usque: nisi quia post captivitatem Israël Cutthei, Medi, & Persæ, postea Assyrii, Græci, Ægyptii subegerunt, sed semper ibi ad Christum usque duravit gens Iudaica in Ierosolymorum possessione. Accepere postea Christiani ob ius Iapeti, & Esau, deinde Ismaélite ob ipsorum benedictiones. Et primum, & quartum signum præest huic Provincia, ut supra docuimus, Aries ob ordinem, Leo ob stellæ magnitudinem.

Hæc est Christi ipsius proprietas à Christianissimo Principe necessario afferenda, & summo capite auctoritatis donanda. Long. à 63. ad 80.17. Latit. à 28. ad 38.10. Dies maxima horarum à 14. ad 15. & 0.

230 DE UNIVERSIT.

Parallelus medius ut §. ad 6. Regnavit in Syria rex Natara ad Diluvium 1556. Et centum annis, praedicatum ibi est diluvium dum fieret Arca. Sem quoque Melchisedech ibi Pontificem egit maximam 500. Annis 367. quipsum vocatus est Abraham, ante natum 75. obiit autem Melchisedech 481. anno Iacobi, resignato illi Pontificatu 295. Annis postea data est lex Scriptura, qua duravit sub iudicibus 437. Annis sub regibus 339. 70. in aspectu Orationis, Et inde ad destructionem 490. Post liberationem aliquam ponunt 544. Visisse Christum. In summa lex 1500. annos duravit, in suo Levitico Pontificatu. Olympiades incoeperunt anno 252. adificatus templi antequam rueret Israel. Olympiades autem 194. Anno tertio natus est Christus qui in suis discipulis, Et regno Iudae 626. annis sua proprietate positus est. Inde 930. Annis Israel in Mahometum ad idolatram

tria profligationem contra Persas
 nato. Sic autem habent tempora.
 Ab Adamo ad Enoch raptum
 1000. anni. ad Abram 1000. an-
 ni. ad Eliam 1000. ad Christum
 1000. ad Barnardum 1000. Et
 sunt apud Deum mille anni tan-
 quam dies unus. sumusque in sex-
 ta die.

ARABIA Petraea termina-
 tur ab occasu Aegypti, à
 Septentrione Palaestina, Judaea, à
 Meridie interiore sinu Arabico,
 ab ortu Arabiae felice, ac deserta.
 In hac Petrae est metropolis. Haec
 olim Nabatea dicebatur. Per
 hunc partem filij Israël ex Aegy-
 pto. in terram sanctam venerunt.
 à Mesopotamia finitima. Sed
 praeter hoc Armenia maiore, ab
 ortu Assyriae per amnem Tigrim,
 à Meridie partim Arabia deserta,
 partim Babylonia per Euphrat-
 em Armeniam. Haec regio, quod
 mssq

inter duos fluvios, Tigrim, ac Euphratem media sit, Mesopotamia dicta est. Moses Geneseos cap. 11. vocat illam Aran. In ea urbs Carræ, cæde M. Crassi nobilis, ab Hebræorum Historicis maxime celebrata. Item Edessa Abgari regis civitas, cuius mentionem facit Eusebius lib. 1. cap. 15.

Arabia deserta habet à Septentrione Mesopotamiam, ab ortu Babyloniam, à Meridie felicem Arabiam, ab occasu Syriam, ac Arabiam Petræam.

Babylonia terminatur à Septentrione Mesopotamia, ab occasu Arabia deserta, ab ortu Susiana, à Meridie sinu Persico. In hac Chaldaea regio est, cuius urbs Urchoa, quæ apud Ptolemaeum Orchoa legitur, patria Abraham Geneseos cap. 11. In regione Babyloniam, urbs est ipsa Babylon, opere, ac magnificentia inter se-
ptem

233

ptem orbis Spectacula. Hactenus
libri quinti regionis recensui-
mus, sequuntur nunc libri sexti
eiusdem Ptolemæi.

*Hic Leonis est virtus, unde est
Basis Monarchiarum Satana, qua
in Babylone Orientali incaperunt,
& in Occidua sunt consummata.*

De ASSYRIA, SUSIANA,
MEDIA, PARTHIA,
HIRCANIA, ARA-
BIA felice, ac qua-
bus CARMA-
NIIS.

Quinta Asia Tabula.

ASSYRIA finitur à Septen-
trione Armenia maiore, ab
occasu Mesopotamia, & Tigri
flumine, à Meridie Susiana, ab
Oriente Media. Horum Impe-
rium, & antiquissimum erat, &
maximum. In hac est Ninus
urbs, ædificata à Nino Beli filio.
Media terminatur à Septen-
trione

trione Hircano, five Caspio mari, ab occasu maiore Armenia, & Assyria, à Meridie Perside, ab ortu Hircania, & Parthia. Horum etiam Imperium olim magnum fuit, & ab Assyriis translatum. Porro regum Persarum domicilium erat æstivo tempore Ecbatanis in Media, Hyberno in Perside.

Susiana habet à Septentrione Assyriam, ab occasu Babyloniam, ab ortu Persidem, à Meridie. Huius regionis metropolis sunt Susa.

Persis terminatur à Septentrione media, ab occasu Susis, Ab ortu Germaniis duabus, à meridie sinu Persico. Hi à Medis in se, & Susa rexerunt regnum. Quorum nomen & lingua etiam nunc toto Oriente clarent.

Parthia ab occasu habet Medos, à Septentrione Hircaniam, ab ortu Ariam, à Meridie deser-

tam Carmaniam: Hæc omnium
Orientalium maxime Romano-
rum imperium, cum potissimum
florerent Romani, retruderunt.

Hircania terminatur à Septen-
trione Hircano pelago, ab occasu
Media, à Meridie Parthia, ab ori-
ente Margiana, ferax natio Tigri-
dum: Unde illud Virg. *Æneid.* 4:

*Hircanaque admorunt ubera
Tigres.*

Quamvis tres sint *Assyria*, una
Nemrodi, altera *Semi*, tertia *A-*
bruhani, dabitur posset à quoniam
Assyria dicta fuisset. Sed quum à
Babylone sit *Assur*, ut est in sacris
Geneseos *drutia*, dabitur tollitur.
Itaque nomen *Babyloniorum* ab
urbis præcipua, *Assyriorum* autem
ab *Assar* est dictum. Nam sicut *Assy-*
riorum, & *Babyloniorum* eadem
Monarchia est, & prima: sic *Me-*
dorum, sive *Persarum*, est secunda,
quia in eisdem Provinciis, & finibus
sunt

*sunt positi. Sic Macedonum, vel
Græcorum idem est. Romanorum
autem, sive Italicorum est idem.
Quarto in loco, & senili impietatis,
Quintum Elementum est additum
eorum qui sacrosancta, & prima-
ria nominis Christiani gloria per-
versissime sunt abusi, & Romam
revera esse, sicut B. Hieronymus
docuit, Babylonem demonstrarunt.
Tanti fuit Nemrodi rebellio, &
turris Bobylonica constructio. Re-
gnarunt Assyrii sub 37. regibus, an-
nis 1236. Medi autem annis 300.
sub regibus 9. & sub illis Persæ
230. regibus 14. Græci 360. annis.
Nam sunt 235. ad Syriam per Ro-
manos possessam, & inde ad Chri-
stum 91. Cæsar (præter Imperato-
res Gallia) imperat 1500. annos
Longitudo 75. ad 10125. Latitudo
29. ad 43. Diagonalia vix
ad 15. hor. Parallela una 4. ad 80 M.*

Sexta Asia Tabula.

ARABIA *foelix* à Septentrio-
ne habet Petræam , atque
desertam Arabias , ab occasu fi-
num Arabicum , à Meridie mare
rubrum, ab ortu finum Persicum,
& mare rubrum, In hac Saba est,
& nostra ætate Mécha, domici-
lium Machumeti, falso creditum.
Nam sepultus est in Medinah ur-
be triduo distante à Mecha.

*A Saba filio Chami Sabea, à po-
puli mixtione Arabia dicta est. Is-
maëlitarum est possessio. Tbi fuit
decennio habitus Messias Muha-
medes à centenis Samaritanorum
millibus , donec successu temporis
rediere ceteri Samaritani ex Ar-
sareth terra ultra montem Bel-
giam sita ex cuius confinio Turcæ,
& Tartari repedarunt ad nos facti
Ismaëlita. Sagitarius illos agitat.
Longit. à 65. ad 164.39. Latit. à 9.
ad*

*ad 31. 22. Dies maxima à 12. ad 14.
Parallelus ut 10. ad 12.*

DESERTA Carmania habet
ab occasu Persidem, à Se-
ptentrione Parthiam, ab ortu
Ariam, à Meridie alteram Car-
maniam.

Carmania altera terminatur à
Septentrione Carmania deferta,
ab ortu Gedrosia, ab occasu Per-
sida, & sinu Persico, à Meridie In-
dico pelago. Hæ duæ nationes
nihil memoratu dignum habent,
nisi quia ferri acie sunt insignes.

De MARGIANA, BA-
CTRIANA, SOGDIANA,
SACIS, duabus SCY-
THIS, ac SERICA.

Septima Asia Tabula.

MMARGIANA habet occa-
su Hircaniam, à Seplen-
trione Scythiam, intra Imaum
montem, à Meridie Ariam, ab or-

in Bactrianum. In ea Messagetae
sunt Dax, & Tapuri populi.

Bactriana terminos habet ab
occasu Margiam, à Septentrio-
ne, & ortu Sogdianam divisam
ab ea Oxo amne, à Meridie Ariā,
& Paropamisadas. In ea Bactra
sunt eius regionis metropolis.

Sogdiana terminatur ab occa-
su, & Septentrione Scythia intra
Imaum montem, ab ortu Sacis, à
Meridie Bactriana, & India. Ha-
stenus Alexander Magnus exer-
citum duxit. Sunt autem duae
Alexandriae in ea, Oriana, ac ul-
tima.

Sacae terminantur ab occasu
Sogdiana, à Septentrione Scythia
intra Imaum montem, ab ortu
Scythia extra Imaum montem, à
Meridie India intra Gangem.
Regio Nomadum est: civitates
enim non habent, nemora au-
tem, & speluncas inhabitant, ait
Ptolemaeus.

Scy-

Scythia intra Imaum montem
ab occasu habet Asiaticam Sa-
matiam, à Septentrione terram
Ptolemæo incognitam, ab ortu
Imaum montem, à Meridie Sa-
cas, Sogdianos, & Margianam.

*Libra subsunt Bactri, Caspij,
Seres: unde Tartarorum viptus, &
imperii maxima Turcorum, &
Sophiorum inde emersa. Sed nil huius
est celebrius Comaris, qui filij Go-
meri erant à Iano huc destinati su-
turis causa, ut ait Berosus. Ibi tan-
tis maleficiis, ut aërem omnino re-
nebrosum ad multum tempus, &
spatium 5. dierum reddant, ut ho-
mines in hoc capiant, & vendant.
Præsens fuit in eo M. Paulus, sed
evasit in castrum Canosalinum
proximum, & socij fuere capti.
Longit. ab 85. ad 145. 71. cum Hir-
cano mari. Latit. à 35. ad 65. 28.
Dies maxima à 14. ad 15. horas.
Parallelus medius ut 2. ad 3.*

Osta-

Octava Asia Tabula.

Scythia extra Imaum montem terminatur ab occasu Scythia altera, & Sacis, à Septentrione terra incognita Ptolemæo, ab ortu Serica, à Meridie parte Indiæ extra Gangem. Sane ante admonuimus de his duabus Scithiis apud veteres raram, vel nullam potius esse mentionem.

Serica terminatur ab occasu Scythia, quæ extra Imaum est, à Septentrione, atque ortu terra incognita Ptolemæo, à Meridie India extra Gangem, & Sinis. In hac Issedones sunt, ac Sera metropolis.

Libra præst his regionibus. Unde maxima Septentrionis incursiones, ob humanum genus ibi renatum. Nam & Scythæ aiunt se habere à finibus Araxis in Armenia nomen, & originem. Nomen itaque

Q *que*

que est à Scheit, sive à Seth hominum natorum, & proborum primo. Siquidem eius iure Noachus sategit Septentriones restituere ubi est corporum vehementia. De his autem, qua sequuntur regionibus, parum est certa fama, & multo incertior dimensio. Sunt itaque nobis ha Provincia ex Haitono supplenda. In ultimis itaque orientis finibus ad Septentriones est regio Belgian, Unde Tartari pastores, & Iudaei clausi sua originis obliti exierunt aperto illis ad exitum divinitus mari ut mundum castigarent. Ad meridianam eorum partem est Catainorum regnum praestantissimum totius orbis Scribis respondens, & clarum quum aliis rebus, tum maxime civitatibus maximis Cābalu, Catai, & Quinsai. Illac transit fere Paradisi terrestris (quatenus coniecturis ibi creditur) Meridianus in ortu Syria ad 90. grad. videlicet positus.

De

De ARIA, PAROPAMISADIS DRANGINANA, ARACHOSIA, GEDROSIA, duabus INDIIS, SINARVM regione, & TAPROBANA insula.

Nona Asia Tabula.

SEQUUNTUR nationes à Macedonibus, duce Alexandro, Philippi filio, lustratæ, alioqui non usque adeo celebres.

Aria à Septentrione habet Margianam, ac Bactra, ab occasu Parthiam, ac Carmaniam desertam, à Meridie Drangianam, ab ortu Paropamisadas: in ea est Alexandria, ab ipso Alexandro ædificata.

Paropamisadæ ab occasu habent Ariam, à Septentrione Bactra, ab ortu Indiam cis Gangem, à Meridie Arachosiam. Nomen habent à monte Paropamiso, qui ipsis imminet à Septentrione ad

Q 2

So-

Sofim, & Narſingæ Regem pertinet hæc Provincia.

Drangiana ab occaſu habet Carmaniam deſertam, à Septentrione Ariam, ab ortu Arachofiam, à Meridie Gedroſiam.

Arachofia terminatur ab occaſu Drangiana, à Septentrione Paropamiſadis, ab ortu India cis Gangem, à Meridie Gedroſia. In hac quoque Alexandria eſt.

Gedroſia terminatur ab occaſu Carmania altera, à Septentrione Drangiana, ac Arachofia, ab ortu India cis Gangem, à Meridie Oceano Indico Meridionali. Haftenus Ptolemæi libri ſexti regiones dictæ ſunt, ſequuntur nunc libri ſeptimi. Guzrat hodie dicuntur initiati Brahmanum ritu ita, ut à carnibus, & vino maxima illorum pars abſtineat.

Decima Aſia Tabula.

India cis Gangem habet ab
occaſu

occasu Paropamisadas, Arachosiam, & Godrosiam, à Septentrione Imaum montem, iuxta superiacentes Sogdianos, ac Sacas, ab ortu Gangem fluvium, ac alteram trans Gangem Indiam, à Meridie Indicum Oceanum. In hac Indus maximus est fluvius à quo India nomen habet. Item Nagara, quæ & Dionysiopolis, & Nyssa apud authores, non longe ab Arachosia urbs. Hæc natio ingens est, qua uno nomine nulla maior.

Ad Calcuttiorum promontorium est Provincia Malabar, aut Malavar, intra autem, Narsinga regnum per maximum. Bengala regnum est in hac parte clarissimum Arabes vocant regnum Sin. Nunc Pegu, & Malacca ultra est China in ditioe Cataiensium: sed quam tamen ob Moluccas insulas adeunt Lusitani: ad hunc usque locum vix

Q 3 venit

venit post tres menses classe magni Cham Cublai conductus Marcus Paulus usque ad Ivam insulam maximam, qua Mollucarum facile Princeps est. Vnde licet sit continua terra ad Septentrionis partes, tamen opus est maxime Asiam sinuari in eam partem ita, ut optime dixerit. ut vidit & Hayton, & Paulus Catay esse ad finem terra in oriente, ut & Belgian. Longitu. totius India est à 120. ad 180. 60. graduum. Latit. varia, sed latissima à 10. 30. 20. Dies max. ab 11. in 13. Parallelus ut in Arabia.

Vndecima Asia Tabula.

INDIA trans Gangem ab occasu habet alteram Indiam, & Gangem fluvium, ad Septentrionem Scythiam, & Sericam, ab ortu Sinarum regionem, à Meridie Indicum pelagus. In hac est aurea Chersonesus inter duos sinus Gangeticum, & Magnum.

Sina-

Sinarum regionem terminat à Septentrione Serica , ab ortu, atque Meridie terra Ptolemæo incognita , ab occasu India trans Gangem , & Magnus sinus. De hac regione propemodum nihil est apud authores.

Taprobane insula opposita Indiæ cis Gangem, maxima omnium apud Ptolemæum , auro , argento , aliisque metallis abundans, nostra ætate non omnino eo modo reperta.

Nunc Samothra nuncupatur, & videtur esse Moluccarum Princeps post Iavas duas. Ditissima est gemmis, & aromatibus, Lusitanisque per familiaris , & Chersoneso aurea opposita. Reges quidam in ea sunt facti nostra tempestate Christiani , ut & in toto Indico littore curatur à regis Lusitania Clero. Sub æquatore est ad 180. gradum fere. Vltterius 40. fere gradi-

Q 4

b

Duodecima Asia Tabula.

E REGIONE autem eius ad
 ortum sunt Moluccæ insulæ,
 & Provincia odoris suavitate ne-
 cans accedentes , quæ putatur
 vulgo esse Paradisus terrestris,
 unde Manucodiata avis. Ibi enim
 superioris maris communicatio,
 unde ad montes Hemodes , Pa-
 riedròs , sive Carduchos , & Ni-
 liacos fluviorum origo. Artes, di-
 sciplinæ , & quicquid vitam hu-
 manam excolit , habet ea regio,
 de qua etiam fama ad Temisti-
 tam pervenit. Ibi etiam Typo-
 graphia pridem inventa est.
 Tharsis , sive regnum Thar-
 sæ , est ad occidentalem plagam
 Catainorum Tartarorum , regio
 prædives , & nobilis nomine Io-
 gour: unde in hanc usque diem
 Turcæ vocant suæ sectæ hostes
 omnes , & præcipue Christianos
 Iagour,

Iagour, aut Giaour, aut Chaour,
eo quod antequam à Turque-
stam discederent, illos habebant
infectos. Inde venere magi ad
colendum Christum syderum
scientia inducti, & supernaturali
astro incitati : quorum ibi adhuc
superest & nomen, & genus Chri-
sto credens. Vino & carnibus ab-
stinent, alioqui feracissimo re-
rum omnium solo potiti. Divi-
nandi arte imprimis pollent ex
arte, & disciplina sicut & Abrah-
manes, quos ad Meridiem in In-
dia habent. Littus autem Indi-
cum fere omnino cessit regi Lu-
sitaniæ ad Moluccas usque, quæ
nobis sunt fere Antipodes, & finis
alterius Hemisphærij. Est autem
Indiæ descriptio expectanda à
Damiano à Goes insigni rerum
experientia, & multiplicibus le-
gationibus claro, qui ex regiis
memoriis, hanc cum sua Histori-
ca instituit iussu regio, ut confir-
mavit

Qs

mavit D. Blasius d'Aluyde, le
 tus serenissimi regis Lusita
 vir & humanus, & doctus, &
 inprimis dignus munere. T
 senses sequitur regio Turc
 stan, unde primum prod
 Turcæ pridem à parte sui in T
 taris relictæ separati, & sola
 gua convenientes. Soli aut
 mortalium Turcæ in odio
 men suum ponunt: eo quod
 nat derelictum, & maledictu
 quale meruere decem trib
 quum sunt abductæ in Pers
 fines ultimos, & postea spont
 18. menses itineris abscessere.
 cut enim fecerant Israëlita
 defectiones, primam à Daniti
 Dan, & alteram à decem tri
 bus in Bethel, & Dan: sic & f
 passi duplex exilium, unum c
 ctum ad orientales usque fi
 regni Persarum, & alterum
 luntarium ad fines usque ori
 tis, & Scythiæ. Remanserunt

tem in duabus partibus. Nam in ea regione , quæ ab illis vocata Turquestam subfedere cum suis armentis ob pascua. Est autem ea regio ab Armenia sex fere mensium itinere. Quum autem essent ibi maxima copia, transiverunt pascuorum gratia ultra montem Belgian , & ibi sunt ab Alexandro conclusi, ubi Iudæi clausi dicebantur, & erant, donec suæ originis , & legis, unde superbiebāt, obliti utraq; pars sunt, & vocati sunt Turcæ , eo quod derelicti & maledicti à Deo essent. Tartari autem Totari, sive Tatari, hoc est , eorum superstites , quos est certissimum aliquando habuisse & diu post Alexandri tempora commercium, apertis rursus, & denuo occlusis montium angustis , eo quod lingua sunt admodum vicina, & pene simili. Miraculose autem (sicut in doctrina secreta audi-

auditorum Mosis scriptum est frequentissime debere aliquando hoc fore) Mare Septentrionale illis ab ortu in occasum venturis est apertum , post ter novem preces ad Deum Opt. Max. fusas. Sic duplici exitu ad castigationem orbis educti sunt, illis ipsis incogitantibus. Abragmanes ad Tarsensium Meridiem in India positi , & adhuc in prisca doctrina per suos sacerdotes perseverantes, dignitatem Indiæ servant in Bragminorum nomine clarissimi etiamnum intelligentiarum separatarum coactionibus, & silentij fide.

De regionibus extra Priscorum cognitionem.

AD polum australem est magna regio , sed non nisi ad fretum Magalani , aut Martini Bohemi cognita , quam tamen prior visus est indicasse Americus

cus Vespucius, qui Americæ nomen imposuit, de hac nil est compertum. Septentrionali autem polo ad Meridianum Germaniæ, & Poloniæ polum versus est permagna regio Scondiæ; quam Zieglerus amplissime descripsit, post Olaum Gothum Upsaliensem Episcopum. ibi peninsula est permaxima Scondia adhærens Asiæ cum Borusia, de qua Erasmus Stella. Scandia insula fuit olim nota. Groenlandia coniungit novum orbem. cum nostra. Scythia magis olim fuit nomine, quam re ipsa nota.

Africæ, Chamiæve iuga ad Meridiem tam late patent, ut ad 35. grad. latitudinis transæquinoctiæ distendatur, à Lusitanis tamen quotannis per 38. gradus citra, & 35. ultra æquatorem circumdari ad occasum solita, & rursus 43. gradibus ad ortum in Meridiano, & per 90. gradus à
sinu

sinu Arabico ad Moluccas , sic
 cundo , & redeundo faciunt 416.
 graduum maximorum iter , quū
 universim habeat solum 360.
 Orientalis Asiæ pars cum Scy-
 thia fuit etiam fama, quam veri-
 tate notior. Quicquid ex Africa
 ultra Zonam Solis est ad 35. gra-
 dum Lusitaniæ regis opera aper-
 tum est, de quo immerito Ptole-
 mæus carpit Marinum. Insulæ
 Molucæ , & quæ Malavaris sunt
 ad Indi fluminis ostia oppositæ,
 olim fuerunt incognitæ. Ad or-
 tum Africæ est Zanzibar dicta
 sancti Laurentij, in occasu autem
 sancti Thomæ insula saccari co-
 pia celebris , incognitæ etiam
 erant. Athlantis superest, cuius
 in Timæo meminit Plato , ut &
 in Critia , regio permaxima, quæ
 olim ab Athlante primo qui &
 Iapetus est, nomen accepit. Tam-
 lata est , quam patet late Africa ,
 & Europa. In medio sinu sunt
 fortu-

fortunatæ illę insulę de quibus in
sexto Plinius ex Seboſo , ad 40.
dies velificationis à freto , & 34.
dierum, ac noctium velificatione
nunc repetitæ. Columbus Ia-
nuensis propago Iani, primus in-
venit has insulas. Aluifius autem
Cadamuſtus Venetus patritius, &
Venetorum Gallię genus in In-
diam orientalem superato Cor-
nu , seu promontorio Heſperio,
quod nunc Cap de non dicunt,
conduxit Luſitanos primus. Pe-
riiſſe putabatur diluvio penes
Platonem hæc regio, quæ nil ha-
bet celebrius fluminibus maxi-
mis Tontonteanco, & Maragno-
ne, Provincia Peru, & Temiſti-
tana urbe. Anguſtiæ, ſive Iſthmus
Parias , & Arabicus facerent cir-
cuitum orbis breviffimum ſi ſe-
mel ſcinderentur, perfoderentur-
ve. Terra Aulonis, Florida, Fran-
ceſca , & Britannorum ſequitur
littora , ubi vis auro copioſa præ-
ter-

terquam inter Cannibales in America. Patet autem novus orbis à polo in polum continue, præterquam ubi frangitur semel in freto Martini Bohemi, ad 55. gradum ultra æquatorem, qua ad circumdandum orbem transivit Magalanes, qui inde ad Mollucas iter fecit.

Consideratio universi.

QUUM Deus mundum hominis causa condiderit, in iplo autem mundo ultra æquatorem nil plane sit terræ præter Africæ, & Americæ iuga ultra æquatoria, & aliquot insulas, iure merito quis credat fuisse magis causa nostri creatum mundum, quam eorum qui nobis opponuntur nomine. Nam tota terra habitabilis est fere citra æquatorem ad nostrum polum. Quum itaque in nostra habitabili sit humani generis habitatio constituta,

ta, sicut ibi piscium, non potest dubitari, quin quum primus intellectus numerator in homine primo conspexit Solem, ille ad nos in æquinōctio positus accederet, ad naturæ opes nobis excitandas. Sol itaque erat in primo signo, Luna autem in septimo. Et quia mensis septimus erat primus ante legem scriptam, Moyses iussus est utriusque anni caput in verna æquinōctio ea de re ponere. Nam & Judæi obstinati, & reformati in Christianismo, servant una & Lunarem, & Solarem annum. Solarem, eo quod opus est ante omnia scire Solis introitum in signum primum, priusquam possis statuere quodnam sit Plenilunium proprius post Equinōctium. Et ea de re Judæi obstinati tertio quoque anno habent interiectitium mensem unum 33: dierum, seu ex ter 11. diebus quibus Solaris annus

R

luna-

lunarem excedit compositum,
 ad coniunctionem lunę primo
 gno unitæ redeāt. In festis mob
 libus lunaris annus, in fixis serv
 tur solaris. Licet itaque Jud
 in septimo mense nuncupant c
 put anni, tamen quum non pos
 esse anni caput nisi tertio die
 Pascha, id est, si Pascha fuerit d
 Martis, opus est septimo po
 mense die Jovis fieri Ros hass
 na : sic & nos utrumque annu
 sed semel inceptum servamus, n
 si quia dici potest lunaris, quu
 à Pascha supputatur, eo quod d
 minica proxima post exacta
 decimamquartam lunæ diem f
 cientes Pascha observamus a
 num à luna. Sic ex universæ ter
 cognitione confirmatur Eccl
 siæ sententia, & temporis rad
 ostenditur, & diversæ de hac
 sententiæ conciliantur. Ideo C
 piti præest signum primum æqu
 noctij videlicet verni à quo su

adhu

adhuc novem fere menses foel-
cis habitationis, quum à septimo
mense supersint vix tres, ad hye-
mem. Hoc dixi quia loci ratio
dat tempori Principium. Prin-
cipium enim dici debet ratione
habitus aut accessus, non contra.

De ratione autem anni ad suos
limites priscos reducendi sit hæc
observatio, quia sola sine tumultu
Calendarium corrigitur. An-
nus Naturæ, siue civilis incipiat
ab incremento dierum cum Ca-
pricornio, siue decimo signo, &
singulis mensibus triginta adscri-
bantur dies, etiam ipsi purifica-
torjo, siue secundo, & sic erunt
360. dies. In Ianuario autem
unus ob solstitium, in Aprili alter
ob vernum æquinoctium, in Ju-
lio, Sextilive unus, ob alterum,
seu æstivum solstitium. In Octo-
bri aut ob Autumnale æquino-
ctium est quartus adponendus:
Novembri autem etiam unus: sic

R 2 sunt

sunt completi quinque
 quarto autem quoque anno
 fine Decembris addendus
 intercalatorius, qui & bisulti-
 dicetur. Centesimo autem, at
 sexto quoque anno ipsi Febr-
 rio ad Jubelæi notam add-
 unus bisultimus, aut æqua-
 rius. Et sic in æternum una p-
 gent & mensium, & signor-
 Principia. Annus autem gra-
 sive mixtus, aut Lunæ affi-
 semper erit solidus secundum
 minos Dionysij, observando ab
 ctava tertij mēsis civilis, sive M-
 tij, usque ad quintam quarti c-
 lis, sive primi Religiosi, quæ f-
 rit prima Luna ad mobilium
 storum positionem. Est aut-
 aureus numerus quinque ter-
 nis deducendus inferius, & 30
 quoque anno instaurādus, ut d-
 Lunæ primæ ubivis cōsistat. Su-
 enim nunc quinque dies error
 qui sunt hoc pacto tollendi.

nus pater noster sic ab ortu mundi liberati constituerat , unde eius nomini dandum est anni Principium secundum incrementa naturæ, & Mosi, Christo- que secundum gratiæ instaurationem in mediocritate consistentem , & rerum omnium æquatricem.

F I N I S:

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

4

